

E-ISBN: 978-625-96784-6-7

10. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ /
10th INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIAL RESEARCHES

10-12 EYLÜL / SEPTEMBER 2026

(İZMİR-ÇEŞME)

**10. ULUSLARARASI
TOPLUMSAL
ARAŞTIRMALAR
KONGRESİ**

10-12 Eylül/ September 2026

The International Congress on Social Research includes Symposia in Social Sciences, Fine Arts, Engineering Sciences, Health Sciences, and Sports Sciences.

The main theme of the Congress, which will be held in person in İzmir (Çeşme) between September 10-12, 2026, is: Social Researches. **Congress**

Our Stakeholders:

- Tekirdağ Namık Kemal University
 - Sivas Cumhuriyet University
 - Kars Kafkas University
 - Yozgat Bozok University
 - İstanbul Gelişim University
 - Faculty of Language, History and Geography (Ankara University)
 - Montenegro University Institute of History
 - Paradigma Publishing House
 - UTABDER (International Society for Social Research)
 - Turkey-Bulgaria Culture Research and Development Association
 - Thrace Rumelia Balkan Associations Federation
 - Ankara Anatolian and Rumelia Research Journal
- <https://www.ankaradergisi06.com/>
- DBY Publications
 - TNKÜ Academic Perspective Community

For communication with the Congress Board:

utakongre@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Ökkeş NARİNÇ

Prof. Dr. Hasan KAYA

Prof. Dr. Sibel MURAD

**BİLDİRİ ÖZETLERİ VE ESER
TANITIM KİTABI**

&

**BOOK OF ABSTRACTS AND
WORK INTRODUCTION**

E-ISBN: 978-625-96784-6-7

10-12 EYLÜL / SEPTEMBER 2026

10. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAşTIRMALAR KONGRESİ

İZMİR-Çeşme

10th INTERNATIONAL CONGRESS OF SOCIAL RESEARCHES

İZMİR-Çeşme

10-12 EYLÜL / SEPTEMBER 2026

YÜZ YÜZE / FACE TO FACE

BİLDİRİ ÖZETLERİ VE ESER TANITIM KİTABI

BOOK OF ABSTRACTS AND WORK INTRODUCTION

EDİTÖR / EDITOR

Doç. Dr. Ökkeş NARİNCİ

UTABilim Yayınları / UTABilim Book Publishing

E-ISBN: 978-625-96784-6-7
(26.08.2026)

Tekirdağ-2026

KURULLAR & BOARDS

KONGRE ONURSAL BAŞKANI HONORARY PRESIDENT OF THE CONGRESS

Prof. Dr. Hasan KAYA

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

KONGRE BAŞKANI & CHAIRMAN OF THE CONGRESS

Prof. Dr. Sibel MURAD

(Amasya Üniversitesi / Amasya University)

KONGRE YÖNETİM KURULU CONGRESS BOARD OF DIRECTORS

Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Prof. Melihat TÜZÜN

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR

(Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR

(Milli Savunma Üniversitesi)

Doç. Dr. Sabri Can SANNAV

(Trakya Üniversitesi)

Prof. Dr. Hasan KAYA

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Murat TOPCU

(İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Sevda İNAN

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR

(Yozgat Bozok Üniversitesi)

Dr. Özden AYDIN

(Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşen SİNA

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Doç. Dr. Aliya HANSE

(Plovdiv-Bulgaria)

Artist Dr. Ayşe TUNCAY

(Audincourt-Fransa)

Prof. Dr. Korkmaz BELLİTÜRK

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

Arş. Gör. Dr. Gülşah ÜNER

(Kocaeli Üniversitesi)

KONGRE GENEL KOORDİNATÖRÜ
CONGRESS GENERAL COORDINATOR

Assoc. Prof. Dr. / Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

KONGRE SEKRETERYASI & CONGRESS SECRETARIAT

Assist. Prof. Dr. / Doç. Dr. Tuğba GÜNÖR & Zeynep GENÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)

SEMPOZYUM KURULLARI & SYMPOSIUM BOARDS

DÜZENLEME KURUL BAŞKANLARI
REGULATORY BOARD CHAIRMEN

Dr. Öğr. Üyesi M. Oğuzhan KUŞOĞLU **Dr. Öğr. Üyesi Güneş ÖZAYTEN**
(Sosyal Bilimler Sempozyumu) (Güzel Sanatlar Sempozyumu)
(Social Sciences Symposium) (Fine Arts Symposium)

SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU
SOCIAL SCIENCES SYMPOSIUM ORGANIZING BOARD

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR (Tarih-[History](#))
Prof. Dr. Ayşen SİNA (Tarih- [History](#))
Prof. Dr. Feyyaz ZEREN (İktisadi ve İdari Bilimler- [Economics and Administrative Sciences](#))
Prof. Dr. Hasan KAYA (Türk Dili ve Edebiyatı-[Turkish Language and Literature](#))
Prof. Dr. Sibel MURAD (Türk Dili ve Edebiyatı-[Turkish Language and Literature](#))
Prof. Dr. Petru GOLBAN (İngiliz Dili ve Edebiyatı- [English Language and Literature](#))
Prof. Dr. Emre ÖZŞAHİN (Coğrafya-[Geography](#))
Prof. Dr. Serhat KUZUCU (Tarih-[History](#))
Prof. Dr. Orlin SABEV ((Tarih-[History](#))
Doç. Dr. Harun BEKİR (Dil Bilimleri-Plovdiv Üniversitesi-Bulgaristan)
Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ (Tarih-[History](#))
Doç. Dr. Sabri Can SANNAV (Tarih- [History](#))
Doç. Dr. Elif KIRAN (Sosyoloji-[Sociology](#))
Doç. Dr. R. Batu GÜNÖR (Felsefe-[Philosophy](#))
Doç. Dr. Oktay ATİK (Alman Dili ve Edebiyatı-[German Language and Literature](#))
Dr. Öğr. Üyesi Emine GÜZEL (Fransız Dili ve Edebiyatı- [French Language and Literature](#))
Dr. Öğr. Üyesi Murat TOPCU (İktisat- [Economy](#))
Doç. Dr. Cahit KAHRAMAN (Japon Dili ve Edebiyatı- [Japanese Language and Literature](#))
Doç. Dr. Başak KAPTAN ŞİRAY (İletişim- [Communication](#))
Doç. Dr. Eylem KILIÇ (Eğitim Bilimleri- [Educational Sciences](#))
Dr. Öğr. Üyesi M. Oğuzhan KUŞOĞLU (Türk Dili -[Turkish Language](#))
Dr. Öğr. Üyesi Sudan ALTUN (Gürcü Dili ve Edebiyatı- [Georgian Language and Literature](#))

Dr. Öğr. Üyesi Uğur ÖZGÜR (Türk Dili- [Turkish Language](#))
Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR (Sanat Tarihi- [Art History](#))
Dr. Öğr. Üye. Hilal KARABULUT (Psikoloji- [Psychology](#))
Dr. Öğr. Üyesi Serhat FOÇA (Arkeoloji- [Archeology](#))
Dr. Tuğba GÜNOR (Rus Dili ve Edebiyatı- [Russian Language and Literature](#))
Dr. Özden AYDIN (Tarih-[History](#))
Dr. Anca POPESCU (University of Bucharest-Hungary)
Dr. Emanuel ANTOCHE (University of Leicester-England)
Dr. Tomasz KAMUSELLA (University of St. Anrews-Scotland)
Uzman Öğrt. Hülya NARİNÇ (Türk Dili ve Edebiyatı)

GÜZEL SANATLAR, PEYZAJ VE MİMARLIK SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU

FINE ARTS, LANDSCAPE AND ARCHITECTURE SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Melihat TÜZÜN (Resim)	Prof. Cem KARA (Grafik)
Prof. Zeliha AKÇAOĞLU (Resim)	Prof. Ayhan ÇETİN (Resim)
Prof. Dalila ÖZBAY (Resim)	Prof. Nilgün KESKİN ŞENER (Resim)
Prof. Dr. Bünyamin ÖZGÜLTEKİN (Resim)	Prof. Serdar YILMAZ (Resim)
Prof. Duygu SABANCILAR (Resim)	Prof. Dr. Ayrin ERSÖZ (Dans)
Prof. Sezin TÜRK KAYA (Grafik)	Prof. Dr. Berna ÖZKUT (Müzikoloji)
Prof. Dr. Lyubomir KARACOV (Medya-Animasyon)	Doç. Burak BOYRAZ (Resim)
Doç. Arzu PARTEN ALTUNCU (Heykel)	Doç. Özlem GÖK (Resim)
Doç. Selma ŞAHİN (Resim)	Doç. Dr. Jan PEHLİVANOV (Müzik)
Prof. Dr. İlke KARCILIOĞLU (Müzik)	Doç. Dr. Dimitır VODENİÇAROV (Sahne Sanatları)
Doç. Dr. Aleksandır GYOŞEV (Tasarım)	Doç. Hülya KÜPÇÜOĞLU (Resim)
Doç. Dr. Dinka YAKIMOVA-KASABOVA (Moda Tasarım)	
Doç. Dr. Serkan ÇELİK (Müzik)	Doç. Dr. Görkem KUTLUER (Heykel)
Doç. Dr. Yeşim KÖSTEN (Peyzaj)	Doç. Dr. Aliya HANSE (Müzik)
Dr. Öğr. Üyesi Şeref KOCAMAN (Grafik)	Dr. Öğr. Üyesi İpek ŞENEL ÖZAYTEN (Resim)
Öğr. Gör. Dr. Sibel ALEMDAR ÇATALBAŞ (Sanat Yönetimi)	
Sabiha HADZIMURATOVIC (Sarajevo)	

KONGRE BİLİM KURULU
CONGRESS SCIENTIFIC BOARD

Prof. Bünyamin ÖZGÜLTEKİN
(İstanbul Topkapı Üniversitesi)
Prof. Dr. Oğuz ADANIR
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali EMİNOV (ABD)
Prof. Dr. Ali YAMAN
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR
(Milli Savunma Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayşen SİNA
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU
(Kastamonu Üniversitesi)
Prof. Dr. Cüneyt KANAT
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Prof. Dr. Dimitri KOROBÊİNİKOV
(ABD)
Prof. Dr. Emine DİNGEÇ
(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ersin GÜLSOY
(Bursa Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Fehmi YILMAZ
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan MERT
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Emine ERDOĞAN ÖZÜNLÜ
(Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Turgut YİĞİT
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Turhan KAÇAR
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ümit EKİN
(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Viorel PANAİTE
(Bükreş Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeliha DEMİREL
(Eskişehir Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. İlker ALP
(Trakya Üniversitesi)

Prof. Dr. İvan RUSEV
(Varna Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Akif TURAL
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN
(Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet YAVUZERLER
(Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa EKİNCİKLİ
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa TURAN
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuri KARAKAŞ
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Orlin SABEV
(Bulgar Bilimler Akademisi Sofya)
Prof. Dr. Petru GOLBAN
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep KARACAKAYA
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Refik TURAN
(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar SARISIR
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep DÜNDAR
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamdi ÖNAY
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KARAGÖZ
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacı Ömer BUDAK
(Kırıkkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Ökkeş NARİNÇ
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Sabire SOYTOK
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Yılmaz YAŞAR
(Eskişehir Anadolu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail YILDIRIM
(Kayseri Erciyes Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Kader ÖZLEM
(Bursa Uludağ Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Güven AVCI

(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Meral ORTAÇ
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nuri ADIYEKE
(İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Rüstem BOZER
(Ankara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sağıp ATLI
(Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Selahattin BAYRAM
(İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Şebnem PARLATIR
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Türkan DOĞRUÖZ
(Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ünal ŞENEL
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan DİNÇER DAĞHAN
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Beycan HOCAOĞLU
(İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bilge KAYA YİĞİT
(Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Bülent AKYAY
(Trakya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bahattin ÇATMA
(Malatya İnönü Üniversitesi)
Dr. Anca POPESCU
(Romanya Bükreş Üniversitesi)
Dr. Dragana AMEDOSKI
(Sırbistan Belgrad Tarih Enstitüsü)
Dr. Georgi ZELENGORA
(Sofya)
Dr. Nevena GRAMATİKOVA
(Sofya)
Dr. Nevena NEDELÇEVA
(Tırnova)
Dr. Öğr. Üyesi Uğur ÖZGÜR
(Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Betül ÖZCAN BALKIR
(Yozgat Bozok Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pınar SERDAR DİNÇER
(Yozgat Bozok Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Demet TAŞKAN
(Yozgat Bozok Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER & CONTENTS

Alperen GENÇOŞMANOĞLU	TÜRKİYE SİNEMASINDA TOPLUMSAL FİĞÜR OLARAK HAYALETLER: "GÜNDÜZ APOLLON, GECE ATHENA" & GHOSTS AS SOCIAL FIGURES IN TURKISH CINEMA: "GÜNDÜZ APOLLON, GECE ATHENA"	5
Aslı KÖSEOĞLU & Burcu POLAT	İLAHİ AŞK, ZÜHD, TESLİMİYET VE MANEVİYAT KAVRAMLARI ODAĞINDA "VEYSEL KARANI" FİLMİNDE TASAVVUFUN İZLERİ & TRACES OF TASAVVUF IN THE MOVIE "VEYSEL KARANI" IN THE FOCUS OF THE CONCEPTS OF DIVINE LOVE, ZUHD, DELIVERY AND SPIRITUALITY	7
Aslı KÖSEOĞLU & Dilara KARAKAYA	"RABİA-İ ADVİYYE HAZRETLERİ" FİLMİNDE TASAVVUF EMARELERİ & SIGNS OF TASAVVUF IN THE MOVIE "RABIA-I ADVİYYE HAZRETLERİ"	8
(SUNULMAMIŞTIR) Ayça GEÇKİL	DİJİTAL ÇAĞDA KAMUSAL MEKÂNIN DÖNÜŞÜMÜ: FİZİKSEL VE DİJİTAL KAMUSALLIK ARASINDA & THE TRANSFORMATION OF PUBLIC SPACE IN THE DIGITAL AGE: BETWEEN PHYSICAL AND DIGITAL PUBLIC SPACE	9
Ayşen SİNA	İLYADA VE ODYSSEIA DESTANLARINDA BÜYÜNÜN KAVRAMSAL VE ANLATISAL İŞLEVLERİ & THE CONCEPTUAL AND NARRATIVE FUNCTIONS OF MAGIC IN THE ILIAD AND THE ODYSSEY	11
Ayşen SİNA & Beyzanur POLAT	GERMANİCUS VAKASI BAĞLAMINDA MAGİA, KTONİK İNANÇLAR VE SİYASAL İKTİDAR & MAGIA, CHTHONIC BELIEFS AND POLITICAL POWER IN THE CONTEXT OF THE GERMANICUS AFFAIR	13
Barış SADAY	TANRI'NIN İRADESİNİ RÜYALARDA OKUMAK: BİRİNCİ HAÇLI SEFERİ KRONİKLERİNDE RÜYA VE VİZYON KEHANETİ & READING GOD'S WILL IN DREAMS: DREAM AND VISION PROPHECY IN THE CHRONICLES OF THE FIRST CRUSADE	15
Betül KARCI	MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİNİN MUHALİF BİR İSMİ: CELALEDDİN ARİF BEY & A DISSIDENT FIGURE OF THE NATIONAL STRUGGLE PERIOD: CELALEDDİN ARIF BEY	17
Cahit KAHRAMAN	SHUGENDÖ'DA MİSTİK DENEYİM & A MYSTICAL EXPERIENCE IN SHUGENDÖ	19
Dilek İLERİ KOÇAK	KELT KÜLTÜREL MİRASINDA DOĞA, SEMBOLİZM VE BİLGELİK GELENEĞİ: DRUID BİLGELİĞİ VE OGHAM SEMBOLLERİ & NATURE, SYMBOLISM, AND THE TRADITION OF WISDOM IN CELTIC CULTURAL HERITAGE: DRUID LORE AND OGHAM SYMBOLS	20
Dilek İLERİ KOÇAK	RİTÜEL, SEMBOLİZM VE TOPLUMSAL ANLAMDA MAJİKAL DİSİPLİN SİSTEMLERİ & RITUAL, SYMBOLISM, AND SOCIAL SENSE MAGICAL DISCIPLINE SYSTEMS	22
Dilek ÖKTEN	KRALİYET YILDIZLARININ ÖĞRETİSİ BAĞLAMINDA SİRİUS'UN SORUMLULUK İLKESİ & THE PRINCIPLE OF RESPONSIBILITY OF SIRIUS IN THE CONTEXT OF THE TEACHINGS OF THE ROYAL STARS	24
(SUNULMAMIŞTIR) Emel ŞENTÜRK GÖKSOY	BULGARİSTAN KIRCAALİ VE VARNA YÖRESİNDEN GELEN TÜRKLERİN MÜZİK KÜLTÜRÜNDE GÖÇ, SÖZLÜ HAFIZA VE RUMELİ TAVRİ & MIGRATION, ORAL MEMORY, AND THE RUMELIAN ATTITUDE IN THE MUSIC CULTURE OF TURKS FROM THE KARDZHALI AND VARNA REGIONS OF BULGARIA	25
Hasan KAYA	MEYVE VE BİTKİ ADLARI ÜZERİNE YAZILMIŞ MANZUM BİR FALNÂME & A POETIC FALNÂME BASED ON THE NAMES OF FRUITS AND PLANTS	26
Hasan KAYA & Gülben BULUT	KİTAP FALLARI VE BİR FÂL-İ KURÂN METNİ & BOOK DIVINATIONS AND A FÂL-I QUR'ÂN TEXT	28
Hasan KAYA & Gaye LİSE	YAZMA ESERLERİN GİZEMLİ KORUYUCUSU KEBÎKEÇ & KEBİKEÇ THE MYSTERIOUS GUARDIAN OF MANUSCRIPTS	29

Hasan KAYA & İmran ÖZKÖK	Şİ'RÂ (SİRİUS) YILDIZININ KÖKENİ VE KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE KULLANIMI ÜZERİNE & THE ORIGIN OF THE STAR SHİ'RÂ (SIRIUS) AND ITS USE IN CLASSICAL TURKISH POETRY	30
Hümevra BİLMEÇ	FASYA DOKUSUNUN TANIMI, YAPISI VE YOGA UYGULAMALARININ FASYA ÜZERİNDEKİ FONKSİYONEL FAYDALARI & "DEFINITION OF FASCIA TISSUE, ITS STRUCTURE, AND THE FUNCTIONAL BENEFITS OF YOGA PRACTICES ON FASCIA"	32
Laden BAYGIN	FELAKETLERİ ÖNCEDEN BİLMEK: MUNDANE ASTROLOJİDE TUTULMALAR VE KOLEKTİF KADER & FORESEEING DISASTERS: ECLIPSES AND COLLECTIVE FATE IN MUNDANE ASTROLOGY	33
Laden BAYGIN	KARMİK ASTROLOJİ BİR KEHANET SİSTEMİ MİDİR? HARİTADA GEÇMİŞ, TEKRAR VE ÖZGÜR İRADE & IS KARMIC ASTROLOGY A SYSTEM OF DIVINATION? THE PAST, REPETITION, AND FREE WILL IN THE BIRTH CHART	34
Mehmet İhsan CANTEMİR	TARİHİN SINADIĞI ŞEHİR ÇEŞME: DEPREMLER, GÖÇLER, BASKINLAR (18-19. yy) & ÇEŞME: A CITY TESTED BY HISTORY—EARTHQUAKES, MIGRATIONS, AND RAIDS (18th–19th CENTURIES)	35
Mehmet Oğuzhan KUŞOĞLU	ALTAY, TUVA VE HAKAS TÜRKLERİNDE ÇALGI ADLARI ÜZERİNE-& ABOUT THE NAMES OF MUSICAL INSTRUMENTS AMONG THE ALTAI, TUVAN AND KHAKASS TURKS-	37
Merve GENÇOSMANOĞLU & Oktay YILDIZ	HİTİT ŞİFA UYGULAMALARINDA MADDENİN DÖNÜŞÜMÜ: BİTKİSEL VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN TEDAVİ, RİTÜEL VE GÜNCEL BİLİMSSEL BAĞLAMDA DEĞERLENDİRİLMESİ & THE TRANSFORMATION OF MATTER IN HITTITE HEALING PRACTICES: EVALUATION OF PLANT AND ANIMAL PRODUCTS IN THE CONTEXT OF TREATMENT, RITUAL, AND MODERN SCIENCE	39
Milad SALMANİ	FARSCA İHTİLAC RUBAİLERİ: RUBÂİYYÂT DER-DELÂİL-İ İHTİLÂC-I AZÂ-YI İNSÂNÎ & PERSIAN QUATRAINS ON BODILY TWITCHING: RUBÂİYYÂT DAR DALÂ'EL-E EKHTELÂJ-E A'ZÂ-YE ENSÂNÎ	41
(SUNULMAMIŞTIR) Mücahit KAÇAR	GİZLİ İLİMLER VE GAYPTAN HABER VERME ANLAYIŞI BAĞLAMINDA İBN-İ İSA-İ SARUHÂNÎ'NİN ESERLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME & AN EXAMINATION OF THE WORKS OF IBN ISA AL-SARUHANI IN THE CONTEXT OF OCCULT SCIENCES AND THE CONCEPTION OF FORETELLING THE UNSEEN	42
(SUNULMAMIŞTIR) Nebi COŞKUN	KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE GELENEKTEN KOPUŞ VE VÂSÛHT TARZININ İZLERİ: NÂBÎ'NİN “USANDIK” REDİFLİ GAZELİ ÜZERİNE BİR İNCELEME & BREAKING AWAY FROM TRADITION IN CLASSICAL TURKISH POETRY AND TRACES OF THE VÂSÛHT STYLE: AN ANALYSIS OF NÂBÎ'S GHAZAL WITH THE REDİF “USANDIK”	43
Nur ÇAKIR	YOGA VE TASAVVUFTA İNSANIN İÇSEL DÖNÜŞÜMÜ: BEDENDEN KENDİLİK ARAŞTIRMASINA KARŞILAŞTIRMALI BİR YAKLAŞIM & INNER TRANSFORMATION OF THE HUMAN BEING IN YOGA AND SUFISM: A COMPARATIVE APPROACH FROM BODY TO SELF-EXPLORATION	44
Orhan BİNGÖL	RUH-BEDEN BİRLİKTELİĞİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR TARTIŞMA & A SOCIOLOGICAL DISCUSSION ON THE MIND-BODY UNITY	45
Ömer ŞİMAY	VİKİNGLERDE BÜYÜ VE RİTÜEL & MAGIC AND RITUALS AMONG THE VIKINGS	46
Özlem GÜL	ORTA ÇAĞ AVRUPASI'NDA ANATOMİ VE ASKERÎ MÜHENDİSLİK ALANLARINDA ÖNCÜ BİR İSİM: GUIDO DA VİGEVANO & GUIDO DA VIGEVARO: A PIONEER IN MEDIEVAL EUROPE'S ANATOMY AND MILITARY ENGINEERING	47
Sadberk Rezzan PİŞKİN	KADİM RUNE BİLGELİĞİ VE TILSIMLARI & ANCIENT RUNIC LORE AND TALISMANS	49

10.UTAK-İZMİR / ÇEŞME (10-12 EYLÜL / SEPTEMBER 2026)

Sadberk Rezzan PİŞKİN	BİNLERCE YIL ÖNCESİNDEN GÜNÜMÜZE AKTARILAN BİLGELİK VE YAŞAM BİÇİMİ, ŞAMANİZM & SHAMANISM: WISDOM AND WAY OF LIFE PASSED DOWN FROM THOUSANDS OF YEARS AGO TO THE PRESENT DAY	50
Serap BOZPOLAT AYAN & Gamze BOZTÜRK	DİN VE MİSTİSİZM ARASINDA TAHTACILAR & BETWEEN RELIGION AND MYSTICISM: TAHTACIS	51
Sevda Gülizar ZORLUTUNA	ASANA PRATİĞİNİN YOGA FELSEFESİYLE BÜTÜNLEŞMESİ: PATANJALİ'NİN YOGA SUTRALARI IŞIĞINDA BEDEN, ZİHİN VE BİLİNÇ İLİŞKİSİ & INTEGRATION OF ASANA PRACTICE WITH YOGA PHILOSOPHY: THE RELATIONSHIP BETWEEN BODY, MIND, AND CONSCIOUSNESS IN LIGHT OF PATANJALI'S YOGA SUTRAS	53
Sevda İNAN	ANTİK MEZOPOTAMYA HEPATOSKOPİSİNDEN MODERN PATOLOJİYE: KARACİĞER LEZYONLARININ MAKROSKOBİK DEĞERLENDİRİLMESİ & FROM ANCIENT MESOPOTAMIAN HEPATOSCOPY TO MODERN PATHOLOGY: MACROSCOPIC EVALUATION OF LIVER LESIONS	54
Tahir GÜN & Ayşen SİNA	ROMA ASKERİ ÇEVRELERİNDE TILSIMLAR VE APOTROPAİK KORUNMA: BEDENDEN ASKERİ DONANIMA & AMULETS AND APOTROPAIC PROTECTION IN ROMAN MILITARY CONTEXTS: FROM THE BODY TO MILITARY EQUIPMENT	56
Veysel HASAR	İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE DİPLOMATİK BİR TEMAS: İNGİLTERE DIŞİŞLERİ BAKANI ANTHONY EDEN'İN TÜRKİYE ZİYARETİ & A DIPLOMATIC ENCOUNTER DURING THE SECOND WORLD WAR: BRITISH FOREIGN SECRETARY ANTHONY EDEN'S VISIT TO TURKEY	57
(SUNULMAMIŞTIR) Yasemin KINAY	RÖNESANS DÖNEMİ DOĞAL BÜYÜ ANLAYIŞININ İSLAMİ KÖKENLERİ: PICATRIX (GAYETÜ'L-HAKİM) ÖRNEĞİ & THE ISLAMIC ORIGINS OF RENAISSANCE NATURAL MAGIC: THE CASE OF PICATRIX (GHAYAT AL-ḤAKİM)	59
Ceren DEMİRALP	KÖKLERDEN GELECEĞE & FROM ROOTS TO THE FUTURE	61
Merve Ekiz KAYA	METAFOR & METAPHOR	63
Sevgi DAL	UYKUDA GELEN HABER: GILGAMIŞ DESTANI'NDA RÜYA, SEMBOL VE KEHANET & A MESSAGE IN SLEEP: DREAMS, SYMBOLS, AND DIVINATION IN THE EPIC OF GILGAMESH	65

UTAK-İZMİR (Çeşme) 10. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 10th INTERNATIONAL SOCIAL STUDIES CONGRESS	
10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

TÜRKİYE SİNEMASINDA TOPLUMSAL FİĞÜR OLARAK HAYALETLER: "GÜNDÜZ APOLLON, GECE ATHENA"

Alperen GENÇOSMANOĞLU*

Özet: Başkarakterin hayaletleri görebildiği ve onlarla konuşabildiği bir film, izleyiciye ne tür görme biçimleri sunabilir? İçinde yaşadığımız dünyadaki sosyal ilişkilerimizin ve toplumsallığımızın bir parçası olan ölümler ile olan ilişkimizi bir film üzerinden düşünmek, yapılandırılmış gündelik görme biçimlerimizin dışına çıkmak için bize nasıl imkânlar verebilir? Sinema, fantastik ve mistik öğelerin de dâhil edilmesiyle toplumsallığımızı farklı bir perspektiften okumak için güçlü bir zemin üretme potansiyeli barındırmaktadır. Toplumların dinsel ve mistik öğretilerindeki ruhlarla bir arada olma inancı, sosyolojik bir konu olarak ele alındığında yalnızca ruhsal bir mevcudiyete değil; toplumsal belleğe, halledilememiş meselelere ve geçmişin bugüne sızma biçimlerine işaret eder. Bu bağlamda, Türkiye sinemasında mistik ve fantastik öğelerin kullanımıyla dikkate değer güncel bir eser olan "Gündüz Apollon, Gece Athena" (Yönetmen: Emine Yıldırım, 2024) filmi önemli bir alan açmaktadır. Ben de bu çalışmada yönetmenin açtığı anlatı evreniyle sosyoloji literatürünü buluşturarak topluma ve gündelik hayata ilişkin "hayaletler" üzerinden yeni düşünme imkânları sunmayı hedefliyorum. Filmde, yaşadıkları hayata ilişkin çözülememiş meseleleri yüzünden arafta kalmış ruhların, çözülmesi gereken sorunlarının başkarakterin aracılığıyla üstesinden gelinmeye çalışıldığını gözlemliyoruz. Bu haliyle hayaletler, doğrudan içinde yaşadığımız topluma ve dünyaya musallat olmuş durumdadırlar. Bu doğrultuda çalışmam, musallat olma hallerini salt mistik bir anlatı olmanın ötesine taşıyarak sosyolojik bir zeminde tartışmaya açmaktadır. Sosyolog Avery Gordon, *Ghostly Matters: Haunting and the Sociological Imagination* (Hayalet Meseleleri: Musallat Olma ve Sosyolojik Muhayyile, 2008) adlı eserinde hayaletlerin ve yaşayanlara musallat olma hallerinin sosyal bilimler alanında dikkate alınması gereken bir konu olduğunu vurgular. Gordon'a göre hayalet, yalnızca kayıp bir beden değil; görünmez kılınmış olsa da dönüştürücü ve müdahil bir güce sahip "toplumsal bir figür"dür. Filmdeki dört hayalet karakter; kızına musallat olan bir anne, eşine musallat olan zorba bir koca, tarihe musallat olan yakılarak öldürülmüş bir rahibe ve topluma musallat olan faili meçhul bir devrimci, gündelik olanla toplumsal olanın iç içe geçtiği musallat olma hallerini görünür kılmaktadır. Kafasına isabet eden gaz bombası kapsülü sonrasında, günümüz mistisizm kavramsallaştırmaları ile ifade edersem, bir tür "durugörü" kazanarak hayaletlerle iletişime geçebilen başkarakter Defne'ye benzer şekilde, bu çalışma filmin bize açtığı imkanlar üzerinden sosyal bilimlerin pozitivist bir yaklaşımın ötesinde ölenlerin bu dünyada ne tür musallat olma biçimleri ürettiği ve bu musallat olma halleri üzerine düşünmenin içinde yaşadığımız dünyada gündelik hayat ve toplumsal meseleler üzerine bize ne tür yeni düşünme ve eyleme biçimleri kazandırabileceği üzerine olacaktır. Bu bağlamda çalışmada Gordon'un sunduğu güzergahı takip edeceğim: "Hayalet yalnızca ölü ya da kayıp birisi değil, toplumsal bir figürdür; onun peşinden gitmek bizi tarihin ve özelliğin sosyal hayatı oluşturduğu o sıkışık alana götürebilir."

Anahtar Kelimeler: Sinema Sosyolojisi, Hayaletler, Musallat Olma, Mistisizm, Toplumsal Hafıza, Melankoli, Sosyolojik Muhayyile.

GHOSTS AS SOCIAL FIGURES IN TURKISH CINEMA: "GÜNDÜZ APOLLON, GECE ATHENA"

Abstract: What ways of seeing can a film offer when its main character communicates with ghosts? How can reflecting on our relationship with the dead through cinema help us step outside our structured, everyday perspectives? By incorporating fantastic and mystical

* Araştırma Görevlisi, Gümüşhane Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Uygulamalı Sosyoloji, ORCID: 0000-0002-9446-2972, alperengencosmanoglu61@gmail.com (Research Assistant, Gümüşhane University, Faculty of Letter, Departmen of Sociology, Applied Sociology, ORCID: 0000-0002-9446-2972, alperengencosmanoglu61@gmail.com).

elements, cinema provides a strong foundation for rereading our sociality. Sociologically, the belief in coexisting with spirits points beyond mere spiritual presence; it highlights social memory, unresolved issues, and how the past seeps into the present. In this context, *Gündüz Apollon, Gece Athena* (Dir. Emine Yıldırım, 2024) opens a significant space in Turkish cinema through its mystical elements. This study brings together the director's narrative universe with sociology literature to offer new ways of thinking about society and daily lives through "ghosts". In the movie, the main character tries to mediate the unresolved issues of spirits stuck in purgatory. Thus, these ghosts directly haunt the society and the world we live in. Consequently, my study moves haunting beyond a mystical narrative, discussing it on a sociological ground. In *Ghostly Matters: Haunting and the Sociological Imagination* (2008), Avery Gordon emphasizes that ghosts and haunting must be considered in the social sciences. For Gordon, a ghost is not just a missing body; it is a "social figure" with a transformative, intervening power, despite its invisibility. The four ghost characters in the film: a mother haunting her daughter, a tyrannical husband haunting his wife, a nun burned to death haunting history, and a revolutionary victim of an unsolved murder haunting society render visible the states of haunting where the everyday and the social intertwine. Similar to the main character Defne, who communicates with ghosts by gaining a kind of "clairvoyance" which is a widely used concept in contemporary mystical conceptualizations after being hit in the head by a tear gas canister, this study, through the possibilities the film opens up for us, will focus on what forms of haunting the dead produce in this world beyond a positivist approach in the social sciences, and how reflecting on these states of haunting can grant us new ways of thinking and acting regarding everyday life and social issues in the world we live in. Ultimately, I will follow Gordon's path: "The ghost is not simply a dead or a missing person, but a social figure, and investigating it can lead to that dense site where history and subjectivity make social life."

Key Words: Sociology of Cinema, Ghosts, Haunting, Mysticism, Social Memory, Melancholy, Sociological Imagination.

İLAHİ AŞK, ZÜHD, TESLİMİYET VE MANEVİYAT KAVRAMLARI ODAĞINDA “VEYSEL KARANI” FİLMİNDE TASAVVUFUN İZLERİ

Aslı KÖSEOĞLU* & Burcu POLAT**

Özet: Filmler yaşama ayna tutan, insanın düşünce dünyasına yön veren kurgular olarak dikkat çekerken bazen de ilahi aşkı, maneviyatı, zühdü ve teslimiyeti merkeze alarak tasavvuf inancının bireyi nasıl huzurlu kıldığını ekrana taşımıştır. Bu çalışmada “Veysel Karani” filmi örneğinde tasavvuf inancı değerlendirilmiş; filmde Veysel Karani bireysel iradesini, ilahi irade ile uyumlu hale getirerek tasavvufi duruşun bir temsilcisi olmuştur. Bilindiği üzere Veysel Karani İslam tarihinde önemli bir şahıstır. Film, onun hayatını sade bir anlatımla konu edinerek Veysel Karani’nin son peygamber olan Hz. Muhammed’e duyduğu ilahi aşkı merkeze almıştır. Filmde ayrıca zühd, teslimiyet ve maneviyat kavramları da belirgin bir biçimde işlenmiş; Veysel Karani’nin gözleri görmeyen annesine olan saygısı, sevgisi, merhameti ve bağlılığı tasavvufi ahlakın somut örneği olarak dikkat çekmiştir. Ayrıca filmde şahsın dünyevi arzu, istek ve beklentilerden uzak bir biçimde yaşam sürmesi, tasavvufun zühd anlayışı ile örtüşmüş; bu durum nefis terbiyesini gözler önüne sermiştir. Ayrıca karakterin karşılaştığı zorluklar karşısında yılmayan hali ise kadere razı oluşla (tevekkül) ilişkilendirilmiş ve bu durum, teslimiyeti ve maneviyatı anlatmaya hizmet etmiştir. Çalışmada, bahsi geçen ilahi aşk, zühd, teslimiyet ve maneviyat temalarını gösteren sahneler içerik analiziyle incelenmiş; her bir temaya ilişkin bir örnek detaylı bir biçimde irdelenerek filmlerde tasavvuf inancının izlerinin açığa çıkarılması amaçlanmıştır. Sonuç olarak film, sinema açısından sade bir yapı sergilese de tasavvuf inancını işlemesi bakımından tasavvufi çözümlemeler için inceleme alanı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Veysel Karani, tasavvuf, ilahi aşk, maneviyat, film.

TRACES OF TASAVVUF IN THE MOVIE "VEYSEL KARANI" IN THE FOCUS OF THE CONCEPTS OF DIVINE LOVE, ZUHD, DELIVERY AND SPIRITUALITY

Abstract: While the films draw attention as fictions that hold a mirror to life and shape the world of human thought, they sometimes bring to the screen how the belief in Sufism makes the individual peaceful, focusing on divine love, spirituality, zuhdu and surrender. In this study, the Sufi belief was evaluated in the example of the film "Veysel Karani"; In the film, Veysel Karani became a representative of the Sufi stance by harmonizing his individual will with the divine will. As it is known, Veysel Karani is an important person in the history of Islam. The film is about his life with a simple narrative and tells the story of Veysel Karani's last prophet, Hz. He focused on his divine love for Muhammad. In the film, the concepts of zühd, surrender and spirituality were also clearly processed; Veysel Karani's respect, love, mercy and loyalty to his blind mother drew attention as a concrete example of Sufi morality. In addition, the person's life in the film, away from worldly desires, desires and expectations, coincided with the understanding of Sufism; this situation revealed the discipline of the soul. In addition, the character's undiscouraged in the face of the difficulties he faced was associated with fate's consent (trust), and this situation served to explain surrender and spirituality. In the study, the scenes showing the themes of divine love, zühd, surrender and spirituality were examined with content analysis; an example of each theme was examined in detail and it was aimed to reveal the traces of Sufi belief in the films. As a result, although the film exhibits a simple structure in terms of cinema, it has provided an area of study for Sufi analysis in terms of processing the Sufism belief.

Key Words: Veysel Karani, Sufism, Divine Love, Spirituality, Movie.

* Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, ORCID: 0000-0003-0180-7730, aslikoseoglu@atauni.edu.tr (Assoc. Prof. Dr. Ataturk University, Faculty of Communication, Department of Journalism, ORCID: 0000-0003-0180-7730, aslikoseoglu@atauni.edu.tr).

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Bölümü, ORCID: 0009-0005-4908-3550, polatburcu17@gmail.com (Master's Student, Ataturk University, Institute of Social Sciences, Department of Journalism, ORCID: 0009-0005-4908-3550, polatburcu17@gmail.com).

“RABİA-İ ADVİYYE HAZRETLERİ” FİLMİNDE TASAVVUF EMARELERİ

Aslı KÖSEOĞLU* & Dilara KARAKAYA**

Özet: Tasavvuf, İslamiyette bireylerin üzerinde önemli ve rahatlatıcı etkileri olan bir disiplin olarak kabul görmektedir. Tasavvuf anlayışını kavramak ve onu hissetmek için bireyin zorlu koşullardan geçmesi gerekmekte ve bu süreçte ondan nefsinin yenmesi beklenmektedir. Gönüllü olarak Allah yolunda olmayı ve dünyevi meşgalelerden arınarak kötülüğü terk etmeyi esas alan bu kavram; kişinin hem çevresiyle hem de Allah’la olan ilişkilerinde, Allah rızasını merkeze almasını ifade etmektedir. Tasavvuf konusu, sinema filmlerinde de sıkça işlenmekte; farklı karakterler üzerinden tasavvufun insan yaşamı üzerindeki etkileri, kabulleniş süreci ve yaşamda getirdiği dönüşümler farklı temalarla sunulmaktadır. Bu çalışmada, doğum tarihi net bir biçimde belli olmayan, 8. yüzyılda yaşadığı bilinen, Basra’da fakir bir ailenin dördüncü kızı olarak dünyaya gelen ve Kudüs’te vefat eden Hz. Rabia’nın hayatı “Rabia-i Advıyye Hazretleri” filmi üzerinden ele alınmıştır. Çalışmayla sevgiye dayalı tasavvuf düşüncesinin etkili savunucularından biri olarak görülen ve hanım evliya olarak kabul edilen Hz. Rabia’nın tasavvuf inancını açığa çıkarmak ve tasavvuf disiplinin dini filmlerde nasıl kurgulandığını göstermek amaçlanmıştır. Çalışmada kendisini gece gündüz ibadete adanmış Hz. Rabia’nın ilim ve ibadet yolunda karşılaştığı zorluklar, amaçlı örneklem yoluyla filminden seçilen sahneler üzerinden gösterilmiştir. Araştırmanın sonucunda hanım evliya Hz. Rabia’nın, Allah inancı ve sevgisi gölgesinde her güçlüğe göğüs gerdiği ve yarı yolda kalmadığı belirlenmiştir; filmde farklı sahneler aracılığıyla, tasavvufun insan yaşamına kattığı değer ve önemin gösterildiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Film, Sinema, Hz. Rabia, İslamiyet.

SIGNS OF TASAVVUF IN THE MOVIE "RABIA-I ADVİYYE HAZRETLERİ"

Abstract: Sufism is accepted as a discipline in Islam that has important and relaxing effects on individuals. In order to grasp the understanding of Sufism and feel it, the individual must go through difficult conditions and it is expected that he will defeat his soul in this process. This concept, which is based on being on the path of Allah voluntarily and leaving evil by being free from worldly occupations, means that Allah's pleasure is at the center in the relations of a person both with his environment and with Allah. The subject of Sufism is also frequently dealt with in movies; The effects of Sufism on human life through different characters, the process of acceptance and the transformations it brings in life are presented with different themes. In this study, the date of birth is not clear, who is known to have lived in the 8th century, was born as the fourth daughter of a poor family in Basra and died in Jerusalem. Rabia's life is discussed through the movie "Rabia-i Advıyye". With the study, Hz., who is seen as one of the influential defenders of love-based Sufi thought and is considered to be a lady-worn. It is aimed to reveal Rabia's Sufi belief and to show how Sufi discipline is set up in religious films. Dedicating himself to worship day and night in the study, Hz. The difficulties that Rabia faces in the way of knowledge and worship are shown through the scenes selected from the film through a purposeful sample. As a result of the research, the lady married Hz. It has been determined that Rabia faced every difficulty in the shadow of her faith and love of Allah and did not stay halfway; Through different scenes in the film, it was determined that the value and importance that Sufism adds to human life were shown.

Key Words: Sufism, Film, Cinema, Hz. Rabia, Islam

* Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, ORCID: 0000-0003-0180-7730, aslikoseoglu@atauni.edu.tr (Assoc. Prof. Dr. Ataturk University, Faculty of Communication, Department of Journalism, ORCID: 0000-0003-0180-7730, aslikoseoglu@atauni.edu.tr).

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Bölümü, ORCID: 0009-0008-5586-2990, karakayadilara64@gmail.com (Master's Student. Ataturk University, Institute of Social Sciences, Department of Journalism, ORCID: 0009-0008-5586-2990, karakayadilara64@gmail.com).

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

DİJİTAL ÇAĞDA KAMUSAL MEKÂNIN DÖNÜŞÜMÜ: FİZİKSEL VE DİJİTAL KAMUSALLIK ARASINDA

Ayça GEÇKİL*

Özet: Kamusal mekân, tarihsel olarak karşılaşma, etkileşim, görünürlük ve kolektif yaşam pratiklerinin gerçekleştiği fiziksel bir zemin üzerinden tanımlanmıştır. Bununla birlikte dijital teknolojilerin gündelik yaşamla giderek bütünleşmesi, kamusal deneyimin yalnızca fiziksel mekân üzerinden kurulmasına dayanan bu yaklaşımın yeniden değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Mobil iletişim teknolojileri, sosyal medya platformları, konum tabanlı uygulamalar ve dijital arayüzler aracılığıyla bireyler, fiziksel olarak bulundukları mekânla eş zamanlı biçimde farklı dijital ağlarla etkileşime girmektedir. Böylece kamusal yaşam, fiziksel ve dijital mekânlar arasında kurulan çok katmanlı ilişkiler üzerinden yeniden biçimlenmektedir. Bu çalışma, dijitalleşmenin kamusal mekân ve kamusallık kavramları üzerindeki etkisini fiziksel ve dijital deneyimlerin kesişimi üzerinden tartışmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın temel sorusu, kamusal deneyimin dijital etkileşimlerle genişlediği günümüz kentinde kamusal mekânın sınırlarının ve mekânsal niteliğinin nasıl yeniden tanımlanabileceğidir. Bu doğrultuda çalışma, kamusal mekânı yalnızca açık ve erişilebilir fiziksel alanlar üzerinden değerlendirmek yerine, kamusal içsellik (public interiority) tartışmalarından hareketle kamusallığın farklı mekânsal eşikler ve ilişki biçimleri aracılığıyla üretilebildiği yaklaşımını dijital çağ bağlamında ele almaktadır. Araştırmada nitel ve kuramsal bir yöntem benimsenmekte; kamusal mekân, kamusallık, kamusal içsellik, dijital kamusallık ve hibrit mekân kavramları üzerine yapılan çalışmalar karşılaştırmalı bir literatür incelemesi aracılığıyla değerlendirilmektedir. Bu kavramsal çerçeve üzerinden dijital teknolojilerin fiziksel kamusal mekânın kullanımını ortadan kaldırmaktan çok, mekânsal deneyime yeni etkileşim ve temsil katmanları eklediği ileri sürülmektedir. Fiziksel karşılaşmaların dijital ağlar, çevrimiçi etkileşimler ve konum temelli dijital pratiklerle eş zamanlı gerçekleşmesi, kamusal mekânın sınırlarını fiziksel olarak tanımlanmış bir alandan ilişkisel ve hibrit bir yapıya doğru genişletmektedir. Çalışma sonucunda, günümüz kamusal mekânının fiziksel ve dijital kamusallık arasında kesin bir ayrım üzerinden değil, bu iki alanın karşılıklı olarak birbirini ürettiği ve dönüştürdüğü hibrit bir mekânsal yapı üzerinden değerlendirilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşımın, kamusal mekânın mimari ve kentsel tasarım bağlamında değişen niteliğinin anlaşılmasına ve dijitalleşen gündelik yaşam içerisinde yeni kamusallık biçimlerinin tartışılmasına kavramsal bir zemin sunması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamusal Mekân, Kamusallık, Kamusal İçsellik, Dijital Kamusallık, Hibrit Mekân

THE TRANSFORMATION OF PUBLIC SPACE IN THE DIGITAL AGE: BETWEEN PHYSICAL AND DIGITAL PUBLIC SPACE

Abstract: Historically, public space has been defined through a physical ground where encounters, interactions, visibility, and collective life practices take place. However, the increasing integration of digital technologies into daily life necessitates a reassessment of this approach, which relies solely on the establishment of public experience through physical space. Through mobile communication technologies, social media platforms, location-based applications, and digital interfaces, individuals interact with different digital networks simultaneously with the physical space they inhabit. Thus, public life is reshaped through multi-layered relationships established between physical and digital spaces. This study aims to discuss the impact of digitalization on the concepts of public space and publicness through the intersection of physical and digital experiences. The fundamental question of the study is how the boundaries and spatial quality of public space can be redefined in today's city, where public experience is expanded through digital interactions. In this regard, instead of evaluating public space solely through open and accessible physical areas, the study, drawing on discussions of public interiority, examines the approach that publicness can be produced through different spatial thresholds and forms of relationships within the context of the digital age. The research adopts a qualitative and theoretical method; Studies on the concepts of public space, publicness, public intimacy, digital publicness, and hybrid space are evaluated through a comparative literature review. Within this conceptual framework, it is argued that digital technologies, rather than eliminating the use of physical public space, add new layers of interaction and representation to spatial experience. The simultaneous occurrence of physical encounters

* Arş. Gör, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Düzce Üniversitesi aycageckil98@gmail.com.

through digital networks, online interactions, and location-based digital practices expands the boundaries of public space from a physically defined area to a relational and hybrid structure. The study proposes that contemporary public space should be evaluated not through a definitive separation between physical and digital publicness, but through a hybrid spatial structure where these two areas mutually produce and transform each other. This approach aims to provide a conceptual foundation for understanding the changing nature of public space in the context of architecture and urban design, and for discussing new forms of publicness within the digitalized daily life.

Key Words: Public Space, Publicness, Public Interiority, Digital Publicness, Hybrid Space.

İLYADA VE ODYSSEIA DESTANLARINDA BÜYÜNÜN KAVRAMSAL VE ANLATISAL İŞLEVLERİ

Ayşen SİNA*

“Ona her gün büyülü sözler [epōdē] söylemeniz gerekir;
ta ki korkusunu büyüleyip giderinceye kadar.”**

Özet: Homeros’un İlyada ve Odysseia destanlarında modern araştırmanın “büyü/sihir” alanına dâhil ettiği anlatı öğelerini, filolojik göstergeler ve anlatı işlevleri üzerinden inceler. Homeros çağında “büyü”, modern anlamda kurumsallaşmış bir *büyücülük* kategorisi gibi ayrılmış değildir; tıp-din-kehanet-ritüel söz pratikleriyle aynı etkinlik ufkunu paylaşır. Bu yüzden destanlarda “büyü”yü işaret eden şey çoğu zaman tek bir adlandırma değil, **etki üretme biçimleridir**. Bunlar tanrısal kudretin doğrudan müdahalesi ile (sis indirme, uyku gönderme, aldatıcı görünüşler) insanî **uzmanlık** (*mētis/technē*) ve icra (ilaç, söz-edim, ses/şarkı) arasındaki geçirgenlik; ayrıca *eukhai* (dua), *horkoi* (yemin), *arai* (beddua) gibi performatif söz türleriyle *epōdē*’nin aynı “sözün kudreti” alanında yer almasından oluşur. Homeros şiirinde büyü için tekil bir teknik terim bulunmamakla birlikte, *pharmaka/pharmakon* (ilaç-zehir), *epōdē/epoide* (büyülü söylem/mırıldanma) ve “bağlayıcı” ses/şarkı (Sirenler) gibi kümeler, dönüştürme, duygu-düzenlenmesi ve şifa uygulamalarını görünür kılar. Odysseia’nın Kirke bölümünde (Kitap 10) *pharmaka*, dönüşüm ve karşı-ilâç (*μολύ*) gerilimi; Helen’in *nepenthes* sahnesinde (Kitap 4) acıyı unutma ilacı ve “Mısır” kaynaklı uzmanlık/bilgi dolaşımı; Odysseus’un yara anlatısında (Kitap 19) *epōdē*’nin şifa bağlamında kullanımı; İlyada’da ise tıbbî bitki bilgisinin “büyü”yle sınırdaşlığı tartışmanın odak noktalarıdır. Homeros, büyüyü çoğu kez uzmanlık (*mētis/technē*), madde (*pharmakon*) ve sesin etkisi üzerinden betimler; bu betimleme, Klasik ve Hellenistik Dönem dönem büyü dağırcığının poetik ve kavramsal öncüllerinden biridir. Bu çalışma, İlyada ve Odysseia’da “büyü”nün (*pharmaka*, *epōdai*, *thelgo* vb.) yalnızca “olağanüstü” olayları açıklayan folklorik bir motif değil, aynı zamanda şiirsel anlatının düzenleyici bir ilkesi olarak işlediğini savunur. Homerik şiirde büyü, modern anlamda kurumsallaşmış “büyücülük” kategorilerinden ziyade; etki üretme (beden- zihin üzerinde), algı yönetimi (yanılsama/ikna), sınır aşımı (insan- tanrı, ev-yabancı, ben- öteki) ve bilginin dolaşımı (gizli bilgi, tanrısal yönlendirme) gibi işlevleri bir araya getiren bir anlatı tekniğidir. Bu çalışma büyüün Homerik evrende iki düzeyde örgütlendiğini öne sürer: tanrısal kudretin doğrudan tezahürü (sis indirme, uyku gönderme, aldatıcı görünüşler) ve “*tekhne*”ye yakın uygulamalar (ilaçlar, söz-edimleri, dönüştürme) üzerinden kurulan, daha somut ve sahnelenebilir etki alanı. Bu çerçevede özellikle Odysseia’daki Kirke bölümü (ilaç, dönüştürme, Hermes’in *moly*’si), Sirenler sahnesi (akustik büyülenme/şarkının cezbediciliği), Aphrodite’nin kemeri “*kestos himas*” (arzu ve iknanın maddileştirilmesi), uyku-rüya düzenekleri ve İlyada’daki yanılsama/aldatma sahneleri, “büyü”nün anlatı aracı gibi çalıştığını gösteren odak metinler olarak ele alınır. Makale ayrıca, Homerik büyü temsillerinin metapoetik bir boyut taşıdığını; yani destanın kendi poetikası (şarkının dinleyiciyi “büyülemesi”, sözün beden ve zihin üzerindeki kudreti, anlatının ikna yeteneği) gösterir. Homerik destanlarda büyü; karakter inşası, gerilim üretimi, etik sınırların belirlenmesi ve “sözün gücü”nün poetik olarak tematize edilmesi açısından merkezi bir kavramsal ve anlatısal işleve sahiptir.

Anahtar Sözcükler: Homeros, İlyada, Odysseia, Büyü, Pharmakon, Thelgo, Epōidē, Ikna, Metapoetik, Anlatıbilim

THE CONCEPTUAL AND NARRATIVE FUNCTIONS OF MAGIC IN THE *ILIAD* AND THE *ODYSSEY*

Abstract: This study examines the narrative elements in Homer’s *Iliad* and *Odyssey* that modern scholarship categorizes within the domain of “magic,” focusing on their philological markers and narrative functions. In the Homeric age, “magic” had not yet emerged as a distinct and institutionalized category of *sorcery* in the modern sense; rather, it shared the same sphere of practice with medicine, religion, divination, and ritual speech. Consequently, what signifies “magic” in the epics is often not a

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, FEF Tarih Bölümü, Eskiçağ Tarihi ABD. asina@nku.edu.tr
Orcid: 0000-0002-5301-597.

** Platon, *Phaidōn* 77e-78a).

UTAK-SARAYBOSNA 9. ULUSLARARASI TOPLUMSAL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ 9th INTERNATIONAL SOCIAL STUDIES CONGRESS	
06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

single designation but rather particular **modes of producing effects**. These include the permeability between the direct intervention of divine power-such as casting mist, inducing sleep, and producing deceptive appearances-and human **expertise** (*mētis/technē*) and performance through drugs, speech acts, sound, and song. They also include the fact that performative forms of speech such as *eukhai* (prayers), *horkoi* (oaths), and *arai* (curses), together with *epōdē*, belong to the same domain of the “power of the word.” Although Homeric poetry contains no single technical term for magic, clusters of terms and motifs such as *pharmaka/pharmakon* (drug/poison), *epōdē/epoide* (incantation/chanted spell), and “binding” sound or song, as represented by the Sirens, make visible practices involving transformation, emotional regulation, and healing. The principal focuses of the discussion are the tension between *pharmaka*, transformation, and the counter-drug *moly* in the Circe episode of the *Odyssey* (Book 10); the drug that causes forgetfulness of grief in the scene involving Helen’s *nepenthes* (Book 4), together with the circulation of expertise and knowledge associated with “Egypt”; the use of *epōdē* in a healing context in the account of Odysseus’ wound (Book 19); and, in the *Iliad*, the proximity of medical knowledge of plants to the domain of “magic.” Homer frequently represents magic through expertise (*mētis/technē*), material substances (*pharmakon*), and the efficacy of sound; this mode of representation constitutes one of the poetic and conceptual antecedents of the magical repertoire of the Classical and Hellenistic periods. This study argues that “magic” (*pharmaka*, *epōdai*, *thelgo*, etc.) in the *Iliad* and the *Odyssey* is not merely a folkloric motif used to explain “supernatural” events, but also functions as an organizing principle of poetic narrative. In Homeric poetry, magic is better understood not in terms of institutionalized categories of “sorcery” in the modern sense, but as a narrative technique that brings together such functions as the production of effects upon body and mind, the management of perception through illusion and persuasion, the crossing of boundaries between human and divine, home and foreign space, self and other, and the circulation of knowledge through secret expertise and divine guidance. This study proposes that magic in the Homeric universe is organized on two levels: the direct manifestation of divine power, as in the casting of mist, the inducement of sleep, and the creation of deceptive appearances; and a more concrete and dramatically representable sphere of effects constituted through practices closer to *technē*, including drugs, speech acts, and transformation. Within this framework, particular attention is paid to the Circe episode in the *Odyssey*-with its drugs, transformations, and Hermes’ *moly*-the episode of the Sirens, involving acoustic enchantment and the seductive power of song, Aphrodite’s girdle, the *kestos himas*, which materializes desire and persuasion, mechanisms involving sleep and dreams, and scenes of illusion and deception in the *Iliad*. These episodes are treated as key passages demonstrating how “magic” operates as a narrative device. The article further argues that Homeric representations of magic possess a metapoetic dimension: they reflect the epic’s own poetics, including the capacity of song to “enchant” its audience, the power of words over body and mind, and narrative’s ability to persuade. In the Homeric epics, magic therefore performs a central conceptual and narrative function in the construction of character, the generation of suspense, the delineation of ethical boundaries, and the poetic thematization of the “power of the word.”

Key Words: Homer, *Iliad*, *Odyssey*, Magic, *Pharmakon*, *Thelgo*, *Epōidē*, Persuasion, Metapoetics, Narratology.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

GERMANICUS VAKASI BAĞLAMINDA MAGİA, KTONİK İNANÇLAR VE SİYASAL İKTİDAR

Ayşen SİNA* & Beyzanur POLAT*

Özet: Germanicus'un MS 19'da Antiochia yakınlarındaki Epidaphne'de ölümü ve Gnaeus Calpurnius Piso hakkında MS 20'de senatus önünde yürütülen yargılama, erken *Principatus* döneminde büyü ve zehirleme kuşkularının siyasi rekabet, hanedan ilişkileri ve ceza yargılamasıyla ilişkisini incelemek bakımından önemli bir örnek teşkil etmektedir. MS 14-16 yılları arasındaki Germania seferleri ve MS 17'deki zafer alayı sayesinde ordu ve Roma halkı nezdinde büyük itibar kazanan Germanicus Iulius Caesar, aynı yıl Doğu eyaletleri ile bağlı krallıkların düzenlenmesi amacıyla bölgeye gönderilmiştir. Germanicus'a tanınan üstün *imperium*, Syria valisi Gnaeus Calpurnius Piso ile arasında ortaya çıkan yetki çatışmasının hukuki ve siyasi zeminini oluşturmuş; Germanicus'un Doğu'daki görevinin sonunda hastalanarak ölmesi, Piso ve eşi Plancina'nın zehirleme ve büyü yoluyla onun ölümüne neden oldukları yönünde yaygın kuşkuların doğmasına yol açmıştır. Tacitus, Germanicus'un kaldığı yapının taban ve duvarlarında insan kalıntıları, büyü sözleri, lanetler, üzerinde adı kazınmış kurşun levhalar, yarı yanmış kül ve uğursuz nesneler bulunduğunu aktarmaktadır. Bununla birlikte, söz konusu unsurlar, Germanicus'un büyü yoluyla öldürüldüğünü kanıtlayan bağımsız maddi deliller olarak değil, Tacitus'un anlatısında korku, kuşku ve tehdit atmosferini güçlendiren göstergeler olarak değerlendirilmelidir. Bu çalışmada *magia*, doğrudan bir suç adı olarak değil; metinde *carmina*, *devotiones* ve zehirleme kuşkusuyla ilişkilendirilen uygulamaları kapsayan üst bir kavram olarak kullanılmaktadır. Tacitus'un anlatısı ile *Senatus consultum de Cn. Pisone patre* (SCPP) karşılaştırılarak, resmî senatus kararında büyü ve zehirleme iddialarına neden yer verilmediği incelenmektedir. SCPP'de Piso'ya yöneltilen suçlamaların Germanicus'un yetkisini tanımama, eyalet ve ordu düzenini bozma ve askerî çatışmaya yol açma gibi siyasi ve askerî fiillere dayanması, yargılamanın Germanicus'un ölümüne ilişkin iddialardan ziyade bu eylemlere odaklandığını göstermektedir. Büyü ve zehirleme iddialarının resmî kararda yer almaması ise delil yetersizliği, ispat güçlüğü, senatus önündeki yargılamanın siyasi niteliği ve *domus Augusta*'nın itibarının korunması amacı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Ayrıca *lex Cornelia de sicariis et veneficiis*'in hukuki çerçevesi ele alınmakla birlikte, söz konusu yasanın bu yargılamanın doğrudan hukuki dayanağını oluşturduğu ileri sürülmektedir. Çalışma, *lex Cornelia*'yı doğrudan hukuki dayanak olarak kabul etmemekte ve *honestiores-humiliores* ayrımını anakronik biçimde uygulamamaktadır. Bunun yerine, senatörlük statüsünün, hanedan bağlarının ve siyasi nüfuzun yargılama süreci üzerindeki belirleyici etkisini incelemektedir. Germanicus vakası, katı bir sınıfsal ceza sisteminin doğrudan kanıtı olarak değerlendirilmekten ziyade, toplumsal ve siyasi statünün hukuki pratikleri, yaptırımları ve resmî hafızayı nasıl şekillendirdiğini ortaya koyan bir örnek olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Germanicus, Gnaeus Calpurnius Piso, Magia, Lanet Tabletleri, Ktonik İnançlar, Zehirleme, Senatus Consultum de cn. Pisone patre.

MAGIA, CHTHONIC BELIEFS AND POLITICAL POWER IN THE CONTEXT OF THE GERMANICUS AFFAIR

Abstract: The death of Germanicus at Epidaphne, near Antioch, in AD 19, and the subsequent trial of Gnaeus Calpurnius Piso before the Senate in AD 20 provide an important case for examining the relationship between suspicions of witchcraft and poisoning, political rivalry, dynastic relations, and criminal proceedings during the early Principate. Germanicus's superior *imperium*, granted during his eastern mission, contributed to the conflict of authority between him and Piso, the governor of Syria. Following Germanicus's illness and death, widespread suspicions arose that Piso and his wife, Plancina, had caused his death through poisoning and sorcery. Tacitus reports the discovery of human remains, incantations, curses, lead tablets bearing names, ashes, and other ominous objects in the place where Germanicus had stayed. Rather than treating these elements as independent material evidence of magical

* Prof. Dr. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, FEF, Tarih Bölümü, Eskiçağ Tarihi, ORCID: 0000-0002-5301-5973, asina@nku.edu.tr.

* Yüksek Lisan Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, ORCID: 0009 0001-6369-5001, beyzanurpolat.history@gmail.com.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

killing, this study interprets them as contributing to the atmosphere of fear, suspicion, and menace in Tacitus's narrative. The term *magia* is employed as an overarching analytical concept encompassing *carmina*, *devotiones*, and suspicions of poisoning. By comparing Tacitus's account with the *Senatus consultum de Cn. Pisone patre* (SCPP), the study examines why allegations of sorcery and poisoning were absent from the official senatorial decree. The charges recorded in the SCPP primarily concerned Piso's political and military conduct, including his refusal to recognise Germanicus's authority, disruption of provincial and military order, and provocation of armed conflict. The omission of the allegations concerning Germanicus's death is therefore evaluated in relation to evidentiary insufficiency, the difficulty of establishing such accusations, the political character of the senatorial proceedings, and the protection of the reputation of the *domus Augusta*. Although the legal framework of the *lex Cornelia de sicariis et veneficiis* is considered, it is not treated as the direct legal basis of the trial. Likewise, the *honestiores–humiliores* distinction is not applied anachronistically. Instead, the study emphasises the influence of senatorial status, dynastic connections, and political power on legal practices, sanctions, and official memory, presenting the Germanicus case as an example of how social and political status shaped criminal proceedings in the early Principate.

Key Words: Germanicus, Gnaeus Calpurnius Piso, *Magia*, Curse Tablets, Chthonic Beliefs, Poisoning, *Senatus Consultum de cn. Pisone Patre*.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

TANRI'NIN İRADESİNİ RÜYALARDA OKUMAK: BİRİNCİ HAÇLI SEFERİ KRONİKLERİNDE RÜYA VE VİZYON KEHANETİ

Barış SADAY*

Özet: Haçlı Seferleri kronikleri, savaşların askerî ve siyasî gelişmelerini aktaran tarihsel kayıtlar olmanın ötesinde, Tanrı'nın tarihe müdahalesini görünür kılan dinî ve ideolojik anlatılar olarak dikkat çekmektedir. Bu özellik, özellikle Birinci Haçlı Seferi'ni (1095–1099) konu alan Latin kroniklerinde belirgin biçimde görülmektedir. Söz konusu metinlerde rüyalar ve vizyonlar, bireysel dinî tecrübelerin aktarımından çok daha geniş bir işleve sahip olmuş; ilahî iradenin açıklanması, Haçlıların karşılaştıkları askerî ve manevî krizlerin anlamlandırılması, kutsal savaş düşüncesinin meşrulaştırılması ve seferin Tanrı tarafından desteklendiği inancının güçlendirilmesi amacıyla kullanılmıştır. Birinci Haçlı Seferi kroniklerinde aktarılan rüya ve vizyon anlatıları özellikle seferin kritik aşamalarında yoğunlaşmaktadır. Haçlı ordularının Anadolu'dan geçişi, Antakya Kuşatması ve özellikle 1098'de Antakya'da yaşanan askerî ve manevî kriz, bu tür anlatıların belirginleştiği başlıca tarihsel bağlamları oluşturmaktadır. Azizlerin veya kutsal kişilerin rüya ve vizyonlarda görünmesi, ilahî yardımın vaat edilmesi, Haçlıların günahları nedeniyle uyarılması ve kutsal nesnelerin yerlerinin bildirilmesi gibi motifler, kroniklerde seferin gidişatını ilahî bir plan içerisinde açıklayan anlatı araçlarına dönüşmüştür. Özellikle Antakya'da Kutsal Mızrak'ın bulunmasıyla bağlantılı vizyonlar, askerî açıdan son derece güç durumda bulunan Haçlıların yaşadıkları krizi dinî bir anlam çerçevesine yerleştirmiş ve yaklaşan zaferin ilahî desteğin bir sonucu olduğu düşüncesini güçlendirmiştir. Benzer biçimde Kudüs'e ilerleyiş ve 1099'daki kuşatma sırasında aktarılan vizyonlar da seferin nihai hedefinin Tanrı'nın iradesiyle ilişkilendirilmesine hizmet etmiştir. Bu çalışmanın amacı, Birinci Haçlı Seferi kroniklerinde yer alan rüya ve vizyon anlatılarını karşılaştırmalı biçimde inceleyerek, bunların Haçlı tarih yazımındaki dinî, ideolojik ve anlatsal işlevlerini ortaya koymaktır. Çalışmanın temel problemi, kroniklerde aktarılan rüya ve vizyonların tarihsel anlamda gerçekten yaşanıp yaşanmadığının belirlenmesinden ziyade, kronik yazarlarının bu anlatıları hangi bağlamlarda kaydettikleri, nasıl şekillendirdikleri ve Haçlı Seferi'nin anlamlandırılmasında hangi amaçlarla kullandıklarıdır. Bu doğrultuda rüya ve vizyonlar; ilahî vahiy ve yönlendirme, geleceğe ilişkin haber verme, günah ve cezaya ilişkin uyarı, askerî ve manevî motivasyon sağlama, kutsal savaşın meşruiyetini güçlendirme ve Haçlıların eylemlerini ilahî iradenin bir parçası olarak sunma işlevleri bakımından değerlendirilecektir. Çalışmanın, Birinci Haçlı Seferi kroniklerinde yer alan rüya ve vizyonların yalnızca mistik tecrübeler veya anlatıyı zenginleştiren edebî unsurlar olmadığını; seferin tarihsel gelişmelerini ilahî bir anlam çerçevesine yerleştiren önemli tarih yazımı araçları olduğunu ortaya koyması hedeflenmektedir. Özellikle kriz, belirsizlik ve askerî tehlike dönemlerinde yoğunlaşan bu anlatılar, Tanrı'nın Haçlılarla birlikte olduğu düşüncesini görünür kılmış, savaşçıların moral ve motivasyonunu desteklemiş ve seferin kutsal niteliğinin meşrulaştırılmasına katkıda bulunmuştur. Bu bağlamda rüya ve vizyon anlatıları, Birinci Haçlı Seferi'nin yalnızca askerî ve siyasî tarihinin değil, aynı zamanda onun dinî zihniyetinin, sembolik dünyasının ve tarih yazımında inşa edilen ilahî misyon anlayışının anlaşılması açısından temel kaynaklar olarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Orta Çağ, Avrupa, Haçlı, Meşruiyet, Rüya-Vizyon.

READING GOD'S WILL IN DREAMS: DREAM AND VISION PROPHECY IN THE CHRONICLES OF THE FIRST CRUSADE

Abstract: The chronicles of the Crusades stand out not merely as historical records recounting military and political developments, but also as religious and ideological narratives that seek to make God's intervention in history visible. This characteristic is particularly evident in the Latin chronicles dealing with the First Crusade (1095–1099). In these texts, dreams and visions perform a function that extends far beyond the representation of individual religious experiences; they are employed to reveal divine will, interpret the military and spiritual crises encountered by the Crusaders, legitimise the idea of holy war, and reinforce the belief that the expedition enjoyed divine support. Narratives of dreams and visions in the chronicles of the First Crusade are particularly concentrated around the expedition's critical stages. The passage of the Crusader armies through Anatolia, the Siege of Antioch, and especially the

* Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Orta Çağ Tarihi, 0000-0001-5106-3659, baris.saday@hbu.edu.tr (Asst. Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Letters, Department of History, Medieval History, 0000-0001-5106-3659, baris.saday@hbu.edu.tr).

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

military and spiritual crisis experienced at Antioch in 1098 constitute the principal historical contexts in which such narratives become especially prominent. Motifs such as the appearance of saints or holy figures in dreams and visions, promises of divine assistance, warnings concerning the sins of the Crusaders, and revelations of the locations of sacred objects became narrative devices through which the course of the expedition was interpreted within the framework of a divine plan. In particular, the visions associated with the discovery of the Holy Lance at Antioch placed the crisis experienced by the Crusaders, who were in an extremely precarious military position, within a religious framework of meaning and strengthened the conviction that the anticipated victory would be the result of divine assistance. Similarly, visions reported during the advance towards Jerusalem and the siege of the city in 1099 served to associate the ultimate objective of the expedition with the will of God. This study aims to examine comparatively the narratives of dreams and visions found in the chronicles of the First Crusade and to identify their religious, ideological, and narrative functions within Crusade historiography. The central problem of the study is not to determine whether the dreams and visions recorded in the chronicles were historically experienced as described, but rather to investigate the contexts in which chroniclers recorded them, the ways in which they shaped these narratives, and the purposes for which they employed them in interpreting the First Crusade. Accordingly, dreams and visions will be evaluated in terms of their functions as vehicles of divine revelation and guidance, predictions of future events, warnings concerning sin and punishment, sources of military and spiritual motivation, means of reinforcing the legitimacy of holy war, and instruments for presenting the actions of the Crusaders as part of the divine will. The study seeks to demonstrate that the dreams and visions recorded in the chronicles of the First Crusade were not merely mystical experiences or literary elements intended to enrich the narrative, but important historiographical devices that placed the historical developments of the expedition within a framework of divine meaning. Particularly prominent in moments of crisis, uncertainty, and military danger, these narratives made visible the conviction that God was with the Crusaders, strengthened the morale and motivation of the combatants, and contributed to legitimising the sacred character of the expedition. In this context, dream and vision narratives will be considered essential sources for understanding not only the military and political history of the First Crusade, but also its religious mentality, symbolic world, and the conception of a divinely ordained mission constructed through Crusade historiography.

Key Words: Middle Ages, Europe, Crusades, Legitimacy, Dream-Visions.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİNİN MUHALİF BİR İSMİ: CELALEDDİN ARİF BEY

Betül KARCI*

Özet: Celaleddin Arif Bey, 1875'te Erzurum'da doğmuştur. Babası "Başımıza Gelenler" isimli eserleriyle tanınan Mehmed Ârif Bey'dir. İlk tahsilini mahalle mektebinde tamamladıktan sonra Soğukçeşme Askeri Rüştiyesine devam etmiştir. Sonrasında Mekteb-i Sultani'de okumuş ve 1895'te buradan mezun olduktan sonra Fransa'ya gitmiştir. Paris'te, Hukuk Fakültesi ve Siyasal Bilimler Okulunda okumuştur. 1901'de Kahire'de avukatlığa başlamıştır. Öğrencilik yılları Jön Türklerin Avrupa'da aktif oldukları bir döneme rastlamaktadır. Celaleddin Arif Bey de 1902'den itibaren Prens Sabahaddin'in fikirlerine doğru bir eğilim göstermiştir. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İstanbul'a dönmüştür. İttihat Terakki'ye karşı kurulan Ahrar Fırkasının kurucularındandır. 1909'da Hukuk Mektebi ile Mülkiye Mektebi'nin Hukuk-ı Esasiye muallimliğine getirilmiştir. 1911'de İstanbul Barosuna kaydolarak avukatlığa başlamıştır. 1914'te İstanbul Baro Başkanlığına seçilmiştir. Bu görevini 1920'ye kadar devam ettirmiştir. Yaşadığı dönemde İstanbul'un tanınmış hukukçuları arasında bulunmuştur. Mondros Mütarekesi'nden sonra Divan-ı Harbe verilen İttihat ve Terakki Partisi mensuplarının muhakemesinde savunma avukatı olarak yer almıştır. Mütareke döneminde kurulan çeşitli cemiyet ve siyasi örgütlerde yer almıştır. Vahdet-i Milliye Heyeti'nin kurucu üyesi olmuştur. 1919'da Padişah Vahdettin'in başkanlığında toplanan Saltanat Şûrasına Baro Temsilcisi olarak katılmıştır. Aynı yıl Milli Ahrar Fırkası ile Osmanlı Çiftçiler Derneği'nin adayı olarak katıldığı seçimlerde milletvekili seçilmiştir. 1920'de çalışmalarına başlayan Son Osmanlı Mebusan Meclisinde geçici başkanlığa getirilmiştir. 31 Ocak 1920'de başkan Reşad Hikmet Bey'in vefatı sonrasında meclis başkanlığına seçilmiştir. Burada Millî Mücadele taraftarı olan Felah-ı Vatan grubuna başkanlık etmiştir. Ayrıca Misak-ı Milli'nin kabulü esnasında Mebusan Meclisine başkanlık yapmıştır. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgali sonrasında Osmanlı Mebusan Meclisi başkanı sıfatıyla İngiltere, Fransa, İtalya ve ABD temsilcileri ile Felemenk ve İsveç sefirlerine protesto telgrafları göndermiştir. Ayrıca dağıtılan meclisin üyelerinin Anadolu'da tekrar toplanacağını bildiren beyannameyi ilan etmiştir. İngilizlere esir düşmemek için gizlice İstanbul'u terk ederek Ankara'ya gitmiştir. Millî Mücadele döneminde Mustafa Kemal Paşa ile fikir ayrılıkları yaşamış ve siyaseten muhalif hareketlerde bulunmuştur. Mustafa Kemal Paşa'ya göre Celaleddin Arif Bey, hiçbir zaman Büyük Millet Meclisinin niteliği ve yetkileri hakkındaki fikirlerine katılmamıştır. O, daima toplanmış olan heyetin görevini, Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin toplanmasını sağlamak olarak görmüştür. Hatta kendisini de daima Mebusan Meclisinin başkanı saymıştır. Sağlık durumunu ve seçim bölgesinde yapacağı çalışmaları gerekçe göstererek Ağustos 1920'de Erzurum'a gitmesi ve sonrasında yaşanan olaylar Celaleddin Arif Bey'in muhalefeti açığa çıkarmıştır. Ancak buna rağmen Millî Mücadeleyi desteklemiştir. İlk TBMM'nin ikinci başkanlığına ve 3 Mayıs 1920'de kurulan İcra Vekilleri Heyeti'nde Adliye Vekilliğine getirilmiştir. Millî Mücadeleye katıldığı için İstanbul'da kurulan Divan-ı Harb'de gıyabında ölüme mahkûm edilmiştir. 24 Ocak 1921'de Adliye Vekilliğinden ve Meclis ikinci başkanlığından istifa etmiştir. Mayıs 1921'de Mustafa Kemal Paşa tarafından tedavi bahanesiyle Avrupa'ya gönderilmiştir. Aralık 1921'de Cami Bey'in yerine Roma temsilcisi olmuş ve Millî Mücadeleye önemli hizmetlerde bulunmuştur. 1922'de ikinci defa Adliye Vekilliğine getirilmiş ancak bu görevi kabul etmemiştir. Haziran 1923'te Roma temsilciliğinden ayrılarak Paris'e yerleşmiştir. 18 Ocak 1930'da burada vefat etmiştir. Çalışmamız Celaleddin Arif Bey'in biyografisi ile Millî Mücadele dönemindeki muhalefeti ve çalışmaları hakkında bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Çalışmamızda Osmanlı, Cumhuriyet ve Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivinden temin ettiğimiz belgelerin yanı sıra döneme ait hatıralar ile konumuza ilişkin araştırma eserlerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Celaleddin Arif, Mebusan Meclisi, Mütareke Dönemi, Millî Mücadele, Siyasi Muhalefet, Dış Politika.

* Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Bakırçay Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7702-4540>, b.d.karci@gmail.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

A DISSIDENT FIGURE OF THE NATIONAL STRUGGLE PERIOD: CELALEDDIN ARIF BEY

Abstract: Celaleddin Arif Bey was born in Erzurum in 1875. His father was Mehmed Ârif Bey, known for his works titled "What Happened to Us". After completing his primary education at a local school, he continued his studies at the Soğukçeşme Military Secondary School. He then attended the Mekteb-i Sultani (Sultani School), graduating in 1895 before going to France. In Paris, he studied at the Faculty of Law and the School of Political Sciences. He began practicing law in Cairo in 1901. His student years coincided with a period when the Young Turks were active in Europe. From 1902 onwards, Celaleddin Arif Bey showed a tendency towards the ideas of Prince Sabahaddin. After the proclamation of the Second Constitutional Era, he returned to Istanbul. He was one of the founders of the Ahrar Party, which was established in opposition to the Committee of Union and Progress. In 1909, he was appointed as a professor of Fundamental Law at the Law School and the School of Political Science. He began practicing law in 1911 after registering with the Istanbul Bar Association. In 1914, he was elected President of the Istanbul Bar Association, a position he held until 1920. During his lifetime, he was among the well-known legal professionals of Istanbul. After the Armistice of Mondros, he served as a defense lawyer in the trial of members of the Committee of Union and Progress Party who were brought before the Military Court. He participated in various societies and political organizations established during the Armistice period. He was a founding member of the National Unity Committee. In 1919, he attended the Council of the Sultanate, chaired by Sultan Vahdettin, as a representative of the Bar Association. In the same year, he was elected as a member of parliament in the elections he contested as a candidate of the National Liberal Party and the Ottoman Farmers' Association. In 1920, he was appointed as the provisional president of the last Ottoman Parliament. Following the death of President Reşad Hikmet Bey on January 31, 1920, he was elected as the president of the parliament. Here, he chaired the Felah-ı Vatan group, which supported the National Struggle. He also presided over the Parliament during the adoption of the National Pact. Following the official occupation of Istanbul on March 16, 1920, as the Speaker of the Ottoman Parliament, he sent protest telegrams to the representatives of Great Britain, France, Italy, and the USA, as well as to the ambassadors of the Netherlands and Sweden. He also issued a declaration stating that the members of the dissolved parliament would reconvene in Anatolia. To avoid falling into British captivity, he secretly left Istanbul and went to Ankara. During the War of Independence, he had disagreements with Mustafa Kemal Pasha and engaged in politically opposing movements. According to Mustafa Kemal Pasha, Celaleddin Arif Bey never agreed with his views on the nature and powers of the Grand National Assembly. He always saw the task of the assembled body as ensuring the convening of the last Ottoman Parliament. He even always considered himself the president of the Parliament. His departure to Erzurum in August 1920, citing his health and the work he would do in his constituency, and the events that followed, revealed Celaleddin Arif Bey's opposition. Nevertheless, he supported the War of Independence. He was appointed as the second vice-president of the first Grand National Assembly and as the Minister of Justice in the Executive Council established on May 3, 1920. He was sentenced to death in absentia by the Military Court established in Istanbul for his participation in the National Struggle. On January 24, 1921, he resigned from his position as Minister of Justice and Vice President of the Parliament. In May 1921, he was sent to Europe by Mustafa Kemal Pasha under the pretext of medical treatment. In December 1921, he replaced Cami Bey as the representative in Rome and rendered significant services to the National Struggle. In 1922, he was appointed Minister of Justice for the second time, but he did not accept the position. In June 1923, he left his position as representative in Rome and settled in Paris. He passed away there on January 18, 1930. This study aims to provide information about the biography of Celaleddin Arif Bey and his opposition and activities during the National Struggle period. Our study utilizes documents obtained from the Ottoman, Republic, and Ministry of Foreign Affairs Turkish Diplomatic Archives, as well as memoirs from the period and research works related to our topic.

Key Words: Celaleddin Arif, Ottoman Parliament, Armistice Period, National Struggle, Political Opposition, Foreign Policy.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

SHUGENDŌ'DA MİSTİK DENEYİM

Cahit KAHRAMAN*

Özet: Shugendō, Japonya'nın dinî ve kültürel tarihinde Şinto, Budizm ve çeşitli halk inançlarının kesişiminde gelişmiş özgün bir dinsel pratikler bütünüdür. Shugendō'nun ayırt edici özelliği yalnızca farklı dinî unsurları bir araya getirmesinde değil, bu unsurları kutsal dağlarda gerçekleştirilen bedensel ve ritüel pratikler aracılığıyla bir dönüşüm sürecinin gözlemlenmesidir. Bu çalışma, Shugendō'da dağa giriş ve dağda gerçekleştirilen *shugyō* pratiğini Thomas J. Csordas'ın *embodiment* yaklaşımı çerçevesinde incelemeyi amaçlamaktadır. Shugendō'daki bedensel çileyi yalnızca fiziksel dayanıklılık veya dinî disiplin olarak değil, mistik dünyanın bedensel olarak deneyimlenmesini sağlayan bir süreç olarak değerlendirilebilir. Çalışmanın temel savı, Shugendō'da mistik dönüşümün yalnızca zihinsel veya metafizik bir deneyim olmadığı; beden, dağ, ritüel ve duysal deneyim arasındaki karşılıklı ilişki içerisinde üretildiğidir. Dağ, kutsal bir mekân olmanın ötesinde, bedeni dönüştüren aktif bir ritüel çevreye dönüşür. Yürüyüş, tırmanış, soğuk suyla arınma, fiziksel yorgunluk, nefes, ritmik hareket, ritüel sözler ve diğer çile pratikleri, kişinin bedensel algısını ve çevreyle ilişkisini yeniden düzenler. Bu nedenle çalışma, Shugendō mistisizmini “beden sayesinde deneyimlenen” bir mistisizm olarak kavramsallaştırmaktadır. Sonuç olarak, *nyūhō shugyō* süreci Shugendō'nun mistik karakterinin Şinto ve Budizm'in basit bir sentezinden ziyade, kutsal dağ ile beden arasındaki ritüel ilişki aracılığıyla ortaya çıkan deneyimsel bir dönüşüm sisteminden kaynaklandığını ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Japon İnanışları, Mistisizm, Ritüel, Shugendō, Shugyō

A MYSTICAL EXPERIENCE IN SHUGENDŌ

Abstract: Shugendō is a unique set of religious practices that developed at the intersection of Shinto, Buddhism, and various folk beliefs in Japan's religious and cultural history. The distinctive feature of Shugendō lies not only in its synthesis of different religious elements but also in the observation of a process of transformation through physical and ritual practices performed on sacred mountains. This study aims to examine the act of ascending the mountain and the shugyō practice performed there within the framework of Thomas J. Csordas's embodiment approach. The physical asceticism in Shugendō can be understood not merely as physical endurance or religious discipline, but as a process that enables the bodily experience of the mystical world. The central thesis of this study is that mystical transformation in Shugendō is not merely a mental or metaphysical experience; rather, it is produced within the reciprocal relationship between the body, the mountain, ritual, and sensory experience. The mountain, beyond being a sacred space, transforms into an active ritual environment that transforms the body. Walking, climbing, purification with cold water, physical exhaustion, breathing, rhythmic movement, ritual incantations, and other ascetic practices reorganize the individual's bodily perception and relationship with the environment. For this reason, this study conceptualizes Shugendō mysticism as a mysticism “experienced through the body.” In conclusion, the *nyūhō shugyō* process suggests that the mystical character of Shugendō stems not from a simple synthesis of Shinto and Buddhism, but rather from a system of experiential transformation that emerges through the ritual relationship between the sacred mountain and the body.

Key Words: Japanese Beliefs, Mysticism, Rituals, Shugendō, Shugyō

* Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü, Japon Dili ve Edebiyatı, 0000-0001-9270-7967, ckahraman@nku.edu.tr

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KELT KÜLTÜREL MİRASINDA DOĞA, SEMBOLİZM VE BİLGELİK GELENEĞİ: DRUID BİLGELİĞİ VE OGHAM SEMBOLLERİ

Dilek İLERİ KOÇAK*

Özet: M.Ö. 400 yılından itibaren Britanya Adaları ve İrlanda'da gelişen Druid geleneği, doğa merkezli bilgi anlayışı, sözlü aktarım sistemi ve toplumsal rehberlik işleviyle Kelt toplumunda önemli bir yer edinmiştir. Druid bilgeliğini yalnızca Antik Kelt toplumunun dini uygulamaları çerçevesinde değil; kültürel bellek, sembolik düşünce ve insan-doğa ilişkisini biçimlendiren bütüncül bir bilgi sistemi olarak değerlendirmeliyiz. Yazılı kaynaklarının sınırlı olması nedeniyle Druid öğretisi, tarihsel belgeler kadar kolektif hafıza, sözlü gelenek ve sembolik anlatılar üzerinden günümüze taşınmıştır. Bu durum, Druidizmi yalnızca tarihsel bir olgu değil, kültürel anlam üretiminin sürekliliğini gösteren dinamik bir yapı haline getirmektedir. Druid öğretisinde doğanın, yalnızca fiziksel bir çevre olarak değil insanın kimliğini, etik değerlerini ve toplumsal ilişkilerini şekillendiren sembolik bir yaşam alanı olarak konumlandırıldığını görmekteyiz. Sembolizm açısından değerlendirildiğinde ağaç, orman, su ve mevsim döngüleri yalnızca doğal unsurlar değil; bireyin dönüşümünü, toplumsal sürekliliği ve kolektif hafızayı temsil eden kültürel göstergeler olarak öne çıkmaktadır. Bu semboller, insanın doğayla kurduğu ilişkinin bilişsel ve duygusal boyutlarını yansıtırken aynı zamanda ekolojik sorumluluk bilincinin kültürel temellerine de işaret etmektedir. Druid bilgeliği, insanın doğadan kopuşunun yalnızca çevresel değil, aynı zamanda psikolojik ve kültürel bir yabancılaşma oluşturduğu fikriyle günümüz çevre tartışmalarına anlamlı katkılar sunmaktadır. Bu açıdan Druid öğretisi, modern toplumlarda sürdürülebilir yaşam, çevresel etik ve kültürel aidiyet konularının yeniden düşünülmesine imkan sağlayan tarihsel bir referans çerçevesi olarak da görebiliriz. Druid bilgeliğini geçmişe ait kapalı bir inanç sistemi olmanın ötesinde; kültürel belleğin, sembolik düşüncenin ve doğa merkezli yaşam anlayışının günümüzdeki yansımalarını anlamaya katkı sağlayan bir öğreti olarak değerlendirmeliyiz. Ogham ise, erken Orta Çağ'da taş anıtlar üzerinde görülen yazı sistemi olmasının yanı sıra, ilerleyen dönemlerde ağaç sembolizmiyle ilişkilendirilmiş ve Kelt kültüründe doğa ile insan arasındaki ilişkinin simgesel bir ifadesi olarak yorumlanmıştır. Her Ogham karakterinin belirli bir ağaç veya bitkiyle ilişkilendirilmesi, insanın doğal çevreyle kurduğu anlam dünyasını yansıtan önemli bir kültürel örnek oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Druid, Ogham, Kelt, Druidizm, Bilgelik.

NATURE, SYMBOLISM, AND THE TRADITION OF WISDOM IN CELTIC CULTURAL HERITAGE: DRUID LORE AND OGHAM SYMBOLS

Abstract: The Druid tradition, which developed in the British Isles and Ireland from 400 BC onwards, held a significant place in Celtic society with its nature-centered understanding of knowledge, oral transmission system, and function as a guide for society. We should consider Druid wisdom not only within the framework of the religious practices of ancient Celtic society, but also as a holistic system of knowledge that shaped cultural memory, symbolic thought, and the human-nature relationship. Due to the limited number of written sources, Druid teachings have been passed down to the present day through historical documents as well as collective memory, oral tradition, and symbolic narratives. This makes Druidism not merely a historical phenomenon, but a dynamic structure demonstrating the continuity of cultural meaning-making. In Druid teachings, nature is positioned not only as a physical environment, but also as a symbolic living space that shapes human identity, ethical values, and social relationships. From a symbolic perspective, trees, forests, water, and seasonal cycles are not only natural elements but also cultural indicators representing individual transformation, social continuity, and collective memory. These symbols reflect the cognitive and emotional dimensions of humanity's relationship with nature, while also pointing to the cultural foundations of ecological responsibility. Druid wisdom makes significant contributions to contemporary environmental discussions with its idea that humanity's separation from nature creates not only environmental but also psychological and cultural alienation. In this respect, Druid teachings can also be seen as a historical frame of reference that allows for a rethinking of sustainable living, environmental ethics, and cultural belonging in modern

* Reiki Grand Master Teacher, Druid Bilgeliği ve Ogham, Majikal Sistemler, Elementler ve Elemental Varlıklar, Sarkaç Eğitmeni. Spiritüel Eğitmen.

<https://kutsalbilgelikakademisi.com/> dilekileri@gmail.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

societies. We should consider Druid wisdom not merely as a closed belief system from the past, but as a teaching that contributes to understanding the contemporary reflections of cultural memory, symbolic thought, and a nature-centered understanding of life. Ogham, in addition to being a writing system found on stone monuments in the early Middle Ages, was later associated with tree symbolism and interpreted as a symbolic expression of the relationship between nature and humanity in Celtic culture. The association of each Ogham character with a specific tree or plant constitutes an important cultural example reflecting the world of meaning that humanity establishes with the natural environment.

Key Words: Druid, Ogham, Celtic, Druidism, Wisdom.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

RİTÜEL, SEMBOLİZM VE TOPLUMSAL ANLAMDA MAJİKAL DİSİPLİN SİSTEMLERİ

Dilek İLERİ KOÇAK*

Özet: Maji; semboller, ritüeller, kutsal sözler ve çeşitli törensel uygulamalar aracılığıyla insan ile evren arasında anlamlı bir bağ kurmayı amaçlayan kadim bir bilgi geleneğidir. Tarih boyunca Mısır, Mezopotamya, Kelt, Yunan, Türk-Alтай ve diğer birçok kültürde farklı biçimlerde ortaya çıkmış; günümüzde ise tarih, antropoloji, dinler tarihi ve kültürel çalışmalar kapsamında incelenen önemli bir araştırma alanı haline gelmiştir. Bireysel çıkarlar için yapılan büyüden farklı olarak; doğa yasalarını uyum içinde kullanmayı ve ruhsal gelişimi hedefler. İnsanlık tarihi boyunca bu törensel uygulamalar; bireylerin belirsizlikle başa çıkma, toplumsal dayanışmayı güçlendirme ve yaşamın önemli geçiş dönemlerini anlamlandırma süreçlerinde önemli kültürel araçlar olarak işlev görmüştür. Antik Mısır, Mezopotamya, Greko-Romen gelenekleri, Kelt kültürü ve Türk-Alтай şamanik uygulamaları gibi farklı örneklerde görülen majikal disiplinlerin, içinde bulundukları toplumların dünya görüşünü, değer sistemlerini ve kolektif hafızalarını yansıtan kültürel yapılar olduğunu göstermektedir. Majikal uygulamalarda kullanılan daire, ağaç, ateş, su, taş, yönler ve geometrik işaretler yalnızca ritüel unsurları değil; toplumsal kimliği, kozmolojik düzeni ve bireyin yaşam döngüsünü temsil eden kültürel göstergeler olarak işlev görmektedir. Bu semboller, ortak anlam üretimini destekleyen ve kuşaklar arasında aktarılan kültürel kodların önemli taşıyıcılarıdır. Majikal disiplin sistemleri, toplumların kriz, hastalık, bereket, ölüm ve yeniden doğuş gibi temel yaşam deneyimlerine verdikleri kültürel yanıtları anlamada önemli veriler sunmaktadır. Bu yönüyle ritüeller yalnızca dini ya da spiritüel pratikler değil; aynı zamanda sosyal dayanışmayı güçlendiren, kimlik oluşturan ve kültürel sürekliliği destekleyen toplumsal mekanizmalar olarak değerlendirilebilir. Uygulama açısından Ak Maji; şifa, denge, koruma ve aydınlanma gibi yapıcı, pozitif amaçlara hizmet eden uygulamalardır. Kara Maji; başkalarına zarar verme, manipülasyon veya yıkıcı sonuçlar doğurma amacı taşıyan etik dışı uygulamalardır. Uygulayıcı için kullanılan “Majisyen” kelimesi Maji uygulamalarını gerçekleştiren kişilere verilen isimdir. Kelime kökeni eski Pers ve Kalde dillerinde "Bilge" anlamına gelen “Magu” sözcüğüne dayanır. Kısacası Maji, irade doğrultusunda değişiklik yaratmanın sanatı ve bilimidir.

Anahtar Kelimeler: Maji, Majisyen, Ritüel, Magu.

RITUAL, SYMBOLISM, AND SOCIAL SENSE MAGICAL DISCIPLINE SYSTEMS

Abstract: Magic is an ancient tradition of knowledge that aims to establish a meaningful connection between humanity and the universe through symbols, rituals, sacred words, and various ceremonial practices. Throughout history, it has appeared in various forms in Egyptian, Mesopotamian, Celtic, Greek, Turkic-Altaic, and many other cultures; today, it has become an important area of research studied within the scope of history, anthropology, religious history, and cultural studies. Unlike magic performed for individual gain, it aims to utilize the laws of nature in harmony and promote spiritual growth. Throughout human history, these ceremonial practices have functioned as important cultural tools in helping individuals cope with uncertainty, strengthen social solidarity, and make sense of significant transitional periods in life. Examples from ancient Egypt, Mesopotamia, Greco-Roman traditions, Celtic culture, and Turkic-Altaic shamanic practices demonstrate that magical disciplines are cultural structures reflecting the worldview, value systems, and collective memory of the societies in which they exist. The circles, trees, fire, water, stones, directions, and geometric signs used in magical practices are not merely ritual elements; Symbols function as cultural indicators representing social identity, cosmological order, and the individual's life cycle. These symbols are important carriers of cultural codes that support shared meaning-making and are transmitted across generations. Magical discipline systems offer significant insights into understanding the cultural responses of societies to fundamental life experiences such as crisis, illness, fertility, death, and rebirth. In this respect, rituals are not only religious or spiritual practices; they can also be considered social mechanisms that strengthen social solidarity, form identities, and support cultural continuity. In terms of practice, White Magic refers

* Reiki Grand Master Teacher, Druid Bilgeliği ve Ogham, Majikal Sistemler, Elementler ve Elemental Varlıklar, Sarkaç Eğitmeni. Spiritüel Eğitmen.
<https://kutsalbilgelikakademisi.com/> dilekileri@gmail.com

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

to practices that serve constructive, positive purposes such as healing, balance, protection, and enlightenment. Black Magic refers to unethical practices aimed at harming others, manipulation, or causing destructive consequences. The word Magician is the name given to those who perform magical practices. The word originates from the ancient Persian and Chaldean word "magu," meaning "wise." In short, Magic is the art and science of creating change according to one's will.

Key Words: : Magic, Magician, Ritual, Magu.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

KRALİYET YILDIZLARININ ÖĞRETİŞİ BAĞLAMINDA SİRİUS'UN SORUMLULUK İLKESİ

Dilek ÖKTEN*

Özet: Astrolojik gelenekte “Kraliyet yıldızları”, genellikle başarı, güç ve görünürlük vaat eden göksel göstergeler olarak değerlendirilmektedir. Ancak her Kraliyet yıldızı, aynı zamanda insanın yaşam yolculuğunda karşılaşacağı temel sınavı ve bilinç gelişimini de temsil eden özgün bir öğreti taşımaktadır. İnsanın yaşam potansiyelinin ortaya çıkabilmesi, ancak bu öğretinin yaşanmasıyla mümkündür. Bu çalışmada, Kraliyet yıldızlarına ilişkin klasik astrolojik yaklaşım, uzun yıllara dayanan kişisel gözlem, danışan analizleri ve sembolik değerlendirmeler ışığında yeniden ele alınacaktır. Bu kapsamda tarafımızca geliştirilmiş özgün bir astrolojik yaklaşım olan ve patenti alınan Sirius için temel ilke şöyle belirlenmiştir: “Arafta bırakırsan, açıkta kalırsın.” Bu ilke, yalnızca kişiler arası ilişkileri değil, insanın tüm yaşam alanlarını kapsayan evrensel bir sorumluluk yasasına işaret etmektedir. Belirsizlikte bırakılan insanlar, sonuçlandırılmayan süreçler, ertelenen kararlar ve askıda tutulan durumlar, yaşam döngüsü içerisinde benzer deneyimler olarak kişiye geri dönmektedir. Bu nedenle Sirius, netlik, sorumluluk, kararlılık ve tamamlanma bilincini temsil etmektedir. Bu çalışmada Sirius'un astrolojik anlamına yeni bir yorum önerisi sunmayı amaçlanmıştır. Bu öneri, sabit yıldızların yalnızca kader göstergeleri değil, aynı zamanda insanın ruhsal gelişimine yön veren bilinç öğretileri taşıdığı yaklaşımına dayanmaktadır. Sirius'un yalnızca başarı ve görünürlükle ilişkilendirilen bir sabit yıldız olmadığı; aynı zamanda bireyi sorumluluk almaya davet eden güçlü bir bilinç öğretmeni olduğu açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sirius, Kraliyet yıldızları, Astroloji, Sabit yıldızlar.

THE PRINCIPLE OF RESPONSIBILITY OF SIRIUS IN THE CONTEXT OF THE TEACHINGS OF THE ROYAL STARS

Abstract: In astrological tradition, "Royal Stars" are generally considered celestial indicators promising success, power, and visibility. However, each Royal Star also carries a unique teaching representing the fundamental test and development of consciousness that a person will encounter on their life journey. The realization of a person's life potential is only possible through experiencing this teaching. In this study, the classical astrological approach to Royal Stars will be re-examined in light of years of personal observation, client analyses, and symbolic evaluations. Within this scope, the fundamental principle for Sirius, a unique astrological approach developed and patented by us, is defined as follows: "If you leave things in limbo, you will be left exposed." This principle points to a universal law of responsibility encompassing not only interpersonal relationships but all areas of a person's life. People left in uncertainty, unfinished processes, postponed decisions, and situations kept in limbo return to the individual as similar experiences within the life cycle. Therefore, Sirius represents clarity, responsibility, determination, and the consciousness of completion. This study aims to offer a new interpretation of the astrological meaning of Sirius. This proposal is based on the approach that fixed stars are not only indicators of destiny but also carry teachings of consciousness that guide the spiritual development of the individual. It will attempt to explain that Sirius is not merely a fixed star associated with success and visibility; it is also a powerful teacher of consciousness that invites the individual to take responsibility.

Key Words: Sirius, Royal stars, Astrology, Fixed stars.

* Uzman Klasik-Karma Astrolog, astro_bdd@gmail.com.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

BULGARİSTAN KIRCAALİ VE VARNA YÖRESİNDEN GELEN TÜRKLERİN MÜZİK KÜLTÜRÜNDE GÖÇ, SÖZLÜ HAFIZA VE RUMELİ TAVRI

Emel ŞENTÜRK GÖKSOY*

Özet: Bu bildiri, Bulgaristan'ın Kırcaali ve Varna yörelerinden gelen Türklerin müzik kültürünü göç, sözlü aktarım, yöresel bellek ve Rumeli tavrı ekseninde incelemektedir. Osmanlı sonrası Balkan coğrafyasında yaşanan göç hareketleri, Bulgaristan Türklerinin sözlü kültür ürünlerini yeni yerleşim alanlarında yeniden üretmesine yol açmış; türküler kimlik, aidiyet ve kuşaklar arası aktarımın taşıyıcısı olarak işlev kazanmıştır. Çalışma, Kırcaali/Rodop çevresinin geleneksel ve içe dönük kültürel dokusu ile Varna'nın liman kenti niteliğinden kaynaklanan hareketli ve etkileşime açık yapısını aynı repertuvar içinde değerlendirmektedir. Araştırmada nitel yaklaşım benimsenmiş; literatür taraması, doküman incelemesi, nota-güfte çözümlemesi ve müziksel analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında 13 güfte/nota belgesi incelenmiş, ayrıntılı analiz verisi bulunan 12 eser makam, karar sesi, güçlü perde, seyir, usul, motif, çeşni/geçki, güfte ve tema bakımından değerlendirilmiştir. Bulgular, repertuvarın büyük ölçüde Hüseyinî makamı çevresinde şekillendiğini; La/Dügâh karar sesi ve Mi/Hüseyinî güçlü perdesinin makamsal merkez oluşturduğunu göstermektedir. Uşşak, Buselik, Hicaz ve Kürdî renkleri eserlerde makamsal çeşitliliği artırmakta; 2/4, 4/4 ve 9/8 usuller ise düğün, oyun havası, karşılama, gurbet ve ağıt karakterlerini farklı biçimlerde desteklemektedir. Güfte içeriklerinde sevdâ, ayrılık, askerlik, gurbet, vatan, yol, şehir/dağ imgeleri ve yerel yaşam temaları öne çıkmaktadır. Sonuç olarak incelenen eserler, Kırcaali ve Varna yörelerine ilişkin müziksel belleğin korunması, akademik düzeyde belgelenmesi ve Rumeli-Balkan Türk kültürel mirasının yaşatılması açısından değer taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bulgaristan Türkleri, Kırcaali, Varna, Rumeli Türküleri, Sözlü Aktarım, Müziksel Analiz.

MIGRATION, ORAL MEMORY, AND THE RUMELIAN ATTITUDE IN THE MUSIC CULTURE OF TURKS FROM THE KARDZHALI AND VARNA REGIONS OF BULGARIA

Abstract: This paper examines the music culture of Turks from the Kırcaali and Varna regions of Bulgaria through the interconnected themes of migration, oral transmission, regional memory, and the Rumelian performance style. Migration movements in the post-Ottoman Balkan context led Bulgarian Turks to reproduce oral cultural products in new settlement areas, where folk songs functioned as carriers of identity, belonging, and intergenerational transmission. The study considers the traditional and relatively inward-looking cultural texture of the Kırcaali/Rhodope environment together with Varna's more mobile and interaction-oriented character as a Black Sea port city. A qualitative research approach was adopted. The study employs literature review, document analysis, lyric-notation examination, and musical analysis. Thirteen lyric/notation documents were examined, and twelve works with detailed analytical data were evaluated in terms of mode, finalis, dominant pitch, melodic direction, meter, motif, modal color/modulation, lyrics, and thematic content. The findings indicate that the repertoire is largely shaped around the Hüseyinî mode; the La/Dügâh finalis and Mi/Hüseyinî dominant pitch form the principal modal centers. Uşşak, Buselik, Hicaz, and Kürdî colors increase modal diversity, while 2/4, 4/4, and 9/8 meters support different functional and expressive characters such as wedding, dance tune, karşılama, homesickness, and lament. The lyrics foreground themes of love, separation, military service, homesickness, homeland, journey, city/mountain imagery, and local life. As a result, the analyzed works are valuable for preserving the musical memory associated with Kırcaali and Varna, documenting it academically, and sustaining the cultural heritage of Rumelian-Balkan Turks.

Key Words: Bulgarian Turks, Kırcaali, Varna, Rumelian Folk Songs, Oral Transmission, Musical Analysis.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Haliç Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Musikisi Anabilim Dalı; ORCID: [0009-0003-6609-445X, emelsenturkgoksoyy@gmail.com.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

MEYVE VE BİTKİ ADLARI ÜZERİNE YAZILMIŞ MANZUM BİR FALNÂME

Hasan KAYA*

Özet: İnsanoğlu gelecekte haber almak, uğurlu ve uğursuz işaretleri anlamak için belirli simgeleri iyiye ya da kötüye yorumlamaya çalışmıştır. Falın tarihsel kökeni Mezopotamya uygarlığına kadar inmektedir. İslamiyetten önceki Türk kültüründe kemik, kumalak, fincan, yay, yada taşı, köpük, kaşık, ateş ve yıldız fallarının varlığı bilinmektedir. İslami dönemde kuş, taş, su, kum, seğirme, kıyafet, firaset, kura ve kitap falları da kullanılmıştır. Günümüzde bunlara ek olarak pek çok fal türünün varlığı bilinmektedir. Edebiyatımızda falla ilgili manzum veya mensur olarak kaleme alınmış eserlere genel olarak falnâme denilmiştir. Tarih boyunca çeşitli fal türlerini konu alan falnâmeler kaleme alınmıştır. Falnâme türlerinden biri de sanat göstermek ve eğlence amaçlı hazırlandığını gördüğümüz falnâmelerdir. Cem Sultan'ın (ö. 1495) *Fâl-i Reyhân* adlı eseri, isim falnâmeleri, şair falnâmeleri, Peygamber falnâmeleri bunlardan bazılarıdır. Bu tür falnâmelerden biri de meyve ve bitki adlarıyla düzenlenmiş falnâmelerdir. Bunlara fâl-i meyve, fâl-i nebât, fâl-i ezhâr gibi isimler de verilmiştir. Genellikle 5 dairelik meyve ve bitki adlarının sıralanmasıyla başlayan bu eserler, daha sonra bunların her biri için düzenlenmiş numaralandırılmış manzum bölümlerden oluşmaktadır. İnsanların gönlünde listesi verilen meyve ya da bitkiden birini tutmasıyla başlayan fal, baştaki daireden seçilen unsurun hesaplanarak toplanması ve onunla ilgili manzum bölümün okunması esasına dayanır. Söz oyunları ve eğlence içerikli bu falnâmelerin yazma eser kütüphanelerinde örnekleri bulunmaktadır. Bu bildiride falnâme türü hakkında kısa bilgiler verildikten sonra meyve ve bitki falnâmeleri üzerinde durulmuştur. Bugüne değin iki nüshası bilinen ve üçüncü nüshası tarafımızdan tespit edilen manzum bir meyve ve bitki falnâmesi incelendikten sonra bu eserin metnine yer verilmiştir. Bildirinin sonunda örneği verilen falnâme metninden hareketle bu falnâme türünün kültür ve edebiyatımızdaki yerine dair tespitler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fal, Falnâme, Meyve ve Bitki Falnâmeleri.

A POETIC FALNÂME BASED ON THE NAMES OF FRUITS AND PLANTS

Abstract: Humankind has long sought to foresee the future and interpret auspicious and inauspicious signs by attributing positive or negative meanings to certain symbols. The historical origins of divination can be traced back to the civilizations of Mesopotamia. In pre-Islamic Turkish culture, various forms of divination were practiced, including divination by bones, kumalak, coffee cups, bows, the yada stone, foam, spoons, fire, and stars. During the Islamic period, additional forms of divination emerged, such as divination by birds, stones, water, sand, involuntary bodily movements (muscle twitching), clothing, physiognomy (firāsah), lots, and books. Today, many other forms of divination are also known. In Turkish literature, works written in either verse or prose on the subject of divination are generally referred to as falnâme. Throughout history, numerous falnâmes dealing with different methods of divination have been composed. One particular category consists of falnâmes prepared primarily for entertainment and as demonstrations of literary artistry. Examples include Cem Sultan's (d. 1495) *Fâl-i Reyhân*, name falnâmes, poet falnâmes, and Prophet falnâmes. Another notable group comprises falnâmes organized around the names of fruits and plants, also known as fâl-i meyve, fâl-i nebât, or fâl-i ezhâr. These works typically begin with five concentric circles containing the names of fruits or plants, followed by numbered poetic sections composed for each item. The divination process begins with the participant mentally choosing one of the listed fruits or plants. The selected item is then calculated according to the system based on the initial diagram, and the corresponding poetic passage is read as the divinatory result. These falnâmes, characterized by wordplay and a strong element of amusement, survive today in manuscript collections. This paper first provides a brief introduction to the falnâme genre before focusing on fruit and plant falnâmes. It examines a poetic fruit and plant falnâme of which two manuscripts were previously known and a third manuscript has been identified by the present author. Following the examination, the text of the work is presented. Finally, on the basis of this sample text, the paper offers observations on the place and significance of this particular type of falnâme within Turkish cultural and literary history.

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı, ORCID: 0000-0001-9244-3113, hasankaya@nku.edu.tr.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

Key Words: Divination, Falnâme, Fruit and Plant Falnâmes.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KİTAP FALLARI VE BİR FÂL-İ KURÂN METNİ

Hasan KAYA* & Gülben BULUT*

Özet: Tarih boyunca farklı medeniyetlerde çeşitli biçimlerde gelişen fal uygulamalarının temelinde, insanın bilinmeyi öğrenme ve geleceğe ilişkin belirsizlikleri giderme arzusu yer almaktadır. Kökeni Mezopotamya uygarlığına dayanan falın dünya kültürlerinde pek çok çeşidi vardır. İslamiyetten önce Türklerde de pek çok nesneyle fal bakılmıştır. İslami dönemde bu fallara Arap kökenli yeni fallar eklenmiştir. Klasik Türk edebiyatında fal konulu kitaplara genellikle falnâme adı verilmiştir. Bunlar manzum, mensur ya da manzum-mensur formda yazılmıştır. Falnâmelerin bir türü de tefeülname de denilen kitap fallarıdır. Mevlana'nın (ö. 1273) *Mesnevî*'si, Hâfız-ı Şîrâzî'nin (ö. 1390?) *Divan*'ı, Yazıcıoğlu Mehmed'in (ö. 1451) *Muhammediye*'si gibi eserlerden fal bakılmıştır. Kitap fallarının bir türü de Kurân falıdır. Genellikle fâl-i Kurân adıyla anılan bu eserlerin giriş bölümlerinde Kurân falının ne şekilde bakılacağı açıklanırken asıl bölümde ise falda eski alfabedeki harflerin sırayla ne anlama geldiği açıklanır. Diğer bir deyişle Kurân'dan fal bakan kişinin falında çıkacak harfin izahı yapılır. Bu bildiride fal ve fal çeşitleriyle ilgili kısa bilgiler verilmiş, kitap fallarına değinilmiş, Kurân falları hakkında açıklamalar yapılmıştır. Ayrıca girişi mensur-manzum formda, asıl bölümü ise manzum tarzda kaleme alınan *Fâl-i Kurân*'ın metni verilmiştir. Eserin girişinde Kurân falının nasıl uygulanacağı anlatılmıştır. Ardından 29 harf sırayla mesnevi nazım şekliyle kafiyeleşmiş ikişer beyitle açıklanmıştır. Müellifi bilinmeyen eser pek çok Kurân falında olduğu gibi sade bir dille kaleme alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fal, falnâme, tefeül, kitap falı, Kurân falı, fâl-i Kurân.

BOOK DIVINATIONS AND A FÂL-İ QUR'ÂN TEXT

Abstract: Throughout history, divination practices have developed in various forms across different civilizations, and at their core lies the human desire to learn the unknown and eliminate uncertainties about the future. Originating in Mesopotamian civilization, divination has taken many forms in cultures around the world. Before the advent of Islam, the Turks also practiced divination using various objects. During the Islamic period, new forms of divination of Arabic origin were added to these practices. In Classical Turkish literature, books dealing with divination were generally called *falnâme*. These works were written in verse, prose, or a combination of verse and prose. One type of *falnâme* is book divination, also known as *tefeülname*. Divination was practiced using works such as Mevlana's (d. 1273) *Mesnevî*, Hâfız-ı Şîrâzî's (d. ca. 1390) *Divan*, and Yazıcıoğlu Mehmed's (d. 1451) *Muhammediye*. Another type of book divination is Qur'ân divination. In these works, generally referred to as *fâl-i Kurân*, the introductory sections explain how Qur'ân divination is to be performed, while the main section explains, in alphabetical order, the meanings associated with the letters of the old alphabet. In other words, the letter that appears in the divination performed from the Qur'ân is interpreted. In this paper, brief information is provided about divination and its various types, book divination is discussed, and Qur'ân divination is examined. In addition, the text of the *Fâl-i Kurân*, whose introduction was written in a combination of prose and verse and whose main section was composed in verse, is presented. The introduction of the work explains how Qur'ân divination is to be performed. Subsequently, the 29 letters are presented in sequence, each being explained in two rhyming couplets composed in the *mesnevi* verse form. The work, whose author is unknown, is written in a simple style, as is the case with many Qur'ân divination texts.

Key Words: Divination, falnâme, bibliomancy, book divination, Qur'ân divination, fâl-i Qur'ân.

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı, ORCID: 0000-0001-9244-3113, hasankaya@nku.edu.tr.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ORCID: 0009-0001-1118-4787, gulbenbulut33@gmail.com.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

YAZMA ESERLERİN GİZEMLİ KORUYUCUSU KEBİKEÇ

Hasan KAYA* & Gaye LİSE*

Özet: Matbaanın icadından önce el yazmalarında kullanılan nişastalı aharlar ve doğal yapıştırıcılar eserleri haşere saldırılarına karşı savunmasız bırakmış; bu durum, kitapların fiziksel varlığını koruma kaygısını kalıcı bir sorun haline getirmiştir. İnsanoğlunun eski çağlardan beri yazmaları koruma amacıyla aldığı tedbirlerden biri olarak bilinen kebiçe, yazma eserleri güve ve haşerelerden koruduğuna inanılan gizemli bir figür veya tılsım olarak kabul edilmiştir. Genellikle yazmanın en başında yer alıp boş bırakılan zahriye kısmında veya eserin tamamlandığı bilgisine yer verilen ferağ kaydının çevresinde görülmektedir. Yazma eserleri koruduğuna inanılan bu tılsım literatürde farklı görüşleri de beraberinde getirmiştir. Bu isim genel olarak bir tılsım, kitapları haşerelerden koruyan bir cin olarak tasavvur edilse de bazı kaynaklarda böcekler hükmeden, böcekler âleminde sorumlu bir melek, kimileri için özellikle düğün çiçeği adıyla bilinen zehirli bir bitki, kimileri içinse Arap harflerinin rakamlara dönüştürüldüğü muska dili olarak anılmaktadır. Kelimenin Allah'ın koruyan ve gözetleyen anlamındaki "Hâfız" ismiyle yan yana zikredilmesi ve buna bağlı olarak "Yâ Kebîkeç" ve "Yâ Hâfız" gibi kullanımlar tılsımın manevi bir sığınma ve koruyuculuk sembolü olarak algılandığını da göstermektedir. Çalışmanın temelinde kebiçe'nin bir "kitap tılsımı" olmanın ötesinde tarihsel kökenleri ve farklı disiplinlerdeki yansımaları incelenmiş, el yazması eserlerdeki gerçek yeri ve tarihsel süreçteki değişimleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazma Eser, Kitap Tılsımı, Kebikeç, Melek.

KEBİKEÇ THE MYSTERIOUS GUARDIAN OF MANUSCRIPTS

Abstract: Before the invention of printing, the starch-based sizing and natural adhesives used in manuscripts left the works vulnerable to insect attacks; this made the concern for preserving the physical existence of books a persistent problem. Known as one of the measures taken by humankind since ancient times to protect manuscripts, the kebiçe is regarded as a mysterious figure or talisman believed to protect manuscripts from moths and insects. It is usually found in the blank colophon section at the beginning of the manuscript or around the colophon, which indicates the completion of the work. This talisman, believed to protect manuscripts, has given rise to different interpretations in the literature. While it is generally envisioned as a talisman, a genie protecting books from insects, some sources refer to an angel who rules over insects and is responsible for the insect kingdom, some to a poisonous plant known especially as the wedding flower, and others to a language of amulets where Arabic letters are converted into numbers. The juxtaposition of the word with Allah's name "Hafiz" meaning protector and guardian, and the related uses such as "Ya Kebikech" and "Ya Hafiz" also indicate that the talisman was perceived as a symbol of spiritual refuge and protection. This study primarily examines the historical origins of the kebiçe (a type of decorative stone) beyond its role as a "book talisman" exploring its reflections in various disciplines and attempting to determine its true place in manuscripts and the changes it underwent throughout history.

Key Words: Manuscript, Book Talisman, Kebikeç, Angel.

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı, ORCID: 0000-0001-9244-3113, hasankaya@nku.edu.tr.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, ORCID: 0009-0005-2909-9184, gayelise91@gmail.com.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

Şİ'RÂ (SİRİUS) YILDIZININ KÖKENİ VE KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE KULLANIMI ÜZERİNE

Hasan KAYA* & İmran ÖZKÖK*

Özet: Gökyüzünün en parlak yıldızı Sirius veya Akyıldız, Büyük Köpek Takımyıldızı'nda yer alır ve bahar aylarında Kuzey Yarım Küre'den görülür. Güneşin yirmi üç katı büyüklüğünde parlaklığa sahip olan Sirius A ile patlama sonucu parlaklığı sönmüş olan Sirius B olarak iki yıldızdır. Batı Afrika'da yaşayan Dogonlar, teknolojik gelişmelerle iç içe olmamalarına karşın Sirius yıldızının varlığından haberdar olup Sirius A ve Sirius B'ye ek olarak Sirius C'nin de bulunduğunu araştırmacılara anlatırlar. Bu astronomik bilgilerin Dogonlara nereden geldiği bilgisi gizemini korumaktadır. Sirius yıldızından geldiklerine inanmakta olan Dogonlar, "Sigi" adını verdikleri bu yıldız için kurban törenleri düzenlemektedir. Polinezya ve Pasifik Okyanusu'nda gemicilerin yönünü bulmasında önemli bir işaret olan Sirius A'nın doğuşu Antik Yunan'da "Köpek Günleri" denilen kavurucu sıcak günlerin başlangıcı haberini verir. Orta Asya Türkçesinden Kuzey Amerika Kızılderililerine, Çin geleneklerinden Pers geleneklerine, Yunan mitolojisinden Antik Mısır'a kadar olan birçok kültürde Sirius'a kurt, çakal ve köpek figürü ile ilgili pek çok özel anlamlar yüklenir. Sirius yıldızı, güneşle birlikte doğduğundan dolayı Antik Mısır'da Nil Nehri'nin taşmasını işaret eder ve adı "Sothis", Mezopotamya'da "Kak-si-si", "Kak-si-di" ve "Kak-si-sa", Sanskritçede "avcı" manasına gelen "Mrgavyadha" veya "Lubdhaka", Çince'de "yay ve ok" manasına gelen "Hu-Şi", Japoncada "mavi yıldız" manasına gelen "Aoboshi", İskandinavya'da "Lokabrenna" ve Araplarda ise "işaret, rehber, kılavuz" manalarına gelen "Şi'râ" olarak kullanılır. Şi'râ yıldızı, parlaklığı neticesinde gök cisimlerine olağanüstü özellikler atfeden bazı Cahiliye Araplarının taptığı yıldızdır. Arap kabilelerinin önemli bir şans kaynağı olarak saydıkları bu yıldızdan Kuran-ı Kerim'de de Necm Suresi 49. ayette "Şi'râ yıldızının rabbi de O'dur." denilerek yıldızların da Allah tarafından yaratıldığına dikkat çekerek bahsedilir. Klasik Türk edebiyatı şairleri Sirius yıldızını Şi'râ olarak anıp onun parlaklığını şiirlerine konu eder ve genellikle şiirlerini Şi'râ yıldızına benzetirler. Bu yazıda pek çok mitolojide yer alan, klasik Türk şiirinde Şi'râ olarak kullanılan Sirius yıldızının kökeni ve klasik Türk şiirindeki örnekleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Astronomi, Mitoloji, Yıldız, Sirius, Şi'râ.

THE ORIGIN OF THE STAR SHI'RÂ (SIRIUS) AND ITS USE IN CLASSICAL TURKISH POETRY

Abstract: Sirius, also known as the Dog Star, is the brightest star in the night sky. It is located in the constellation Canis Major and is visible from the Northern Hemisphere during the spring months. The Sirius system consists of two stars: Sirius A, which is approximately twenty-three times more luminous than the Sun, and Sirius B, a white dwarf whose luminosity diminished following its stellar evolution. Although the Dogon people of West Africa have long remained isolated from modern technological developments, they possess remarkable knowledge of Sirius. In addition to Sirius A and Sirius B, they also speak of a third star, Sirius C, whose existence they describe to researchers. The origin of this astronomical knowledge among the Dogon remains an enduring mystery. Believing that their ancestors originated from Sirius, the Dogon perform sacrificial ceremonies in honor of the star, which they call Sigi. The heliacal rising of Sirius A served as an important navigational marker for sailors throughout Polynesia and the Pacific Ocean. In ancient Greece, it also heralded the onset of the intensely hot period known as the "Dog Days." Across a wide range of cultures—from the Turks of Central Asia to the Indigenous peoples of North America, from Chinese and Persian traditions to Greek mythology and ancient Egypt—Sirius has been associated with symbolic figures such as the wolf, jackal, and dog, acquiring diverse cultural and religious meanings. Because Sirius rises together with the Sun, it signaled the annual flooding of the Nile in ancient Egypt, where it was known as Sothis. In Mesopotamia it was called Kak-si-si, Kak-si-di, and Kak-si-sa; in Sanskrit, Mrgavyadha or Lubdhaka "hunter"; in Chinese, Hu-Shi "bow and arrow"; in Japanese, Aoboshi "blue star"; in Scandinavian tradition, Lokabrenna; and among the Arabs, Shi'râ, meaning "sign," "guide," or "leader." Owing to its extraordinary brilliance,

* Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Klasik Türk Edebiyatı, ORCID: 0000-0001-9244-3113, hasankaya@nku.edu.tr.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, ORCID: 0009-0006-8806-8086, ozkokimran@gmail.com.

06-09 Mayıs 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

Shi‘râ was worshipped by certain pre-Islamic Arab tribes that attributed supernatural qualities to celestial bodies. Considered a source of fortune by many Arab tribes, the star is also mentioned in the Qur'an, where verse 49 of Sūrat al-Najm states, “And that He is the Lord of Sirius (al-Shi‘râ),” emphasizing that the stars, like all creation, are under the sovereignty of God. Poets of Classical Turkish literature referred to Sirius as Shi‘râ, frequently celebrating its brilliance in their poetry and often likening their own poems to this radiant star. This study examines the origin of Sirius, known as Shi‘râ in Classical Turkish poetry, by exploring its place in various mythological traditions and analyzing its literary representations in Classical Turkish poetic texts.

Key Words: Classical Turkish Poetry; astronomy, mythology, Sirius; Shi‘râ.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

FASYA DOKUSUNUN TANIMI, YAPISI VE YOGA UYGULAMALARININ FASYA ÜZERİNDEKİ FONKSİYONEL FAYDALARI

Hümeysra BİLMEÇ

Özet: Fasya, uzun yıllar boyunca organları ve kasları bir arada tutan pasif bir ambalaj dokusu olarak görülmüş; ancak son yıllarda yapılan araştırmalarla beden en büyük ve en dinamik duyu organı olduğu kanıtlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, fasyal sistemin histolojik yapısını, anatomik tanımını ve bütünsel (tensegrity) mimarisini incelemek; bu dokunun dışsal uyaranlara verdiği yanıtları yoga uygulamaları bağlamında değerlendirmektir. Çalışma kapsamında fasyanın hücresel içeriği, su tutma kapasitesi ve farklı mekanoreseptörler aracılığıyla nasıl uyarıldığı teorik olarak analiz edilmiştir. Fasyanın yoğun sinir ağı sayesinde propriyosepsiyon (beden farkındalığı) ve interoepsiyon (içsel algı) süreçlerindeki kritik rolü literatür eşliğinde ele alınmıştır. Ayrıca fasyal yapının bireysel farklılıklar gösterdiği, farklı beden tiplerinde (hipermobil, hipomobil vb.) Değişken yapılar sunduğu ve sağlıklı bir fasya formunun sürdürülebilirliğinde dinamik yüklenmelerin önemi vurgulanmıştır. Sonuç olarak, fasyanın bütünsel yapısını doğrudan hedef alan yoga uygulamalarının; dokunun hidrasyonunu artırdığı, hücresel yenilenmeyi tetiklediği, propriyoseptif ve interoseptif duyarlılığı geliştirerek beden farkındalığına fonksiyonel faydalar sağladığı görülmüştür. Bu çalışma, hareket bilimleri ve somatik pratiklerde fasyal odaklı yaklaşımların önemini literatüre sunması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fasya Anatomisi, Yoga Uygulamaları, Propriyosepsiyon, İnteroepsiyon, Bütünsel Hareket

"DEFINITION OF FASCIA TISSUE, ITS STRUCTURE, AND THE FUNCTIONAL BENEFITS OF YOGA PRACTICES ON FASCIA"

Abstract: Fascia has long been viewed as a passive packaging tissue that holds organs and muscles together; however, recent research has demonstrated that it is actually the body's largest and most dynamic sensory organ. The aim of this study is to examine the histological structure, anatomical definition, and holistic (tensegrity-based) architecture of the fascial system, and to evaluate how this tissue responds to external stimuli within the context of yoga practices. The study theoretically analyzes fascia's cellular composition, its water-retention capacity, and the ways it is stimulated through different mechanoreceptors. The critical role of fascia in proprioception (body awareness) and interoception (internal sensing) is discussed in light of current literature, emphasizing its dense neural network. Additionally, the study highlights that fascial structure varies among individuals, presenting different patterns in various body types (e.g., hypermobile, hypomobile), and underscores the importance of dynamic loading in maintaining a healthy fascial form. In conclusion, yoga practices that directly target the holistic structure of fascia are shown to enhance tissue hydration, stimulate cellular regeneration, and improve proprioceptive and interoceptive sensitivity, thereby offering functional benefits for body awareness. This study is significant in contributing to the literature on fascial-focused approaches within movement sciences and somatic practices.

Key Words: Fascial Anatomy, Yoga Practices, Proprioception, Interoception, Holistic Movement.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

FELAKETLERİ ÖNCEDEN BİLMEK: MUNDANE ASTROLOJİDE TUTULMALAR VE KOLEKTİF KADER

Laden BAYGIN*

Özet: Bu çalışma, mundane astrolojide tutulmalarının devletler, toplumlar ve büyük ölçekli krizlerle ilişkilendirilme biçimini Saros döngüleri üzerinden incelemektedir. Araştırmanın merkezinde, 28 Ağustos 2026 tarihli parçalı Ay tutulmasının ait olduğu Saros 138 serisi yer almaktadır. Serinin önceki tutulmalarını izleyen dönemlerde meydana gelen siyasi ve ekonomik kırılmalar, devlet düzenindeki dönüşümler, savaşlar ve büyük ölçekli doğal afetler; olay türü ve coğrafi dağılım bakımından sınıflandırılacaktır. Elde edilen veriler karşılaştırmalı vaka analizi ve betimsel istatistikler aracılığıyla değerlendirilerek seride tekrar eden kolektif örüntülerin bulunup bulunmadığı araştırılacaktır. Çalışmanın amacı, Saros 138 serisinin önceki tutulmalarında gözlenen örüntülerden hareketle 28 Ağustos 2026 Ay tutulmasının olası kolektif etkilerini tartışmaktır. Bu çalışma, tutulmaların olayların doğrudan nedeni olduğu ya da kesin tahmin sağladığı iddiasına dayanmamaktadır. Amaç, aynı Saros serisinde tekrar eden temaların, mevcut toplumsal ve siyasi gerilimlerin hangi alanlarda görünür hâle gelebileceğine ilişkin sembolik bir erken uyarı modeli sunup sunamayacağını değerlendirmektir. Böylece geleneksel mundane astrolojinin kehanet iddiası, güncel bir tutulma ve onun tarihsel döngüsü üzerinden incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mundane Astroloji, Ay Tutulmaları, Saros 138, Kolektif Kader, Kolektif Krizler, Kehanet.

FORESEEING DISASTERS: ECLIPSES AND COLLECTIVE FATE IN MUNDANE ASTROLOGY

Abstract: This study examines how eclipses have been associated with states, societies, and large-scale crises in mundane astrology through the framework of Saros cycles. At the centre of the research is Lunar Saros 138, the series to which the partial lunar eclipse of 28 August 2026 belongs. Political and economic ruptures, transformations in state structures, wars, and large-scale natural disasters occurring in the periods following previous eclipses of this series will be classified according to event type and geographical distribution. The collected data will then be evaluated through comparative case analysis and descriptive statistics to determine whether recurring collective patterns can be identified within the series. The study aims to discuss the potential collective effects of the 28 August 2026 lunar eclipse in light of the patterns observed following earlier eclipses of Saros 138. This study does not assume that eclipses directly cause events or provide certain predictions. Rather, it asks whether themes recurring within the same Saros series can offer a symbolic early-warning model for identifying the areas in which existing social and political tensions may become visible. In this way, the divinatory claim of traditional mundane astrology is examined through a contemporary eclipse and its historical cycle.

Key Words: Mundane Astrology, Lunar Eclipses, Saros 138, Collective Fate, Collective Crises, Divination.

* Karma Astrolog Laden Baygın – Laden Baygın Akademi Kurucusu.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KARMİK ASTROLOJİ BİR KEHANET SİSTEMİ MİDİR? HARİTADA GEÇMİŞ, TEKRAR VE ÖZGÜR İRADE

Laden BAYGIN*

Özet: Bu çalışma, karmik astrolojinin geçmiş yaşam deneyimleri ile bu deneyimlerin mevcut enkarnasyondaki olası tekrarları arasında kurduğu ilişkiyi kehanet kavramı çerçevesinde tartışmaktadır. Çalışmanın temel sorusu şudur: Doğum haritasındaki karmik göstergeler yalnızca geçmiş deneyimleri mi açıklar, yoksa bu deneyimlerin bu yaşamda hangi alanlarda ve hangi biçimlerde tekrarlanabileceğine ilişkin bir öngörü de sunar mı? Bu doğrultuda karma, yalnızca ceza ve borç kavramlarıyla değil; neden-sonuç, hak ediş, telafi, tamamlanmamış deneyim ve tekrar ilkeleri üzerinden ele alınacaktır. Çalışmada kavramsal sınıflandırma ve yorumlayıcı vaka analizi yöntemlerinden yararlanılarak karmik astroloji geleneğinde geçmiş ve tekrarla ilişkilendirilen Ay, Ay düğümleri, retrograd gezegenler ile 4., 8. ve 12. evler incelenecektir. Hak ediş, meslek ve para, sağlık, iletişim ve etik, samsarik tekrar ve soy karması gibi kategorilerin bu yaşamdaki olası tezahürleri sınıflandırılacak ve örnek vakalar üzerinden değerlendirilecektir. Amaç, geçmiş yaşam anlatılarını tarihsel olgular olarak doğrulamak değil; karmik astrolojinin tekrar eden yaşam örüntülerini nasıl anlamlandırdığını ve bu örüntülerden geleceğe yönelik çıkarımları hangi sembolik göstergeler aracılığıyla ürettiğini incelemektir. Çalışma, karmik astrolojinin “kehanet” niteliğinin değişmez olayları bildiren determinist bir sistem olarak değil, geçmişten taşınan örüntülerin bu yaşamda alabileceği biçimleri gösteren sembolik bir öngörü modeli olarak anlaşılabilirliğini ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Astroloji, Karmik Astroloji, Kehanet, Karma, Geçmiş Yaşam, Özgür İrade, Doğum Haritası.

IS KARMIC ASTROLOGY A SYSTEM OF DIVINATION? THE PAST, REPETITION, AND FREE WILL IN THE BIRTH CHART

Abstract: This study discusses the relationship that karmic astrology establishes between past-life experiences and their possible repetition in the present incarnation within the conceptual framework of divination. Its central question is this: Do karmic indicators in the birth chart merely explain past experiences, or can they also offer insight into the areas and forms in which these experiences may recur in the present life? From this perspective, karma will be approached not merely through the concepts of punishment and debt, but through the principles of cause and effect, karmic merit, reparation, unfinished experience, and repetition. Using conceptual classification and interpretive case analysis, the study will examine the Moon, the Lunar Nodes, retrograde planets, and the fourth, eighth, and twelfth houses, all of which are associated with the past and repetition in the tradition of karmic astrology. The possible manifestations of categories such as karmic merit, vocation and money, health, communication and ethics, samsarik repetition, and ancestral karma will be classified and evaluated through selected cases. The aim is not to verify past-life narratives as historical facts, but to examine how karmic astrology interprets recurring patterns of experience and through which symbolic indicators it produces future-oriented inferences from these patterns. The study argues that the divinatory dimension of karmic astrology can be understood not as a deterministic system that predicts fixed events, but as a symbolic model of foresight that reveals the forms in which patterns carried from the past may re-emerge in the present life.

Key Words: Astrology, Karmic Astrology, Divination, Karma, Past Lives, Free Will, Birth Chart.

* Karma Astrolog Laden Baygın – Laden Baygın Akademi Kurucusu.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

TARİHİN SINADIĞI ŞEHİR ÇEŞME: DEPREMLER, GÖÇLER, BASKINLAR (18-19. yy)

Mehmet İhsan CANTEMİR*

Özet: Anadolu'nun batısında, Adalar Denizi'nin kıyısında zengin su kaynakları, tarihi ve tabii güzellikleri ile örülü bir liman şehri olan Çeşme, tarih boyunca geçirdiği parlak yıllarının yanında yaşanan acı olaylarla da anılmaktadır. Şehir, 1080 yılından itibaren artan Türk nüfusuyla birlikte Anadolu ve Avrupa tüccarları arasında gelişen ticaretin önemli bir durağı haline gelmiştir. 16. yüzyıla kadar gelişmiş bir liman ve kervansaray kavuşan Şehir, Sakız Adasıyla birlikte Anadolu'nun deniz yoluyla dünyaya açılmasını sağlayan bir geçit görevi görmüştür. Bu ticari potansiyel beraberinde ekonomik ve kültürel zenginlik getirmişse de 17. ve 18. yüzyıllarda uluslararası ticaretin İzmir'e kayması, iktisadi ve askeri bozulma, salgın hastalıklar, olumsuz iklim koşulları ve çevresel faktörlerin etkisiyle Çeşme'deki nüfus daha cazip görünen çevre şehirlere göç etmeye başlamıştır. Zamanla Batı Anadolu ve Çeşme'deki nüfus dengesi bozulurken, Adalardan ve Yunanistan'dan göçen Rum işçiler bölgenin ticari hayatına ve zirai üretimine hâkim olmuşlardır. Çok sayıda Osmanlı denizcisinin hayatını kaybettiği Çeşme Deniz Savaşı'nın başarısızlıkla sonuçlanması ile devam eden süreçte şehrin yağmalanarak yakılması da Çeşmeye vurulan darbelerden biridir. Mora İsyanı sonrasında, 19. yüzyıl boyunca da adalardan göçen veya göçürülen Rumlar yarımada hâkim duruma geldiler. Ayrıca 1. derece deprem kuşağında yer alan Çeşme, Kasım 1856, Ocak 1866, Nisan 1881 ve Ekim 1883 tarihlerinde meydana gelen şiddetli depremlerle sarsılmış, çok sayıda insan hayatını kaybetmiş, evsiz kalmış ve yine göç etmek durumunda kalmıştır. Sonuç itibarıyla 1908 yılına gelindiğinde nüfus dengesi tersine dönmüş, bölgede 20-30 yaşlarında neredeyse hiç Türk erkeğinin kalmadığı tespit edilmiştir. Çalışmanın amacı, Türk hâkimiyeti sonrasında ticari ve kültürel bir cazibe merkezi haline gelen Çeşme'de yaşayan Türk nüfusun yaşadığı travmalar ve sözü edilen sebeplerin bölgenin kaderi üzerindeki rolünü ortaya koymaktır. Çalışmada, Osmanlı arşiv kaynaklarından, ahkâm defterleri, yol izinleri, salnameler, nüfus kayıtları, seyahatnameler ve devrin gazetelerinden istifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çeşme Kazası, Batı Anadolu'da Ticaret, Sakız Adası, Mora İsyanı.

ÇEŞME: A CITY TESTED BY HISTORY—EARTHQUAKES, MIGRATIONS, AND RAIDS (18th–19th CENTURIES)

Abstract: Çeşme is a port city in Western Anatolia, situated on the shores of the Aegean Sea and endowed with abundant water sources as well as historical and natural beauty—is remembered not only for its periods of prosperity throughout history but also for the tragic events it has endured. From 1080 onwards, alongside a growing Turkish population, the city became a key hub for trade between merchants from Anatolia and Europe. By the 16th century, the city boasted a developed port and a caravanserai; together with the island of Chios, it served as a gateway connecting Anatolia to the wider world via the sea. Although this commercial potential brought economic and cultural prosperity, the population of Çeşme began migrating to nearby cities perceived as more attractive due to the shift of international trade to İzmir in the 17th and 18th centuries, as well as the impact of economic and military decline, epidemic diseases, adverse climatic conditions, and environmental factors. As the demographic balance in western Anatolia and Çeşme shifted over time, Greek workers migrating from the islands and Greece came to dominate the region's commercial life and agricultural production. The looting and burning of the city was one of the blows it suffered in the aftermath of the disastrous Battle of Çeşme, which had already claimed the lives of numerous Ottoman sailors. Following the Morea Revolt and throughout the 19th century, Greeks who either migrated or were forcibly relocated from the islands became the dominant population on the peninsula. Furthermore, situated in a first-degree earthquake zone, Çeşme was shaken by severe earthquakes in November 1856, January 1866, April 1881, and October 1883; as a result, many people lost their lives, were left homeless, and were forced to migrate. Ultimately, by 1908, the demographic balance had shifted drastically, and it was determined that not a single Turkish male between the ages of 20 and 30 remained in the region. The aim of this study is to examine the traumas experienced by the Turkish population in Çeşme which became a center of commercial and cultural attraction following the establishment of Turkish rule and to reveal the role

* Öğr. Gör. Dr. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Rektörlük, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, [0000-0002-2829-4392, mehmet-cantemir@hotmail.com](mailto:0000-0002-2829-4392_mehmet-cantemir@hotmail.com)

these factors played in shaping the region's destiny. The study draws upon Ottoman archival sources, including ahkâm registers (records of imperial decrees), travel permits, yearbooks (salnames), population records, travelogues, and contemporary newspapers.

Key Words: Çeşme District, Trade in Western Anatolia, Chios, Morea Revolt.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

ALTAY, TUVA VE HAKAS TÜRKLERİNDE ÇALGI ADLARI ÜZERİNE

Mehmet Oğuzhan KUŞOĞLU*

Özet: Saka-İskit, Hun ve Göktürk dönemlerinde genellikle Asya kıtasının doğu-batı doğrultusunda uzanan bozkır kuşağını ellerinde tutan Türkler, bununla birlikte yalnızca bu iklim kuşağında değil, ona komşu olan kuzeydeki taygalarda ve güneydeki ovalarda da hâkimiyet kurmuşlardır. Türk topluluklarının ilk yurtlarının Asya'nın hangi bölgesi olduğu ise önemli tartışma konularından biri olmuştur. Bazı tarihçiler Türklerin ilk yurtlarının Altay dağları ve çevresi olduğunu iddia ederken kimi tarihçilere göre ilk Türk toplulukları Hazar Denizi'nin kuzeyinde ve Ural Dağları civarında yerleşmişlerdir. Günümüzdeki genel kabule göre Türklerin ana yurdu Altaylar ve çevresi olmaktadır, o cümleden Hakasya bölgesini Türk tarihinin başlangıcı (sıfır noktası) olarak değerlendiren görüşler de sıklıkla dile getirilmektedir. İlâveten, Sibiryâ coğrafyasının güney kısmında yer alan Altayların, Türkçenin de dâhil olduğu Ural-Altay dil grubu ve Altay dil ailesine adını vermesi de dikkat çekici bir gerçektir. Yaklaşık 150 yıl boyunca; Castrén, Ramstedt, Poppe, Vladimirtsov, Miller gibi Türkolog ve dil bilimcilere göre Altaylar sadece Türklerin değil diğer akraba toplulukların (Moğol, Tunguz, Mançu, Kore vs) da ana yurtları olmuştur ve bütün bu diller "Altay Dilleri" adı altında değerlendirilmiştir. Ancak günümüzde Altay dağlarının merkezinde bulunduğu Güney Sibiryâ coğrafyasında yalnızca Türk toplulukları yaşamaktadırlar. Modern Türk Yazı Dillerinin Güney Sibiryâ grubunu temsil eden bugünkü Altay, Tuva ve Hakas Türkçeleri; Oğuz, Karluk ve Kıpçak grubu Türk lehçelerinden fonetik, morfoloji ve özellikle de kelime hazinesi bakımından ciddi farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkların temel sebebi ise İslamiyet'i kabul eden bu üç büyük Türk kitlesinin (Oğuz, Karluk, Kıpçak) yaşadığı bozkır ve ova kuşağının kuzeyinde yer alan ve dış etkilere daha kapalı olan Güney Sibiryâ'ya İslam dininin ve medeniyetinin sirayet etmemesidir. Bu nedenle Arapça ve Farsça kelimeler Altay, Tuva ve Hakas lehçelerinde yok denecek kadar azdır. Eski Türkçe (Göktürk, Uygur) dönemine ait kelimelerin birçoğu ise benzer ve farklı telaffuzlar ile yaşamaya devam etmektedir. Söz konusu coğrafyada en etkili inanç sistemi bilindiği üzere binlerce yıldır süregelen Tengricilik ve Şamanizm olmuştur. Eski Uygur Türkleri yoluyla Budizm'in de önemli bir etkiye sahip olduğunu da belirtmek gerekmektedir. İslamiyet öncesi eski Türk inançları bağlamında oluşturulan müzik kültürü incelendiğinde; ritmik ve melodik yapının, "gırtlak müziği" olarak adlandırılan şarkı söyleme tekniği ile kullanılan çalgıların özgünlüğü dikkatimizi çekmektedir. Çalışmamızda Güney Sibiryâ Türk topluluklarının müzik kültürü ve onun söz konusu inançlarla olan sıkı bağlantısı ile çalgı adlarının köken bilgisi üzerinde ayrıntılı olarak durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güney Sibiryâ, Türk Lehçeleri, Altaylar, Şamanizm, Gırtlak Müziği, Halk Çalgıları

ABOUT THE NAMES OF MUSICAL INSTRUMENTS AMONG THE ALTAI, TUVAN AND KHAKASS TURKS

Abstract: The Turks, who controlled the steppe belt stretching east-to-west across the Asian continent during the Saka-Scythian, Hun, and Göktürk periods, established dominion not only over this climatic zone but also over the neighboring northern taigas and southern plains. The question of which region of Asia constituted the original homeland of Turkic communities has been a subject of significant debate. While some historians claim that the original homeland of the Turks was the Altai Mountains and their surrounding areas, others maintain that the earliest Turkic communities settled north of the Caspian Sea and in the vicinity of the Ural Mountains. The prevailing view today identifies the Altai region and its environs as the Turkic homeland; notably, the perspective that regards the Khakassia region as the starting point—or "zero point"—of Turkic history is also frequently voiced. Furthermore, it is a noteworthy fact that the Altai Mountains—located in the southern part of the Siberian region—gave their name to both the Ural-Altaic language group (which includes Turkish) and the Altaic language family. For approximately 150 years, according to Turkologists and linguists such as Castrén, Ramstedt, Poppe, Vladimirtsov, and Miller, the Altai region served as the ancestral homeland not only for the Turks but also for other related groups (such as the Mongols, Tungusic peoples, Manchus, and Koreans),

* Dr. Öğretim Üyesi, T.C. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm, Yeni Türk Dili Anabilim Dalı, 0000-0001-8658-1456, mokusoglu@nku.edu.tr (Asst. Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal University, Science&Literature Faculty, Department of Turkish Language and Literature, New Turkish Language, 0000-0001-8658-1456 , mokusoglu@nku.edu.tr).

and all these languages were classified under the designation "Altaic languages." However, today, only Turkic communities inhabit the region of Southern Siberia, where the Altai Mountains are centrally located. The contemporary Altai, Tuvan, and Khakas Turkic languages—which represent the South Siberian group of modern Turkic literary languages—exhibit significant differences from the Oghuz, Karluk, and Kipchak groups of Turkic dialects in terms of phonetics, morphology, and, in particular, vocabulary. The fundamental reason for these differences is that the Islamic religion and civilization did not penetrate South Siberia—a region situated to the north of the steppe and plain belt inhabited by the three major Turkic groups that embraced Islam (Oghuz, Karluk, and Kipchak) and which remained more insulated from external influences. Consequently, Arabic and Persian words are virtually non-existent in the Altai, Tuvan, and Khakas dialects. Many words from the Old Turkic (Göktürk, Uyghur) period continue to survive, albeit with varying pronunciations. As is well known, the most influential belief systems in the region in question have been Tengrism and Shamanism, which have persisted for millennia. It should also be noted that Buddhism exerted significant influence through the Old Uyghur Turks. When examining the musical culture formed within the context of ancient pre-Islamic Turkic beliefs, the distinctiveness of the rhythmic and melodic structure, the singing technique known as “throat singing,” and the instruments employed draws our attention. Our study will examine in detail the musical culture of South Siberian Turkic communities, its close connection to these beliefs, and the etymology of the names of their musical instruments.

Key Words: Southern Siberia, Turkic Languages, Altai, Shamanism, Throat Singing, Folk Musical Instruments.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

HİTİT ŞİFA UYGULAMALARINDA MADDENİN DÖNÜŞÜMÜ: BİTKİSEL VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN TEDAVİ, RİTÜEL VE GÜNCEL BİLİMSEL BAĞLAMDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Merve GENÇOSMANOĞLU* & Oktay YILDIZ**

Özet: Hitit dünyasında hastalık ve iyileşme, yalnızca bedensel bozukluklar üzerinden açıklanan olgular olmayıp tanrısal irade, ritüel kirlilik, büyü ve bozulan düzenle ilişkilendirilen çok katmanlı bir anlayış içerisinde değerlendirilmiştir. Bu nedenle Hitit şifa uygulamalarında kullanılan bitkisel ve hayvansal maddelerin işlevlerini modern anlamda “ilaç” ve “ritüel nesnesi” şeklinde kesin kategorilere ayırmak güçtür. Bu çalışmanın amacı, Hitit tıp ve şifa metinlerinde geçen bitkisel ve hayvansal ürünleri yalnızca türleri ve kullanım amaçları bakımından sınıflandırmak yerine, söz konusu maddelerin seçilme, hazırlanma, dönüştürülme ve uygulanma süreçlerini inceleyerek tedavi edici ve ritüel işlevler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Ayrıca çalışma kapsamında Hitit tabletlerinde ve ritüel metinlerinde yer alan bitkisel ve hayvansal kaynaklı tedavi yöntemleri ile bu ürünlerin günümüzdeki benzer kullanım alanları karşılaştırmalı olarak ele alınacak ve konuya ilişkin çağdaş bilimsel literatür ve değerlendirmeler de incelemeye dâhil edilecektir. Çalışma, başta CTH 461 kapsamında sınıflandırılan Hitit tabletleri olmak üzere, şifa ve arındırma uygulamalarını içeren Hitit çivi yazılı tabletlerin yayımlanmış filolojik çalışmalar temelinde incelenmesine dayanmaktadır. Bu araştırma doğrultusunda hayvansal ve bitkisel kökenli bileşenlerin, hem medikal terkiplerin doğrudan bir unsuru hem de arındırma, aktarım ve kötülüğü bertaraf etmeye yönelik ritüelistik uygulamaların aracı olarak işlev gördüğü tespit edilmiştir. Hitit şifa pratiğinde bir maddenin işlevinin yalnızca doğal kökeni veya fiziksel niteliğiyle belirlenmediği; maddenin geçirdiği işlemler, diğer maddelerle birlikteliği, uygulanma biçimi ve içinde bulunduğu ritüel bağlam tarafından da şekillendiği ve dolayısıyla maddenin terapötik ve ritüel işlevinin, kullanım bağlamı içerisinde anlam kazandığı görülmektedir. Bu doğrultuda çalışma, Hitit şifa uygulamalarındaki bitkisel ve hayvansal ürünleri durağan bir malzeme listesi olarak değil, hazırlama ve uygulama süreçleri içerisinde işlev kazanan ve dönüşen unsurlar olarak değerlendirmeyi önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hitit Tıbbı, Şifa Uygulamaları, Tıbbi Metinler, Bitkisel Ürünler, Hayvansal Ürünler, Ritüel.

THE TRANSFORMATION OF MATTER IN HITTITE HEALING PRACTICES: EVALUATION OF PLANT AND ANIMAL PRODUCTS IN THE CONTEXT OF TREATMENT, RITUAL, AND MODERN SCIENCE

Abstract: In the Hittite world, illness and healing were not phenomena explained solely through bodily disorders, but were evaluated within a multilayered understanding associated with divine will, ritual impurity, magic, and disrupted order. For this reason, it is difficult to strictly categorize the functions of plant and animal substances used in Hittite healing practices into modern concepts such as "medicine" and "ritual object." The aim of this study is not merely to classify the plant and animal products mentioned in Hittite medical and healing texts in terms of their species and intended uses, but to reveal the relationship between therapeutic and ritual functions by examining the processes through which these substances were selected, prepared, transformed, and applied. Furthermore, within the scope of the study, the plant- and animal-based treatment methods found in Hittite tablets and ritual texts will be comparatively addressed with their similar contemporary usage areas, and modern scientific literature and evaluations regarding the subject will also be included in the analysis. The study is based on the examination of Hittite cuneiform tablets containing healing and purification practices, primarily the Hittite tablets classified under CTH 461, grounded in published philological studies. In line with this research, it has been determined that animal- and plant-derived components functioned both as direct elements of medical prescriptions and as tools in ritualistic practices aimed at purification, transfer, and the elimination of evil. It is observed that in Hittite healing practice, the function of a substance was not

* Öğretim Görevlisi, Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü, İlk ve Acil Yardım Programı ORCID: 0009-0001-2513-5935, mervegenosmanoglu@gumushane.edu.tr

** Prof. Dr. Gümüşhane Üniversitesi, Rektör / Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi ORCID: 0000-0003-0436-682X, oktayyildiz@ktu.edu.tr

determined solely by its natural origin or physical quality; it was also shaped by the processes the substance underwent, its combination with other substances, its mode of application, and the ritual context in which it was situated, and thus the therapeutic and ritual function of the substance gained meaning within its context of use. Accordingly, the study proposes evaluating plant and animal products in Hittite healing practices not as a static list of materials, but as elements that gain function and transform within the processes of preparation and application.

Key Words: Hittite Medicine, Healing Practices, Medical Texts, Plant Products, Animal Products, Ritual.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

FARŞÇA İHTİLÂC RUBAİLERİ: RUBÂİYYÂT DER-DELÂİL-İ İHTİLÂC-I AZÂ-YI İNSÂNÎ

Milad SALMANİ*

Özet: İhtilâc-nâme, çın-nâme, seğir-nâme veya seğirme-nâme olarak anılan metinler, insan vücudundaki çeşitli kasların titremesi üzerinden gelecekte vuku bulacak hâdiseleri yorumlayan eserlerdir. Mensur veya manzum olarak yazılan bu eserler, müellifi belli olan birkaç örnek hâric genellikle anonimleşmiştir ve eserlerin ilk yazarı veya derleyeni zamanla unutulmuştur. İhtilâc-nâmelerde insanın karın, göğüs, baş, göz, dudak, burun, yanak, el, ayak, kasık, parmak ve hatta saçının titremesinin gelecekte vuku bulacak uğurlu veya uğursuz bir hâdisenin habercisi olduğuna inanılır. Seğir-nâmeler müstakil ve kapsamlı eserler olmaktan ziyade genellikle mecmualarda ve diğer eserler arasında yer alan kısa risâlelerdir. Türkiye’deki elyazmaları arşivlerinde birçok seğir-nâme örneği bulunmaktadır. Çoğu Türkçe ve Arapça olan ihtilâc-nâmelerin yanı sıra bazı Farsça seğir-nâmeler de mevcuttur. Bunlardan biri İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Arapça Yazma Eserler Koleksiyonu Nr. 01464’te kayıtlı bir mecmuada yer alan Farsça bir ihtilâc-nâmedir. Esasında Arapça, Farsça ve Türkçe lügat, aruz ve edebiyat ilimleriyle ilgili önemli risâleler ihtiva eden bu mecmuada “Rubâiyyât der-delâil-i İhtilâc-ı A’zâ-yı İnsânî” yani “İnsan uzuvlatının titremesi hakkında rubailer” başlığı taşıyan bir ihtilâc-nâme bulunmaktadır. 70b-77b varakları arasında yer alan bu risâlede toplamda 137 rubai bulunmaktadır. Rubailerin şairi belli değildir. Bu çalışmada bahsi geçen el yazmasındaki Farsça ihtilâc rubailerini hakkında bilgi verilecek, rubailerin hangi uzuvlar hakkında yazıldığı ve söz konusu uzuvların titremesinin neyi işaret ettiği incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Farsça İhtilâc-nâme, Çın-nâme, Seğir-nâme, Rubai.

PERSIAN QUATRAINS ON BODILY TWITCHING: RUBÂİYYÂT DAR DALÂ’EL-E EKHTELÂJ-E A’ZÂ-YE ENSÂNÎ

Abstract: Texts referred to as *ekhtelāj-nâme*, *Chin-nâme*, *segir-nâme*, or *segirme-nâme* are works that interpret future events based on the twitching of various muscles in the human body. Written in prose or verse, these works are largely anonymous, apart from a few known exceptions, as their original authors or compilers were forgotten over time. In *ekhtelāj-nâmes*, involuntary twitching in parts of the human body—such as the abdomen, chest, head, eyes, lips, nose, cheeks, hands, feet, groin, fingers, and even hair—is believed to herald forthcoming auspicious or inauspicious events. Rather than being standalone, extensive treatises, *segir-nâmes* are generally short texts included in miscellaneous manuscript collections (*majmū’as*) alongside other works. Numerous examples of *segir-nâmes* can be found in manuscript archives across Türkiye. While the majority are in Turkish and Arabic, there are also several Persian specimens. One such example is a Persian *ekhtelāj-nâme* preserved within a *majmū’a* registered under No. 01464 in the Arabic Manuscripts Collection at Istanbul University’s Rare Books Library. Primarily containing significant treatises on Arabic, Persian, and Turkish lexicography, prosody, and literary sciences, this compilation includes an *ekhtelāj-nâme* titled “*Rubāiyyāt dar Dalā’el-e Ekhtelāj-e A’zā-ye Ensānī*” (Quatrains on the Indications of Human Bodily Twitches). Spanning folios 70b–77b, this treatise contains a total of 137 quatrains whose author remains anonymous. This paper provides an overview of the Persian twitching quatrains in the said manuscript and examines the specific body parts discussed as well as the omens and meanings attributed to their involuntary movements.

Key Words: Persian Ekhtelāj-nâmes, Twitching of Limbs, Quatrain (*rubā’ī*).

* Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü, Tasavvuf Edebiyatı Ana Bilim Dalı, 0000-0002-4261-8760, milad.salmani@gmail.com (Associate Professor, Istanbul Medeniyet University, Institute of Sufi Studies, 0000-0002-4261-8760, milad.salmani@gmail.com).

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

GİZLİ İLİMLER VE GAYPTAN HABER VERME ANLAYIŞI BAĞLAMINDA İBN-İ İSA-İ SARUHÂNÎ'NİN ESERLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Mücahit KAÇAR*

Özet: Türk edebiyatında manzum ve mensur eserlerde sağlanan konu çeşitliliği ve zenginlik dikkat çekmektedir. Bu zenginlik içerisinde parapsikoloji ve okültizm konularında yazılmış kitaplar; gayıptan haber verme, Esmâ-i Hüsnâ gibi konularda da zengin bir literatürle karşı karşıyayız. Bu bağlamda, 16. yüzyılın ilk yarısında yaşamış olan Şücaüddin İlyas bin İsa bin Mecdüddin el-Akhisârî er-Rûmî, yazdığı bu tür eserler ve ilginç tavrıyla dikkat çekmektedir. Aydın vilayetinin Saruhan sancağına bağlı bir kaza merkezi olan Akhisar'da doğan İbn-i İsa-i Saruhânî, eserlerinde bazen kendisinden bin sene sonraki olayları bile tahmin etmeye çalışmış; kendi döneminden sonra başa gelecek olan padişahları, sadrazamları ve şeyhülislamı tahmin etmiş, bunların yapacağı önemli olayları gayip ilminden haber verecek şekilde aktarmaya çalışmıştır. Kendisinin kaleme aldığı *Ferahnâme*, *Tabiatnâme*, *Rumûzü'l-künûz*, *Şerhu Esmâ-i Hüsnâ*, *Fusûl-i Aşere*, *Tâbirnâme*, *Kavâid-i Teshîr* ve *Cifr* kitabı gibi eserleriyle; gayıptan haber vermek, insanların dileklerinin yerine getirilmesi için birtakım sihir benzeri faaliyetlere başvurma konularında bilgiler verdiği görülmektedir. Yazma eser kütüphanelerinde bu eserlerin nüshalarının çokça bulunması, kendisinin bu alanda yazdıklarıyla gördüğü ilginin bir göstergesidir. Bazen cifr ve ebced gibi ilimlerle ayet ve hadisleri yorumlamaya, bunlardan anlamlar çıkarmaya çalışmış; bazı eserlerinde de belli vakitlerde, belli sayıda okunacak esmâ-i ilâhiyye ile taleplerin yerine geleceğini ifade ederek bunlara dair uygulamaları dile getirmiştir. Bazı eserlerinde ise teshir dediğimiz, kişileri veya olayları yönlendirme, onları kendi dileği doğrultusunda hareket ettirme meselesinde yapılacak uygulamalar hakkında bilgi vermiştir. Biz de bu çalışmada, bu eserleriyle Türk edebiyatında sıra dışı bir yeri olan İbn-i İsa-i Saruhânî'nin eserlerinin muhtevasına dikkat çekmeye; kendisinin Türk edebiyatındaki önemine dikkat çekmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Şücaüddin İlyas bin İsa bin Mecdüddin el-Akhisârî, *Rumûzü'l-künûz*, *Şerhu Esmâ-i Hüsnâ*, gayb, Okültizm.

AN EXAMINATION OF THE WORKS OF IBN ISA AL-SARUHANI IN THE CONTEXT OF OCCULT SCIENCES AND THE CONCEPTION OF FORETELLING THE UNSEEN

Abstract: The diversity and richness of subjects found in both verse and prose works in Turkish literature are remarkable. Within this richness, there exists a substantial body of literature on occult sciences, including topics such as foretelling the unseen. In this context, Şücaüddin İlyas b. İsa b. Mecdüddin al-Akhisârî al-Rûmî, who lived in the first half of the 16th century, stands out for both his works in this field and his distinctive intellectual stance. Born in Akhisar, a district center of the Saruhan sanjak in the Aydın province, Ibn Isa al-Saruhani attempted in his works to predict events even a thousand years after his own time. He sought to foresee the sultans, grand viziers, and chief jurists who would come after his era, and to convey significant events they would bring about as if reporting from the knowledge of the unseen. Through his works such as *Ferahnâme*, *Tabiatnâme*, *Rumûz al-Kunûz*, *Sharh Asmâ' al-Husnâ*, *Fusûl-i 'Ashara*, *Tâbirnâme*, *Qawâ'id-i Tashîr*, and his book on *Cifr*, it is observed that he provided information on foretelling the unseen and on practices resembling magic aimed at fulfilling people's wishes. The abundance of manuscript copies of these works in manuscript libraries indicates the considerable interest they attracted in this field. At times, he attempted to interpret verses of the Qur'ân and hadiths through sciences such as cifr and abjad, deriving meanings from them; in some of his works, he also stated that certain wishes could be fulfilled by reciting specific divine names at designated times and in prescribed numbers, and he described related practices. In other works, he provided information about applications of what is known as tashîr -the attempt to influence individuals or events and direct them according to one's own will. In this study, we aim to draw attention to the content of the works of Ibn Isa al-Saruhani, who occupies an exceptional place in Turkish literature, and to highlight his significance within the tradition.

Key Words: Şücaüddin İlyas b. İsa b. Mecdüddin al-Akhisârî, *Rumûz al-Kunûz*, *Sharh Asmâ' al-Husnâ*, foretelling the unseen, Occultism.

* Prof. Dr. İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dil ve Edebiyatı bölümü, Eski Türk Edebiyatı, <https://orcid.org/0000-0002-6452-2313>, mukac80@gmail.com

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE GELENEKTEN KOPUŞ VE VÂSÛHT TARZININ İZLERİ: NÂBÎ'NİN “USANDIK” REDİFLİ GAZELİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Nebi COŞKUN *

Özet: Klasik Türk şiirinde aşk, yüzyıllar boyunca âşığın itaatkâr bir tutumla eziyet çektiği ve sevgilinin bu sadakate kayıtsız kaldığı tek taraflı, idealize edilmiş bir tahammül felsefesi üzerine kurulmuştur. Ancak 17. ve 18. yüzyıllara gelindiğinde, Osmanlı düşünce dünyası ve estetik anlayışındaki dönüşümler, divan şairlerini kalıplaşmış mecazların ötesinde daha gerçekçi ifade arayışlarına itmiştir. Fars şiirindeki “Mekteb-i Vukû” akımının bir uzantısı olarak doğan ve sevgiliyi terk edip ondan yüz çevirmeyi merkeze alan “vâsûht” tarzı, bu yenilik arayışlarının edebiyatımızdaki en çarpıcı yansımalarından biri olmuştur. Klasik şiirimizdeki vâsûht eğilimi; âşığın sevgilinin zulmünü bir lütuf olarak görmekten vazgeçmesi, sabır ve teslimiyet kabullerini yıkararak umursamaz, bezgin ve yer yer isyankâr bir profil çizmesi biçiminde ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, 17. asrın hikemî şairi Nâbî'nin “usandık” redifli gazeli, vâsûht tarzının belirtilen kuramsal özellikleri etrafında tahlil edilmektedir. Nâbî'nin gerçekçilik süzgecinden geçen bu metinde; aşkın ilahi veya yüce konumundan indirilerek sıradanlaştırılması, sevgilinin güzelliğinin estetik bir unsurdan ziyade toplumsal bir fitne ve kargaşa nedeni sayılması ile geleneksel acı çekme ritüellerinin tarz-ı vâsûht izleriyle reddedilmesi incelenmektedir. Çalışmanın sonucunda, vâsûht üslubunun usandık şiiri örneğinde görüldüğü üzere sıradan bir duygusal sitemden ibaret kalmadığı; âşığın varoluşsal yorgunluğunu, idealize edilmiş aşk düşüncesine karşı geliştirdiği felsefi başkaldırıyı ve gerçekçi bir yüz çevirmeyi temsil ettiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Nâbî, Vâsûht Tarzı, Mekteb-i Vukû, Hikemî Üslup.

BREAKING AWAY FROM TRADITION IN CLASSICAL TURKISH POETRY AND TRACES OF THE VÂSÛHT STYLE: AN ANALYSIS OF NÂBÎ'S GHAZAL WITH THE REDİF “USANDIK”

Abstract: For centuries, love in classical Turkish poetry was based on a unilateral, idealized philosophy of endurance in which the lover suffered with an obedient attitude, and the beloved remained indifferent to this loyalty. However, by the 17th and 18th centuries, transformations in the Ottoman intellectual world and aesthetic understanding pushed divan poets to seek more realistic expressions beyond stereotyped metaphors. Born as an extension of the “Mekteb-i Vukû” movement in Persian poetry and focusing on abandoning and turning away from the beloved, the “vâsûht” style became one of the most striking reflections of these searches for innovation in our literature. The vâsûht tendency in classical Turkish poetry emerged as the lover ceased to see the beloved's cruelty as a blessing, destroying the acceptances of patience and submission, and drawing an indifferent, weary, and occasionally rebellious profile. In this study, the ghazal with the redif “usandık” by Nâbî, the great hikemî poet of the 17th century, is analyzed around the specified theoretical characteristics of the vâsûht style. Through this text, which passes through Nâbî's rational filter, the study examines the trivialization of love by lowering it from its divine or supreme position, the consideration of the beloved's beauty as a cause of social chaos rather than an aesthetic element, and the rejection of traditional suffering rituals. As a result of the study, it has been revealed that although the vâsûht style did not turn into an independent and broad school in Turkish literature, it did not remain an ordinary emotional reproach, as seen in Nâbî's example; it represented the lover's ontological fatigue, his philosophical rebellion against the idealized love myth, and a realistic alienation.

Key Words: Classical Turkish Poetry, Nâbî, Vâsûht Style, Mekteb-i Vukû, Hikemî Style.

* Araştırma Görevlisi/İstanbul Arel Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı, Klasik Türk Edebiyatı, 0000-0002-7549-5752, nebicokun@arel.edu.tr.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

YOGA VE TASAVVUFTA İNSANIN İÇSEL DÖNÜŞÜMÜ: BEDENDEN KENDİLİK ARAŞTIRMASINA KARŞILAŞTIRMALI BİR YAKLAŞIM

Nur ÇAKIR*

Özet: Yoga ve Tasavvuf, farklı tarihsel, kültürel, felsefi ve manevi temellere dayanan iki ayrı düşünce ve pratik geleneğidir. Bununla birlikte her iki gelenek de insanın kendisini yalnızca bedensel, zihinsel ve toplumsal kimlikleri üzerinden tanımlamasının ötesine geçen bir içsel dönüşüm anlayışı ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Yoga ve Tasavvuf arasında bir eşdeğerlik kurmayı değil; insanın kendini tanıması, iç dünyasına yönelmesi, duygu ve düşüncelerini gözlemlemesi ve varoluşunun anlamını araştırması bağlamında ortaya çıkan ortak problem alanlarını karşılaştırmalı olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Yoga açısından özellikle asana pratiği, bedensel çalışmanın kendilik araştırmasına nasıl kapı açabileceğini göstermesi bakımından ele alınmıştır. Asana sırasında ortaya çıkan bedensel duyuların yanı sıra zihinsel ve duygusal tepkilerin fark edilmesi, yoga pratiğini yalnızca fiziksel bir uygulamanın ötesine taşıyarak kişinin kendi içsel süreçlerini gözlemleyebildiği bir farkındalık alanı oluşturmaktadır. Tasavvuf açısından ise nefsin tanınması ve terbiyesi, kalbin arındırılması, tefekkür ve kendini tanıma anlayışı, insanın içsel dönüşüm süreci bağlamında incelenmiştir. Çalışmanın temel sonucu, Yoga ve Tasavvufun felsefi ve manevi temelleri ile insan ve varoluşa ilişkin yaklaşımlarının birbirinden farklı olduğu; ancak insanın dışsal kimliklerden içsel farkındalığa ve kendini tanıma arayışına yönelmesi bakımından karşılaştırılabilir içsel dönüşüm süreçleri ortaya koyduğudur.

Anahtar Kelimeler: Yoga, Tasavvuf, Asana, Kendilik Araştırması, Nefs, Kalp, Tefekkür, Öz-Farkındalık, Kendini Bilme, İçsel Dönüşüm.

INNER TRANSFORMATION OF THE HUMAN BEING IN YOGA AND SUFISM: A COMPARATIVE APPROACH FROM BODY TO SELF-EXPLORATION

Abstract: Yoga and Sufism are two distinct traditions of thought and spiritual practice, rooted in different historical, cultural, philosophical, and spiritual foundations. Nevertheless, both traditions offer an understanding of inner transformation that extends beyond defining the human being solely through physical, mental, and social identities. This study does not seek to establish an equivalence between Yoga and Sufism; rather, it aims to comparatively examine the common areas of inquiry that emerge in relation to self-knowledge, turning inward, observing one's thoughts and emotions, and exploring the meaning of existence. From the perspective of yoga, particular attention is given to the practice of asana as a means of examining how bodily practice can open a path toward self-inquiry. Awareness of the mental and emotional responses that arise during asana, alongside physical sensations, extends Yoga practice beyond a merely physical exercise and creates a space of awareness in which individuals can observe their own inner processes. From the perspective of Sufism, the recognition and spiritual discipline of the nafs, the purification of the heart, contemplation, and the understanding of self-knowledge are examined within the context of inner transformation.

The study concludes that although Yoga and Sufism differ in their philosophical and spiritual foundations and in their approaches to the human being and existence, they present comparable processes of inner transformation insofar as both involve a movement from external identities toward inner awareness and the pursuit of self-knowledge.

Key Words: Yoga, Sufism, Asana, Self-Inquiry, The Nafs (Self), Heart, Contemplation, Self-Awareness, Self-Knowledge, Inner Transformation.

* nurcakirsisman@gmail.com

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

RUH – BEDEN BİRLİKTELİĞİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR TARTIŞMA

Orhan BİNGÖL*

Özet: Ruh ve beden ikilisi, çeşitli disiplinler tarafından çok uzun dönemlerce ayrı ayrı ele alınmıştır. Bunun tipik örnekleri felsefede ve dinde görülebilir. Özellikle felsefedeki kartezyen ayırım ruhu ve bedeni birbirinden başka şekillerde değerlendirmiştir. Ve bu süreçte ruha daima öncelik verilerek ruh yüceltilmiş, beden ise ihmal edilerek bir bakıma haksızlığa uğramış gibidir. Söz konusu durumun dini yaklaşımlarda da kendini gösterdiği söylenebilir. Oysa modernite süreci bunun tersini kabul etmiş ve bu doğrultuda yeni bir ruh-beden inşa süreci takip etmiştir. Buna göre ruh bedenden, beden ruhtan ayrı değildir ve aralarında hiyerarşik bir yapılanmaya gitmek doğru görünmemektedir. Ruh ve beden üzerindeki bu kanı özellikle modern ve çağdaş bilimlerden desteklenmektedir. İşte bu bildiri ruh ve bedene dair bahsi geçen ayırımın bir birlikteliğe nasıl dönüştüğünü sosyolojik olarak değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ruh, Beden, Sosyolojik Tartışma, Felsefe, Din.

A SOCIOLOGICAL DISCUSSION ON THE MIND-BODY UNITY

Abstract: The concept of dualism, which posits the separate existence of the mind and body, has been a subject of inquiry in numerous academic disciplines for a considerable duration. Examples of this phenomenon can be identified in various fields of study, including philosophy and religion. In the field of philosophy, the Cartesian distinction has been a seminal force in the evaluation of the mind and body, offering divergent approaches to this evaluation. In this process, the mind has invariably been prioritised and glorified, while the body has been neglected and seemingly unfairly treated. This phenomenon can also be observed in religious approaches. However, the contemporary process has embraced an antithetical approach, adopting a novel methodology for establishing the mind-body relationship. This standpoint posits that the mind and body are not discrete entities, and the establishment of a hierarchical structure between them is not a valid proposition. This conception of the relationship between the mind and body is one that is particularly endorsed by contemporary scientific thought. The present paper employs a sociological evaluation to explore the transformation of the aforementioned dissociation of mind and body into a unified entity.

Key Words: Soul, Body, Sociological Debate, Philosophy, Religion.

* Doç. Dr., Sinop Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, obingol@sinop.edu.tr.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

VİKİNGLERDE BÜYÜ VE RİTÜEL

Ömer ŞİMAY*

Özet: Bu çalışmada Viking Mitolojisinde ve Viking toplumunda yapılan büyü ve ritüellerden bahsedilecektir. Viking Mitolojisinde adı geçen Odin, Freya ve Loki gibi tanrıların yaptığı büyüler ile sagalarda adı geçen kahramanların yaptığı büyüler ve İskandinavya’da bulunan rün yazıtlar ile amuletler (muskalar, tılsımlar) gibi arkeolojik bulgulara dayanarak Viking toplumun yaptığı büyü ve ritüeller karşılaştırılacaktır. Aynı zamanda Seidr ve Galdr gibi çeşitli büyü türleri incelenecektir. Vikinglerde büyü metotları, büyü ve ritüelin yapılma amacı, kehanetler ve Hamhleypa denilen şekil değiştirme büyüsü hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca Vikinglerde din görevlisini temsil eden godilerin yaptığı ritüeller ile gelecekte haber veren (kahin) olarak adlandırılan volvalar hakkında değerlendirme yapılacaktır. Bunun yanı sıra Kuzey Germen kavimlerinin oluşturduğu Viking toplumunun büyücülük faaliyetleri ile diğer Germen kavimlerinin büyücülük faaliyetleri mukayese edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vikingler, Viking Mitolojisi, Büyü, Seidr, Galdr, Ritüel.

MAGIC AND RITUALS AMONG THE VIKINGS

Abstract: This study will explore the magic and rituals practiced within Norse Mythology and Viking society. It will compare the magic performed by gods such as Odin, Freyja, and Loki in Viking mythology, and by heroes mentioned in the sagas, with the magical practices and rituals of Viking society based on archaeological findings like runic inscriptions and amulets (talismans) discovered in Scandinavia. Additionally, various types of magic, such as *Seidr* and *Galdr*, will be examined. The paper will provide information on Viking magical methods, the purposes behind these spells and rituals, prophecies, and the shape-shifting magic known as *Hamhleypa*. Furthermore, an evaluation will be made regarding the rituals performed by *godis*, who served as religious figures in Viking society, and the *völvas*, known as seeresses. In addition to this, the magical practices of the Viking society, formed by North Germanic tribes, will be compared with the magical practices of other Germanic tribes.

Key Words: Vikings, Norse Mythology, Magic, Seidr, Galdr, Ritual.

* Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Anabilim Dalı, Bilim Tarihi, ORCID: 0009-0005-2869-5347, simay9559@hotmail.com.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

ORTA ÇAĞ AVRUPASI'NDA ANATOMİ VE ASKERİ MÜHENDİSLİK ALANLARINDA ÖNCÜ BİR İSİM: GUIDO DA VİGEVANO

Özlem GÜL*

Özet: XIV. yüzyıl Avrupası, bilimsel bilginin durağan biçimde aktarıldığı bir dönem olmaktan ziyade, mevcut bilgi birikiminin gözlem, uygulama ve görsel temsil aracılığıyla yeniden yorumlanmaya başlandığı önemli bir dönüşüm evresi olarak değerlendirilebilir. İtalyan hekim ve aynı zamanda bir mühendis olan Guido da Vigevano (yak. 1280-1349), bu dönüşümün önemli temsilcilerinden biridir. Vigevano'nun anatomi ve mühendislik alanındaki çalışmaları, Geç Orta Çağ'da görsel bilginin bilimsel düşünce içindeki yerini anlamak açısından özgün bir örnek sunmaktadır. Dönemin anatomi yazınında bedene ve organlara ilişkin bilgi, çoğunlukla metinsel betimlemeler aracılığıyla aktarılmış; görsel unsurlar ya hiç kullanılmamış ya da ikincil bir konumda yer almıştır. Diseksiyon uygulamalarında ise öğrencilerin, otorite kabul edilen metinlerin okunması ve açıklanması eşliğinde insan bedenine dair bilgiyi takip ettikleri görülmektedir. Ancak organların beden içindeki konumları ve birbirleriyle ilişkileri çoğunlukla sözlü anlatıma dayalı aktarıldığından, öğrencilerin bu yapıları kavraması büyük ölçüde zihinsel tasavvura bağlı kalmıştır. Bu noktada Guido da Vigevano'nun *Anathomia Philippi Septimi* (1345) adlı çalışmasında yer alan anatomi tasvirleri, yeni anatomik bulgular üretmekten ziyade, mevcut anatomik bilgiyi farklı bir sunum ve kavrayış biçimi ile öğrenmeyi kolaylaştırmıştır. Bu anatomi tasvirleri, Vigevano'nun metin ile çizimi birbirinden bağımsız iki unsur olarak değil, aynı bilgiyi birlikte kuran tamamlayıcı araçlar olarak kullandığını göstermektedir. Bu çizimler, organların yerleşimini ve bedensel bütünlük içindeki ilişkilerini görünür kılarak anatomi öğretiminde pedagojik bir işlev üstlenmiştir. Vigevano'nun görsel temsil anlayışını yansıttığı bir diğer çalışma ise Fransa Kralı VI. Philippe için hazırladığı *Texaurus Regis Francie* (1335) adlı eseridir. Bu çalışmasında, kuşatma araçları, çarklı tekneler, zırhlı savaş arabaları ve rüzgâr gücüyle hareket edecek şekilde tasarlanan mekanik düzenekleri çizimlerle açıklamıştır. Planlanan bir Haçlı seferinin askerî ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan bu eser, teknik tahayyülün görsel temsil aracılığıyla nasıl somutlaştırıldığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Guido da Vigevano'nun anatomi ve askerî mühendislik alanlarındaki görsel tasvirlerini birlikte ele alarak, Geç Orta Çağ'da çizimin bilgi üretimi ve aktarımındaki işlevini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma, Vigevano'nun eserlerinde görsel temsilin açıklayıcı bir unsur olmanın ötesinde, karmaşık bilginin düzenlenmesini, öğretilmesini ve uygulanabilir hâle getirilmesini sağlayan bir öğretim aracı olarak nasıl kullanıldığı üzerine odaklanmaktadır. Bu yönüyle Guido da Vigevano, Orta Çağ bilim kültürü ile Rönesans döneminde daha belirgin hâle gelecek görsel bilgi üretimi arasında süreklilik kuran önemli bir temsilci olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Guido da Vigevano; *Anathomia Philippi Septimi*, *Texaurus Regis Francie*, Orta Çağ anatomisi; askerî mühendislik

GUIDO DA VİGEVANO: A PIONEER IN MEDIEVAL EUROPE'S ANATOMY AND MILITARY ENGINEERING

Abstract: It is possible to view the fourteenth century in Europe as a major period of change during which inherited bodies of knowledge started to be reinterpreted through practice, observation, and visual representation rather than as a time when scientific knowledge was passed down in a static and unchanging form. Among the prominent individuals of this change is the Italian architect and surgeon Guido da Vigevano (c. 1280-1349). His writings on engineering and anatomy make a compelling case for comprehending the role of visual knowledge in later medieval scientific thought. Visual components were either nonexistent or given a supporting role in the anatomical writing of the time, which primarily used written descriptions to convey information about the body and its organs. Students read and explained authoritative materials to follow the human body's structure in the context of dissection. However, pupils' comprehension of these structures remained mostly dependent on mental visualisation since the location of organs and their relationships to one another were mostly communicated through verbal description. In this regard, the anatomical illustrations in Guido da Vigevano's *Anathomia Philippi Septimi* (1345) are important not because they led to new anatomical discoveries but rather

* Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Bakırçay Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih, <https://orcid.org/0000-0003-1323-4212>, ozlem.gul@bakircay.edu.tr (Assistant Professor, Izmir Bakircay University, History, <https://orcid.org/0000-0003-1323-4212>, ozlem.gul@bakircay.edu.tr).

because they made it easier to learn what was already known about anatomy by presenting and understanding it in a different way. These anatomical illustrations show that Vigevano treated text and image as complimentary tools used to collaboratively develop the same body of knowledge rather than as two separate components. The pictures took on a pedagogical role in anatomy training by highlighting the locations of organs and their relationships throughout the body. *The Texaurus Regis Francie* (1335), created for King Philip VI of France, is another piece that demonstrates Vigevano's grasp of visual depiction. Siege engines, paddle-wheel boats, armoured war waggons, and wind-powered machinery are just a few of the mechanical marvels that Vigevano illustrated in this chapter. The piece, which was created in response to the military requirements of a planned crusade, demonstrates how technical creativity may be made tangible through visual depiction. This essay looks at Guido da Vigevano's visual representations in the domains of military engineering and anatomy in order to evaluate the role of drawing in the creation and dissemination of knowledge in the later Middle Ages. It focuses on how visual representation in Vigevano's works functioned as an educational instrument that helped organise, teach, and make complex knowledge approachable, going beyond simple illustration. In this way, Guido da Vigevano can be seen as a key figure connecting the scientific culture of the Middle Ages with the more prominent visual production of information that would eventually define the Renaissance.

Key Words: Guido da Vigevano, *Anathomia Philippi Septimi*, *Texaurus Regis Francie*, medieval anatomy; military engineering

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

KADİM RUNE BİLGELİĞİ VE TILSIMLARI

Sadberk Rezzan PİŞKİN*

Özet: Runik yazı sistemi İskandinav’lar ve Germen halkları tarafından MS.100’den itibaren kullanılan ve 24 sembolden oluşan bir alfabedir. İskandinav Mitolojisindeki herkesin babası Tanrı Odin bu alfabe için kendini 9 gün, 9 gece boyunca Yggdrasil ağacına bacağından ters asmış ve bir gözünü de alfabe için feda etmiş yani bedel ödemiştir. Runik yazı Göktürk yazısının bir versiyonudur ve çok fazla benzerlik içerir. Rune’ler eşyalara ve yerlere isim vermek, koruma sağlamak, şans ve servet çekmek, güçlü olmak, doğurganlığı etkilemek, gelecekteki olayların gidişatını tahmin etmek için kullanılan ve tılsımlı olduğu düşünülen harflerdir. Runik alfabenin birçok versiyonu vardır. Her birinin isimleri, şekilleri, ezoterik anlamları ve kullanımları farklıdır. Elder Futhark, Runik alfabelerin en eski ve en bilinen şeklidir. Anglo-Saxon Futhark, Genç Futhark, İcelandic Futhark gibi alfabeler de vardır. Her Rune’nin kendine has bir enerjisi, sesi ve anlamı vardır. Her Runik harf belirli bir gücü sembolize eder. Rune’ler sadece harf değil, metafizik nitelikte olduklarına inanıldığından ataları anmak, mezar taşlarını işaretlemek, ritüeller, meditasyon ve kehanet amacı ile de kullanılmışlardır. Rune’ler bize rehberlik eden, farkındalık sağlamak amacıyla kullanılan, sezgileri güçlendiren bir araçtır. Kimseye kesin cevap vermez, çözümler sunmazlar. Semboller aracılığı ile problem ve sorularımıza farklı yaklaşımda bulunmamızı sağlarlar, onlar birer ipucudur. Rune’ler günümüzde ezoterik-okült semboller olarak kullanılıyor. Rune’ler parşömen üzerine mürekkep yada kalemle yazılmamış, taş, ahşap, kemik gibi sert bir yüzeye oyulmuştur. Günümüzde konuya göre uygun harfleri seçip Bind Rune Tılsımları (Yığma Rune) olarak kullanılmaktadır. Tüm Kuzey Germen halklarında İsveç, Norveç, Danimarka ve Kuzey Almanya’da değişik formlarda kullanılmıştır. Runik alfabe Danimarka’dan İsveç ve Norveç’e, oradan da İzlanda ve Grönland’a Vikingler aracılığıyla taşınmıştır. Kuzey Amerika’da bulunan Runelerin de Vikingler tarafından getirildiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rune, Runik Yazı, Rune Alfabeti, Rune Tılsımları, Odin.

ANCIENT RUNIC LORE AND TALISMANS

Abstract: The Runic writing system is an alphabet consisting of 24 symbols that was used by Scandinavian and Germanic peoples starting from 100 AD. In Norse Mythology, Odin, the Allfather, hung himself upside down by his leg from the Yggdrasil tree for nine days and nine nights, and sacrificed one of his eyes to obtain this alphabet, there by paying a price. The Runic script is a version of the Göktürk script and contains numerous similarities. Runes are letters believed to possess talismanic properties, used for naming objects and places, providing protection, attracting luck and wealth, gaining strength, influencing fertility, and predicting the course of future events. There are many versions of the Runic alphabet, each differing in names, shapes, esoteric meanings, and applications. The Elder Futhark is the oldest and most widely known form of the Runic alphabets. There are also alphabets such as the Anglo-Saxon Futhark, Younger Futhark, and Icelandic Futhark. Each Rune has its own unique energy, sound, and meaning, symbolizing a specific power. Believed to be metaphysical in nature rather than merely letters, Runes were also utilized for commemorating ancestors, marking gravestones, and for rituals, meditation, and divination purposes. Runes serve as a tool that guides us, enhances intuition, and is used to foster awareness. They do not provide anyone with definitive answers or offer absolute solutions; instead, they allow us to approach our problems and questions from different perspectives through symbols, acting as clues. Today, Runes are used as esoteric-occult symbols. Runes were not written with ink or pen on parchment, but were instead carved into hard surfaces such as stone, wood, and bone. In contemporary times, appropriate letters are selected based on the specific subject matter and utilized as 'Bind Rune' talismans. They were used in various forms across all North Germanic peoples, in Sweden, Norway, Denmark, and Northern Germany. The Runic alphabet was carried from Denmark to Sweden and Norway, and from there to Iceland and Greenland by the Vikings. It is also believed that the Runes found in North America were brought there by the Vikings.

Key Words: Rune, Runic Script, Runic Alphabet, Runic Talismans, Odin.

T.C. Mesleki Yeterlilik Kurumu Eğitim Uzmanı. Kutsal Bilgelik Akademisi Kurucusu ve Eğitimci. Anadolu Kam’ı, Rune Master Teacher. Tarot, Numeroloji, Kader Matrisi Eğitimci. Spiritüel Eğitimci.
<https://kutsalbilgelikakademisi.com/> rezzanpiskin@gmail.com

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

BİNLERCE YIL ÖNCESİNDEN GÜNÜMÜZE AKTARILAN BİLGELİK VE YAŞAM BİÇİMİ, ŞAMANİZM

Sadberk Rezzan PİŞKİN*

Özet: Şamanizm; ruhlarla insanlar arasında aracılık yaptığı ve hastaları iyileştirme gücüne sahip olduğu kabul edilen Şamanlar çevresinde yoğunlaşan, Ata ruhlarına ve doğa varlıklarına tapınmaya dayanan bir inanç ve felsefe sistemidir. Arkeolojik ve etnolojik kanıtlar Şamanizmin en az 35 bin yaşında olduğunu bildirmektedir. Şamanlıktaki inanış, insan neslinin sonsuz bir şekilde devamlılığı düşüncesidir. Şaman olan birisi kendini baba, dede ve atalarına ait olan bir hayatın devamı olarak görür, bunları bilir ve sayar yani Atalar kültü hakimdir. Kan yoluyla yani soydan Şaman olmayan, öğrenme yoluyla Şaman olanlara “Aktif Kam”, Atadan Şaman olanlara “Pasif Kam” deriz. Şaman için evren cansız bir taş-toprak yığını değil, her zerresi canlı, nefes alan, ruhu olan devasa bir organizmadır. Şamanın toplumsal görevi dengedir. Bir yerde hastalık, kıtlık veya uğursuzluk varsa, orada evrensel denge bozulmuştur. Şaman bu dengeyi kurmak için pratikler geliştirir. Altay Türkleri’nde, yukarıdaki dünyayı yani gökyüzünü Tanrı Ülgen ile O’na bağlı iyi ruhları temsil eder. Yeryüzünü yani Orta Dünya’yı insanlar oluşturur. Yeraltı dünyasını ise Tanrı Erlik ile ona bağlı kötü ruhlar oluşturur. Eski Türk ve Moğol geleneğinde Şamanlara genellikle Kam, Baksı, Bakşı, Udagan ve Gan gibi isimler verilir. Şamanizme göre her insanın doğumundan itibaren ona eşlik eden, onu görünmez tehlikelerden koruyan koruyucu bir hayvan ruhu vardır. Buna Erk Hayvanı veya Totem denir. Şamanizm bize şunu söyler: “Sen doğadan ayrı değilsin, sen doğanın ta kendisisin. Dağ incinirse sen de incinirsin; nehir kirlenirse senin de kanın kirlenir çünkü yeryüzü insana ait değildir, insan yeryüzüne aittir.”

Anahtar Kelimeler: Şamanizm, Şaman, Tanrı Ülgen, Erlik Han, Kam, Erk Hayvanı.

SHAMANISM: WISDOM AND WAY OF LIFE PASSED DOWN FROM THOUSANDS OF YEARS AGO TO THE PRESENT DAY.

Abstract: Shamanism is a belief and philosophical system centered around Shamans—who are believed to mediate between spirits and humans, and possess the power to heal the sick—and is based on ancestor worship and the veneration of natural entities. Archaeological and ethnological evidence indicates that Shamanism is at least 35,000 years old. The core belief in Shamanism is the concept of the infinite continuity of the human generation. A person who is a shaman views themselves as the continuation of a life belonging to their fathers, grandfathers, and ancestors; they are conscious of and revere this lineage, meaning the cult of ancestors is dominant. Those who do not become shamans through bloodline (heredity) but rather through learning are referred to as 'Active Kams,' whereas those who inherit shamanism from their ancestors are called 'Passive Kams.' For the shaman, the universe is not a lifeless pile of stone and soil, but a colossal organism where every particle is alive, breathing, and possessed of a soul. The shaman’s societal role is to maintain balance. If there is illness, famine, or misfortune in a place, the universal balance has been disrupted. The shaman develops practices to restore this balance. Among the Altai Turks, the upper World namely, the sky represents God Ülgen and the benevolent spirits associated with Him. The earth namely, the Middle World is inhabited by humans. The underworld, on the other hand, is represented by God Erlik and the malevolent spirits associated with him. In ancient Turkic and Mongolian traditions, shamans are generally given names such as Kam, Baksı, Bakşı, Udagan, and Gan. According to Shamanism, every human has a protective animal spirit that accompanies them from birth and shields them from unseen dangers. This is referred to as a Power Animal or Totem. Shamanism tells us: “You are not separate from nature; you are nature itself. If the mountain is hurt, you are hurt; if the river is polluted, your blood is polluted, for the earth does not belong to man, man belongs to the earth.”

Key Words: Shamanism, Shaman, God Ülgen, Erlik Khan, Kam, Power Animal.

T.C.Mesleki Yeterlilik Kurumu Eğitim Uzmanı. Kutsal Bilgelik Akademisi Kurucusu ve Eğitimci.
Anadolu Kam’ı, Rune Master Teacher. Tarot, Numeroloji, Kader Matrisi Eğitimci. Spiritüel Eğitimci.
<https://kutsalbilgelikakademisi.com/> rezzanpiskin@gmail.com

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

DİN VE MİSTİSİZM ARASINDA TAHTACILAR

Serap BOZPOLAT AYAN* & Gamze BOZTÜRK**

Özet: Tahtacılar, tarihsel olarak Batı ve Güney Anadolu’nun ormanlık bölgelerinde yaşayan, geçimlerini uzun süre ağaç ve orman işçiliğinden sağlayan ve Alevî inanç geleneği içerisinde kendilerine özgü ocak, ritüel ve toplumsal örgütlenme biçimleri geliştiren topluluklardır. Tahtacı kültürü üzerine yapılan araştırmalarda özellikle ritüellerin eski Türk inançlarıyla ilişkisi üzerinde durulmuş; ağaç, ateş, su, kurban, ölüm ve atalar çevresinde şekillenen uygulamalar çoğu zaman tarihsel köken ve kültürel süreklilik bağlamında değerlendirilmiştir. Bu çalışma ise köken tartışmasını dışlamadan, Tahtacı ritüellerini “nereden geldikleri” sorusunun yanı sıra “nasıl işledikleri”, “hangi ilişkileri kurdukları” ve “kutsal gündelik hayat içerisinde nasıl tecrübe edilebilir hâle getirdikleri” soruları üzerinden incelemektedir. Kültürel antropoloji, ritüel teorisi, kültürel hafıza ve mistisizm çalışmalarının sunduğu kuramsal imkânlardan yararlanan çalışmada; ağaç ve orman çevresindeki inanışlar, cem ve semah, ikrar, rızalık, musahiplik, kurban ve lokma, ocak, ziyaret ve ölüm çevresindeki uygulamalar birbiriyle ilişkili olarak ele alınmıştır. Tahtacı inanç dünyasının tasavvufi kesişme ve ayrışma noktaları da karşılaştırmalı biçimde değerlendirilmiştir. Ritüellerin tarihsel kökenlerine ilişkin doğrudan ve kesintisiz devamlılık iddiaları yerine, benzerliklerin tarihsel dönüşüm ve yeniden anlamlandırma süreçleri içerisinde okunması esas alınmıştır. Çalışmada Tahtacı ritüellerinin geçmişten devralınmış inanç unsurlarını temsil etmekle sınırlı olmadığı; toplumsal bağlar kurduğu, ahlaki sorumluluk ürettiği, kültürel hafızayı aktardığı ve gündelik nesne, beden, mekân ve davranışlara ritüel bağlam içerisinde farklı anlamlar kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede “ilişkisel kutsallık” ve “katmanlı kutsallık” olmak üzere iki analitik kavram önerilmektedir. İlişkisel kutsallık, kutsalın yalnızca nesne, kişi veya mekânlara içkin bir nitelik olarak değil; insanın topluluk, çevre, geçmiş ve ritüel düzenle kurduğu ilişkiler içerisinde görünür hâle gelmesini ifade etmektedir. Katmanlı kutsallık ise Tahtacı inanç dünyasındaki İslam öncesi kültürel miras, İslamî anlam dünyası, Alevî-Bektaşî sembolizmi, ocak ve soy hafızası, yerel gelenekler ve değişen toplumsal şartların birbirini ortadan kaldırmadan, yeniden yorumlanarak aynı ritüel dünyada bir arada bulunabilmesini açıklamak üzere kullanılmaktadır. Çalışmanın temel sonucu, Tahtacı örneğinde dinî olan ile mistik olanın birbirinden kesin sınırlarla ayıramayacağıdır. Kutsal tecrübe yalnızca bireyin aşkın olanla içsel ilişkisinde değil; cem meydanındaki kolektif tecrübeye, semah dönen bedende, ikrar ve musahiplikle kurulan sorumlulukta, lokmanın paylaşımında, ocak ve ziyaret çevresinde sürdürülen hafızada ve insanın yaşadığı çevreyle ilişkisinde ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle Tahtacı mistisizmi dünyadan uzaklaşmaya dayanan bir maneviyat biçiminden ziyade, gündelik dünyanın ahlaki, ritüel ve toplumsal ilişkiler içerisinde yeniden anlamlandırılması olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tahtacılar, Alevîlik, Mistisizm, Ritüel, Kültürel Antropoloji, İlişkisel Kutsallık, Katmanlı Kutsallık, Kültürel Hafıza.

BETWEEN RELIGION AND MYSTICISM: TAHTACIS

Abstract: The Tahtacıs are communities historically concentrated in the forested regions of western and southern Anatolia, whose livelihoods were long associated with forestry and woodcutting and who developed distinctive forms of ocak affiliation, ritual practice, and social organisation within the Alevi tradition. Previous studies of Tahtacı culture have frequently focused on the relationship between their rituals and pre-Islamic Turkic beliefs, interpreting practices associated with trees, fire, water, sacrifice, death, and ancestors primarily through the lenses of historical origins and cultural continuity. Without disregarding the question of origins, this study approaches Tahtacı rituals from a different perspective by asking not only where these practices originated, but also how they operate, what kinds of relationships they create, and how they render the sacred experientially present within everyday life. Drawing on theoretical perspectives from cultural anthropology, ritual studies, cultural memory studies, and the study of mysticism, the article examines beliefs and practices associated with forests and trees, the cem and semah, ikrar (ritual commitment), rızalık (mutual consent), musahiplik (ritual brotherhood),

* Dr. Öğr. Gör., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, Yakınçağ Tarihi, ORCID 0000-0003-2146-6988, serapbozpolat@gmail.com.

** YL Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Bilimleri, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, ORCID, gamze_bozturk@hotmail.com.

sacrifice and lokma (ritually shared food), as well as the ocak, sacred visitation, and death rituals. Points of convergence and divergence between the Tahtacı path and Sufi traditions are also considered comparatively. Rather than assuming direct and uninterrupted continuity between contemporary practices and their presumed historical origins, the study interprets similarities within processes of historical transformation and reinterpretation. The analysis argues that Tahtacı rituals do more than represent inherited religious beliefs. They create social bonds, generate moral obligations, transmit cultural memory, and transform the meanings of everyday objects, bodies, spaces, and practices within ritual contexts. On this basis, the study proposes two analytical concepts: “relational sacredness” and “layered sacredness.” Relational sacredness refers to the ways in which the sacred becomes manifest not merely as an intrinsic quality of particular objects, persons, or places, but through relationships connecting individuals with their community, environment, past, and ritual order. Layered sacredness describes the coexistence and continual reinterpretation of pre-Islamic cultural heritage, Islamic frameworks of meaning, Alevi-Bektashi symbolism, ocak and lineage memory, local traditions, and changing social conditions within the same ritual world. The principal conclusion of the study is that, in the Tahtacı case, religion and mysticism cannot be separated by rigid boundaries. Sacred experience emerges not only through an individual’s inward relationship with the transcendent but also through the collective experience of the cem, the embodied practice of the semah, the moral obligations established through ikrar and musahiplik, the sharing of lokma, the memory sustained through ocak and sacred visitation, and the relationship between human beings and their lived environment. Tahtacı mysticism may therefore be understood not primarily as a spirituality of withdrawal from the world, but as a mode of reconfiguring everyday life through moral, ritual, social, and mnemonic relationships.

Key Words: Tahtacıs, Alevism, Mysticism, Ritual, Cultural Anthropology, Relational Sacredness, Layered Sacredness, Cultural Memory.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

ASANA PRATİĞİNİN YOGA FELSEFESİYLE BÜTÜNLEŞMESİ: PATANJALİ’NİN YOGA SUTRALARI IŞIĞINDA BEDEN, ZİHİN VE BİLİNÇ İLİŞKİSİ

Sevda Gülizar ZORLUTUNA*

Özet: Yoga, günümüzde çoğunlukla bedensel egzersizlerden oluşan bir uygulama olarak algılanmasına rağmen, kökeni itibarıyla insanın bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişimini bütüncül olarak ele alan kadim bir felsefi sistemdir. Bu sistem içerisinde asana, yalnızca bedeni güçlendirmeye veya esnekliği artırmaya yönelik fiziksel hareketlerden ibaret değildir. Patanjali’nin Yoga Sutraları’nda ortaya koyduğu sekiz basamaklı yoga anlayışında asana, bireyin zihinsel dinginliğe ulaşmasını sağlayan araçlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Asana uygulamaları; nefes, dikkat, etik yaşam ilkeleri ve meditasyonla birlikte anlam kazanmaktadır. Bu çalışmada, yoga pratiğinin temelini oluşturan asanaların yoga felsefesiyle olan ilişkisi klasik yoga metinleri ışığında incelenmiştir. Patanjali’nin sekiz basamaklı yoga sistemi, özellikle Yama, Niyama ve Asana arasındaki bütünlük açısından değerlendirilmiş; Ahimsa (zarar vermeme), Satya (doğruluk), Aparigraha (aç gözlülük, tutunmama) ve Svadhyaya (öz gözlem) gibi ilkelerin fiziksel uygulamalara nasıl yansıdığı açıklanmıştır. Ayrıca modern yoga uygulamalarında asananın yalnızca fiziksel performans olarak algılanmasının yoga felsefesinin özünden uzaklaşmaya neden olabileceği tartışılmıştır. Çalışmanın amacı, yoga pratiğinin yalnızca fiziksel gelişime değil; etik farkındalık, zihinsel denge ve içsel dönüşüme hizmet eden felsefi bir süreç olduğunu ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Yoga, Yoga Felsefesi, Patanjali, Yoga Sutraları, Asana, Sekiz Basamaklı Yoga, Farkındalık.

INTEGRATION OF ASANA PRACTICE WITH YOGA PHILOSOPHY: THE RELATIONSHIP BETWEEN BODY, MIND, AND CONSCIOUSNESS IN LIGHT OF PATANJALI'S YOGA SUTRAS

Abstract: Although yoga is commonly perceived today as a form of physical exercise, its origins lie in an ancient philosophical system that embraces the holistic development of the body, mind, and spirit. Within this system, asana is not merely a series of physical postures designed to improve strength or flexibility. In The Yoga Sūtras of Patañjali, asana is presented as one of the essential components of the Eightfold Path (Aṣṭāṅga Yoga), serving as a means to cultivate mental steadiness and inner awareness. Thus, the practice of asana gains its true significance when integrated with conscious breathing, focused attention, ethical principles, and meditation. This study examines the relationship between the practice of asana and the philosophical foundations of yoga through the lens of classical yogic texts. Patañjali’s Eightfold Path is discussed with particular emphasis on the interrelationship between Yama, Niyama, and Asana. Furthermore, the ways in which ethical principles such as Ahimsa (non-violence), Satya (truthfulness), Aparigraha (non-attachment), and Svādhyāya (self-study) are embodied in physical practice are explored. The study also discusses how reducing asana to mere physical performance in contemporary yoga practice may lead to a departure from the philosophical essence of yoga. The primary aim of this study is to demonstrate that yoga practice is not limited to physical development but represents a philosophical process that fosters ethical awareness, mental balance, and inner transformation.

Key Words: Yoga, Yoga Philosophy, Patañjali, Yoga Sūtras, Asana, Aṣṭāṅga Yoga, Mindfulness.

* sevdagulizarzorlutuna@gmail.com

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

ANTİK MEZOPOTAMYA HEPATOSKOPİSİNDEN MODERN PATOLOJİYE: KARACİĞER LEZYONLARININ MAKROSKOBİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Sevda İNAN*

Özet: Mezopotamya döneminde hepatoskopi tanrıların iradelerini öğrenmek ve gelecek konusunda öngöründe bulunmak amacıyla kurban edilen hayvanların karaciğerlerinin makroskopik detaylı şekilde incelenmesidir. O dönemde karaciğer dokusu ile ilgili vücudun en fazla kan içeren, en büyük organ, ruhun, duyguların, arzuların yaşam merkezi olarak gördükleri ve tanrıların iradelerinin burada olduğuna inandıkları için en çok incelenen kutsal bir organ olmuştur. Ayrıca bu organ gökyüzünün ve kozmik düzenin bir yansıması olarak görülmekteydi. Kurban edilen hayvanların iç organları ile ilgili özel eğitim alan rahipler karaciğeri makroskopik olarak organın büyüklüğüne, şekline, rengine, sertliğine, yüzeyinin düzgünlüğüne, lobların görünümüne, safra kesesinin boyutlarına, karaciğerin kaudal lobuna, papiller çıkıntılarına, safra kanalına, çukurlar, damarsal yapı, kabarıklar, nodüller, yarıklar, delikler şeklinde gözlenen değişikliklere bakarak kehanette bulunmuşlardır ve ayrıca bu değişiklikleri anatomik olarak yön ve farklı loblara ayırarak, aynı sıra içerisinde hiçbir anatomik bölge atlamadan, kehanetleri ile ilgili olumlu veya olumsuz yorum yapmışlardır. Makroskopik gözlenen değişiklikleri gelecekte kullanmak adına kaydetmişlerdir. Mezopotamya’da *Bārû* olarak adlandırılan rahipler farklı hayvanların karaciğer dokularının birbirinden farklı anatomik özelliklere sahip olduklarını saptamışlardır. Rahipler eğitim amacıyla farklı anatomik bölgelere ayırdıkları, her bölüme özel Mezopotamya terimleri verdikleri ve kehanet bölgelerini işaretledikleri kil karaciğer tabletlerinden *Bārûtu* geleneğine ait koleksiyon oluşturmuşlardır. Karaciğerin safra kanalına özgü farklı anatomik isimlendirme vermeleri de bu rahiplerin safranın nereden kaynaklandığı ve nasıl çıktığı ile ilgili anatomik bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bu çalışma kapsamında Mezopotamya döneminde hepatoskopi (haruspisi) uygulamalarının ölen hayvanların karaciğer dokularının makroskopik olarak sistematik biçimde değerlendirilmesi ile günümüz modern veteriner patolojisinde karaciğer dokusunun incelenmesi arasındaki kavramsal ilişkinin, benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulması amaçlanmıştır. Mezopotamya dönemindeki karaciğer incelemesi her ne kadar din ve kehanet üzerine bir durumu belirtse de makroskopik olarak doğrudan değerlendirme, anatomik bölgelerin kendilerine özgü terimler ile isimlendirilmesi, morfolojik sınıflandırılması, elde edilen bulguların değerlendirilmesi ve eğitim amacıyla kaydedilmesi yönünden makroskopik organ incelemelerinin tarihsel olarak eski bir geçmişe dayandığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan, Hepatoskopi, Karaciğer, Makroskopi.

FROM ANCIENT MESOPOTAMIAN HEPATOSCOPY TO MODERN PATHOLOGY: MACROSCOPIC EVALUATION OF LIVER LESIONS

Abstract: Hepatoscopy involved the detailed macroscopic examination of the livers of sacrificed animals in order to determine the will of the gods and make predictions concerning future events at the Mesopotamian period. The liver was regarded as a highly significant organ because of the organ containing the greatest amount of blood and the largest organ, the center of life, the soul, emotions, and desires. It was also believed that the will of the gods was manifested within the liver. The liver was perceived as a reflection of the heavens and the cosmic order. Priests who had received specialized training in the examination of animal organs performed macroscopic evaluations of the liver by assessing its size, shape, colour, consistency, surface characteristics, and lobar morphology, the size of the gallbladder, the caudal lobe, papillary processes, bile duct, liver hole, vascular structures, enlarged, nodules, fissures, perforations. These findings were interpreted as positive or negative according to their anatomical location and distribution. The liver was systematically divided into anatomical regions and directional zones, and the examination was performed sequentially without omitting any anatomical area. The macroscopic alterations were recorded for future reference and instructional purposes. In Mesopotamia, priests known as *Bārû* recognized that the livers of different animal species exhibited

* Dr.Öğr.Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Klinik Öncesi Bilimler, Patoloji Anabilim Dalı, Sağlık Alanı, ORCID: 0000-0001-8138-5851, sevdainan@nku.edu.tr.
Assistant Professor, Tekirdağ Namık Kemal University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Preclinical Sciences, Department of Pathology, Health Sciences.

distinct anatomical characteristics. For educational purposes, the priests developed collections of clay liver tablets belonging to the *Bārûtu* tradition, in which the liver was systematically divided into distinct anatomical regions, each designated by specific Mesopotamian terminology, and the areas associated with divinatory interpretation were explicitly marked. The use of specific anatomical terminology for the bile duct also suggests that these priests possessed a certain degree of anatomical knowledge regarding the origin and passage of bile. This study was to elucidate the conceptual relationship, similarities, and differences between Mesopotamian hepatoscopy in which the livers of sacrificed animals were systematically evaluated macroscopically and the examination of liver tissue in modern veterinary pathology. Although the examination of the liver in the Mesopotamia was primarily associated with religious beliefs and divination, its direct macroscopic assessment, the designation of anatomical regions using specific terminology, morphological classification of observed findings, systematic recording of observations for educational and interpretive purposes indicate that macroscopic organ examination has a remarkably ancient historical background.

Key Words: Animal, Hepatoscopy, Liver, Macroscopy.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

ROMA ASKERİ ÇEVRELERİNDE TILSIMLAR VE APOTROPAİK KORUNMA: BEDENDEN ASKERİ DONANIMA

Tahir GÜN* & Ayşen SİNA**

Özet: Bu çalışma, Roma askeri çevrelerinde tılsım ve apotropaik (kötülüğü uzaklaştırıcı ve koruyucu) sembollerin kullanımını, savaş ve askerlik deneyiminin yarattığı belirsizlik ve korunma ihtiyacı çerçevesinde incelemektedir. Roma ordusunun disiplinli ve kurumsal yapısına rağmen askerlerin hastalık, uğursuzluk, nazar ve *invidia* gibi fiziksel savunmanın dışında kalan tehditlere karşı farklı korunma yöntemlerine başvurabildiği görülmektedir. Bu doğrultuda *fascinum*, *manus fica*, yazılı *lamellae*, hayvan dişleri ve oyma taşlar gibi kişinin üzerinde taşınabilen tılsımların yanı sıra *gorgoneion*, fallik kabartmalar, *lunula* ve benzeri koruyucu sembollerin askeri donanım, at koşumları ve askeri mekanlardaki kullanımları ele alınmaktadır. Antik kaynaklar ve arkeolojik bulgular birlikte değerlendirilerek, askeri bir alanda bulunan her nesnenin doğrudan tılsım veya askere ait kişisel eşya olarak tanımlanamayacağı da vurgulanmaktadır. Çalışma, Roma askeri çevrelerindeki tılsım ve apotropaik uygulamaların askeri disiplinle çelişen irrasyonel davranışlar olarak değil, fiziksel savunmanın karşılayamadığı tehlikelere yönelik tamamlayıcı bir korunma anlayışının parçaları olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Roma Ordusu, Tılsım, Apotropaik Korunma, *Fascinum*, *Gorgoneion*, Askeri Donanım.

AMULETS AND APOTROPAIC PROTECTION IN ROMAN MILITARY CONTEXTS: FROM THE BODY TO MILITARY EQUIPMENT

Abstract: This study examines the use of amulets and apotropaic symbols in Roman military contexts within the framework of uncertainty and the need for protection created by warfare and military service. Despite the disciplined and institutional structure of the Roman army, soldiers could resort to various forms of protection against threats beyond the limits of physical defense, including illness, misfortune, the evil eye, and *invidia*. Accordingly, the study considers portable amulets such as the *fascinum*, *manus fica*, inscribed *lamellae*, animal teeth, and engraved gemstones, together with protective symbols such as the *gorgoneion*, phallic carvings, and the *lunula* used on military equipment, horse harnesses, and within military spaces. By evaluating ancient literary sources alongside archaeological evidence, the study also emphasizes that not every object discovered in a military context can automatically be identified as an amulet or as the personal possession of a soldier. It argues that amulets and apotropaic practices in Roman military contexts should not be understood as irrational behaviors conflicting with military discipline, but rather as complementary forms of protection directed toward dangers that physical military equipment could not address.

Key Words: Roman Army, Amulets, Apotropaic Protection, *Fascinum*, *Gorgoneion*, Military Equipment.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, TNKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih ABD., Öğrenci No: 1248310104, gun_tahir@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-0780-0445>.

** Prof. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, FEF Tarih Bölümü, Eskiçağ Tarihi ABD. asina@nku.edu.tr
Orcid: 0000-0002-5301-597.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE DİPLOMATİK BİR TEMAS: İNGİLTERE DIŞİŞLERİ BAKANI ANTHONY EDEN'İN TÜRKİYE ZİYARETİ

Veysel HASAR*

Özet: Birinci Dünya Savaşı sonrasında yapılan barış antlaşmaları, harita üzerinde yeni bir siyasi yapılanma ortaya çıkarmakla beraber, uluslararası konjonktürde birçok açıdan istikrarsız ve belirsiz bir ortam oluşturmıştır. İki savaş arası dönemde kurulan uluslararası düzenin iktisadî, siyasî, askerî ve içtimâî sorunları, dünyada kalıcı bir barış ortamının tesis edilmesini engellemiştir. İngiltere'nin savaş öncesi izlediği yatıştırma (appeasement) politikası, Almanya lideri Adolf Hitler'in saldırgan siyasetini sınırlandırmakta başarısız olmuştur. Bu süreçte, revizyonist politikalarıyla ön plana çıkan Nazi Almanyası 1 Eylül 1939'da Polonya'ya saldırmıştır. Akabinde, İngiltere ve Fransa'nın Polonya'ya verdikleri garantiler doğrultusunda 3 Eylül 1939'da Almanya'ya savaş ilan etmeleriyle İkinci Dünya Savaşı başlamıştır. Almanya'nın 1940 yılı sonlarında Balkanlar'da yayılmacı politikalar izleyerek Romanya'ya askerî birlikler konuşlandırması ve Bulgaristan'a yerleşme çabası, İngiltere ve Türkiye'yi endişeye sevk etmiştir. Almanya'nın Balkanlar'a inerek Orta Doğu'ya yönelme ve petrol kaynakları üzerinde hâkimiyet kurma girişimleri, İngiltere Başbakanı Winston Churchill'i harekete geçirmiştir. Churchill, 31 Ocak 1941'de Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye gönderdiği mektupta Alman tehdidine işaret ederek Türkiye'nin Müttefikler safında savaşa katılmasını teşvik etmiştir. Balkanlar'da belirginleşen Alman tehdidini gören İngiltere, Dışişleri Bakanı Anthony Eden'ı ve beraberindeki bir askerî heyeti 26 Şubat 1941'de Ankara'ya göndermiştir. Yapılan diplomatik görüşmelerde İngiltere, Alman tehdidine karşı Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya'yı kapsayan bir Balkan ittifakı oluşturmayı hedeflemiştir. Türkiye ise böyle bir ittifaka olumlu bakmakla birlikte, İngiltere'nin kendisine yeteri kadar silah, mühimmat ve malzeme yardımıyla bulunamayacağı kanaatindeydi. Başta İngiltere olmak üzere Müttefiklerin tüm baskılarına rağmen Türkiye, izlediği tarafsızlık ve denge siyaseti sayesinde toprak bütünlüğünü ve bağımsızlığını koruyarak savaşa fiilen dâhil olmama politikasını sürdürebilmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, İkinci Dünya Savaşı koşullarında İngiltere Dışişleri Bakanı Anthony Eden'ın Türkiye ziyaretinin nedenlerini, diplomatik önemini ve sonuçlarını, yerli ve yabancı temel kaynaklara dayanarak tarihsel bağlamı içerisinde analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: İkinci Dünya Savaşı, Anthony Eden, Türk-İngiliz ilişkileri, Balkanlar, Türk Dış Politikası.

A DIPLOMATIC ENCOUNTER DURING THE SECOND WORLD WAR: BRITISH FOREIGN SECRETARY ANTHONY EDEN'S VISIT TO TURKEY

Abstract: The peace treaties concluded in the aftermath of the First World War brought about a new political configuration on the map, while at the same time creating an unstable and uncertain international environment in many respects. The economic, political, military, and social problems inherent in the international order established during the interwar period prevented the establishment of a lasting peace in the world. Britain's pre-war policy of appeasement failed to contain the aggressive policies pursued by Adolf Hitler, the leader of Germany. In this context, Nazi Germany, which had emerged as a prominent revisionist power, invaded Poland on 1 September 1939. Subsequently, Britain and France declared war on Germany on 3 September 1939, in accordance with the guarantees they had given to Poland, thereby marking the beginning of the Second World War. Germany's expansionist policies in the Balkans in late 1940, including the deployment of military forces in Romania and its efforts to establish a presence in Bulgaria, caused concern in both Britain and Turkey. Germany's attempts to advance into the Balkans, move towards the Middle East, and establish control over oil resources prompted British Prime Minister Winston Churchill to take action. In a letter addressed to President İsmet İnönü on 31 January 1941, Churchill drew attention to the German threat and encouraged Turkey to enter the war on the side of the Allies. In response to the increasingly pronounced German threat in the Balkans, Britain sent Foreign Secretary Anthony Eden, accompanied by a military delegation, to Ankara on 26 February 1941. During the ensuing diplomatic negotiations, Britain sought to establish a Balkan alliance encompassing Turkey, Greece, and Yugoslavia as a means of countering

* Öğretim Görevlisi Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Rektörlük, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü, Türkiye Cumhuriyeti Tarihi, 0000-0001-6300-9238, hveysel25@hotmail.com

the German threat. Although Turkey viewed such an alliance favourably, it believed that Britain would be unable to provide it with sufficient arms, ammunition, and military supplies. Despite pressure from the Allies, particularly Britain, Turkey was able to maintain its policy of non-belligerence and avoid direct involvement in the war while preserving its territorial integrity and independence through the policy of neutrality and balance that it pursued throughout the conflict. Accordingly, this study aims to analyse, within its historical context and on the basis of primary Turkish and foreign sources, the reasons for British Foreign Secretary Anthony Eden's visit to Turkey, as well as its diplomatic significance and consequences, in the context of the Second World War.

Key Words: Second World War, Anthony Eden, Turkish-British Relations, the Balkans, Turkish Foreign Policy.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

RÖNESANS DÖNEMİ DOĞAL BÜYÜ ANLAYIŞININ İSLAMİ KÖKENLERİ: PICATRIX (GAYETÜ'L-HAKİM) ÖRNEĞİ

Yasemin KINAY*

Özet Batı ezoterizminin erken modern dönemdeki inşası uzun süre boyunca, kökeni Antik Mısır'a dayanan ve müellifi olarak Hermes Trismegistus'a atfedilen *Corpus Hermeticum* ve *Asclepius* külliyyatı ekseninde açıklanmıştır. Ancak güncel tarihsel araştırmalar, Rönesans dönemi doğal büyüsünün (*magia naturalis*) teorik altyapısının aynı zamanda İslâm-Arap dünyasından tevarüs edilen astral büyü geleneğinden de beslendiğini ortaya koymaktadır. Bu bildiri, Batı ezoterizminin İslâmî köklerini, Ortaçağ büyü geleneğinin en etkili grimoire metinlerinden biri olan *Picatrix* (*Gayetü'l-Hakim*) üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Endülüs İspanya'sında Arapça kaleme alınan ve Kurtuba'lı bir matematikçi astronom olan Mesleme el-Mecrîfî 'ye (ö.1008) nispet edilen *Picatrix*, 13. yüzyılda Kastilya diline ve Latinceye çevrilerek Avrupa düşünce dünyasına dahil olmuştur. Metin, yalnızca bir ritüelistik kara büyü (goetia) derlemesi değil; Ebu Maşer'in Aristotelesçi "nedensellik" anlayışı ile El-Kindî'nin Yeni-Platoncu "ışınlar" (*radii*) , "şudur", "ruhun eterik taşıtı" ve "kozmetik spiritus" (*spiritus mundi*) nazariyelerini bir araya getiren kapsamlı bir felsefî sentez niteliği taşımaktadır. *Picatrix*, tılsım yapımı aracılığıyla göksel formların yeryüzündeki nesneler üzerindeki etkisini rasyonel bir zeminde açıklayarak hem erken modern bilimin hem de Batı ezoterizminin epistemolojik çerçevesinin oluşumunda belirleyici bir rol oynamıştır. Bildiri, *Picatrix*'in büyüsels epistemolojisinde insanın konumunu da analiz etmektedir. Metin, insanı pasif bir gözlemci olmaktan çıkararak kozmik etkilerin taşıyıcısı ve dönüştürücüsü olan etkin bir kanal şeklinde konumlandırır. Büyücünün "muhayyile" (*imaginatio*) ve "niyet" (*affectus*) gücü, maddeyi dışarıdan biçimlendiren fail bir nedene dönüşmektedir. Bu bağlamda tılsım uygulamaları, Tanrısal idelerin taşıyıcısı kabul edilen göksel ışınların insan zihni aracılığıyla yeryüzüne mühürlendiği bilişsel ve psikolojik süreçler olarak tanımlanmaktadır. Metnin Rönesans düşüncesindeki ilk alımlanışı, aynı zamanda rahip ve tıp hekimi olan Platoncu filozof *Marsilio Ficino* (ö.1499) örneği üzerinden değerlendirilmektedir. Floransa kökenli Medici ailesi himayesinde *Corpus Hermeticum*'u ilk defa Latinceye kazandıran Ficino, *De vita coelitus comparanda* (*Yaşamın Göksel Etkilere Göre Düzenlenmesi Üzerine*) adlı doğal büyü kitabında astrolojik tıbbi temellendirirken doğrudan "Arap" kaynaklara başvurmuş; ancak dönemin teolojik eleştirilerinden kaçınmak amacıyla *Picatrix*'te yer alan kara büyü ritüellerini dışarıda bırakarak metni "doğal büyü" çerçevesinde yeniden yorumlamış ve meşrulaştırmıştır. Sonuç olarak bu çalışma, Rönesans dönemi doğal büyüsünün ve Batı ezoterizminin yalnızca Hermetik bir diriliş olarak değerlendirilemeyeceğini; aksine, İslâmî-Arap astral teolojisinin düşünsel devamlılığı içerisinde şekillendiğini ileri sürmektedir. Böylece çalışma, Batı ezoterizmi tarih yazımında hâkim olan Avrupa-merkezci yaklaşımları eleştirel bir perspektifle yeniden değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Büyü, Picatrix, Batı Ezoterizmi, Kara Büyü, Tılsım, Rönesans

THE ISLAMIC ORIGINS OF RENAISSANCE NATURAL MAGIC: THE CASE OF PICATRIX (GHAYAT AL-HAKIM)

Abstract: The emergence of Western esotericism in the early modern period has long been explained through the framework of the *Corpus Hermeticum* and *Asclepius*, whose origins are traced back to Ancient Egypt and whose authorship is attributed to Hermes Trismegistus. However, recent historical researches has demonstrated that the theoretical foundations of Renaissance natural magic (*magia naturalis*) were also nourished by the tradition of astral magic inherited from the Islamic-Arabic world. This paper aims to examine the Islamic origins of Western esotericism through *Picatrix* (*Ghayat al-Hakim*), one of the most influential grimoire texts of the medieval magical tradition. Written in Arabic in al-Andalus and attributed to Maslama al-Majriti (d. 1008), a mathematician and astronomer from Cordoba, *Picatrix* entered the European intellectual world through its translation into Castilian and Latin in the thirteenth century. The text is not merely a compendium of ritualistic black magic (*goetia*); rather, it constitutes a comprehensive philosophical synthesis that combines Abu Ma'shar's Aristotelian conception of "causality" with al-Kindi's Neoplatonic theories of "rays" (*radii*), emanation (*şudur*), the

* Doktora Öğrencisi, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Dinler Tarihi Bölümü, orcid.org/0000-0002-6707-9353, yasenay83@yahoo.com.

etheric vehicle of the soul, and the cosmic spiritus (*spiritus mundi*). Through talisman-making, *Picatrix* rationalizes the influence of celestial forms on earthly objects, thereby playing a decisive role in the formation of the epistemological framework of both early modern science and Western esotericism. This paper also analyzes the position of the human being within the magical epistemology of *Picatrix*. The text transforms the human being from a passive observer into an active channel that carries and transforms cosmic influences. The magician's powers of "imagination" (*imaginatio*) and "intention" (*affectus*) become an efficient cause that shapes matter from without. In this context, talismanic practices are defined as cognitive and psychological processes through which celestial rays, regarded as carriers of divine ideas, are sealed upon the earthly realm via the human mind. The initial reception of the text in Renaissance thought is examined through the example of the Platonic philosopher Marsilio Ficino (d. 1499), who was also a priest and physician. Under the patronage of the Florentine Medici family, Ficino became the first to translate the *Corpus Hermeticum* into Latin. In his work of natural magic, *De vita coelitus comparanda* (*On the Ordering of Life According to Celestial Influences*), he grounded astrological medicine while directly drawing on "Arabic" sources; however, in order to avoid the theological criticisms of his time, he excluded the black magic rituals found in *Picatrix*, thereby reinterpreting and legitimizing the text within the framework of "natural magic." In conclusion, this study argues that Renaissance natural magic and Western esotericism should not be understood solely as a Hermetic revival; rather, they were shaped within the intellectual continuity of Islamic-Arab astral theology. Accordingly, the study aims to critically reassess Eurocentric approaches dominant in the historiography of Western esotericism from a critical perspective.

Key Words: Natural Magic, *Picatrix*, Western Esotericism, Black Magic, Talisman, Renaissance.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

KÖKLERDEN GELECEĞE

Ceren DEMİRALP*

Özet: Bu çalışma, sanatçının kendi portresi aracılığıyla kültürel kimlik, bellek ve aidiyet kavramlarını ele alır. Eserde Anadolu'nun geleneksel kültürel mirasını yansıtan eli belinde motifi ile Sinop'un Ayancık yöresine özgü dokuma ve işleme desenleri çağdaş bir görsel dille yorumlanmıştır. Kompozisyonun odak noktasında yer alan lapis lazuli taşı bilgelik, hakikat ve ruhsal gücün simgesi olarak kullanılmıştır. Batı medeniyetlerinde görülen semboller, ritüeller, taşlar ve hayvan imgelerinden esinlenen çalışma, farklı kültürler arasında ortak anlam katmanları kurmayı amaçlar. Kendi portresini merkeze alan sanatçı, bireysel kimlik ile kolektif kültürel bellek arasında bir bağ kurar. Eser, geleneksel motiflerin yalnızca tarihsel öğeler olmadığını, günümüz sanatında yeniden üretilerek geleceğe taşınabilecek canlı değerler olduğunu vurgular. İzleyiciyi kimlik, kültürel miras ve evrensel insanlık değerleri üzerine düşünmeye davet eder. Böylece geçmiş ile gelecek arasında görsel ve düşünsel bir köprü kurarak kültürel sürekliliğin sanat yoluyla yeniden yorumlanabileceğini gösterir.

Anahtar Kelimeler: Anadolu'daki Kültürel Motifler, Lapis Taşı, Semboller

FROM ROOTS TO THE FUTURE

Abstract: This study explores concepts of cultural identity, memory, and belonging through the artist's own portrait. Traditional Anatolian motifs, such as the 'eli belinde' pattern and designs unique to the Ayancık region of Sinop, are reinterpreted in a contemporary visual language. The lapis lazuli stone, placed at the center of the composition, symbolizes wisdom, truth, and spiritual strength, adding conceptual depth to the work. Inspired by symbols, rituals, stones, and animal imagery found in Western civilizations, the work seeks to build shared layers of meaning between cultures. By placing her own portrait at the center, the artist forges a connection between individual identity and collective cultural memory. The work emphasizes that traditional motifs are not merely historical elements, but living values that can be reimagined and carried into the future. It invites viewers to reflect on identity, cultural heritage, and universal human values. In doing so, it creates a visual and intellectual bridge between past and future.

Key Words: Cultural Motifs in Anatolia, Lapis Lazuli, Symbols.

* Öğr. Grv. Ceren DEMİRALP, Sinop Üniversitesi, Eğitim Fak., Temel Eğitim Bölüm, Resim, ORCID0000-0001-6471-1168, cerendemiralp1971@gmail.com.

Eser Adı: Köklerden Geleceğe

EserBoyutları: 70x60

Eser Teknikği: Akrilik Karışık Teknik

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakkongre.com

METAFOR

Kişisel Poster Sergisi

Merve Ekiz KAYA*

Tanıtıcı Özet: METAFOR, gündelik yaşamda sıradan ve tanıdık görünen nesneleri, taşıdıkları çağrışım, duygu ve düşünsel katmanlar üzerinden yeniden ele alan bir kişisel poster sergisidir. Kâğıt gemi, kapı, saat, ayna, iplik, yuva, kök, maske, merdiven, terazi, kafes ve benzeri nesneler; seride yalnızca betimleyici öğeler olarak değil, kimlik, zaman, aidiyet, kırılma, özgürlük, denge, dönüşüm ve yönelim gibi kavramların görsel karşılıkları olarak kullanılmaktadır. Böylece gündelik nesne, bilinen işlevinden uzaklaşarak izleyiciyi farklı okumalara açan bir metafora dönüşmektedir. Serinin görsel dili, güçlü tipografik düzenlemeler ile kolajın katmanlı yapısını bir araya getirmektedir. Yırtılmış kâğıt parçaları, sınırlı renk alanları, boşluk, halftone etkileri ve kontrollü eskitme; afişlerde fiziksel bir yüzey duygusu oluştururken ana nesnenin anlam üretme gücünü desteklemektedir. Sözcük ile imge arasındaki ilişki her çalışmada farklı biçimde kurulmakta; kimi zaman tipografi nesnenin çevresinde biçimlenmekte, kimi zaman nesnenin taşıdığı anlamı yönlendiren ikinci bir görsel katman olarak işlev görmektedir. Görünen ile saklı kalan, bütün ile parça, geçmiş ile şimdi arasındaki gerilim serinin ortak yapısını oluşturmaktadır. METAFOR, izleyiciye tek ve kapalı bir anlam sunmak yerine, nesneler aracılığıyla kişisel çağrışımlara açık bir görsel alan önermektedir. Seri, tanıdık olanı farklı bir bağlama taşıyarak gündelik görüntülerin ardındaki düşünsel potansiyeli görünür kılmayı amaçlamaktadır. Her afiş, görünen ile düşünülen arasında yeni bir anlam alanı açmaktadır.

METAPHOR

Personal Poster Exhibition

Introductory Abstract: METAPHOR is a solo poster exhibition that re-examines everyday objects—commonly ordinary and familiar—through their layers of association, emotion, and thought. Objects such as paper boats, doors, clocks, mirrors, thread, nests, roots, masks, ladders, scales, cages, and similar items are used not only as descriptive elements but also as visual representations of concepts like identity, time, belonging, fragility, freedom, balance, transformation, and orientation. Thus, the everyday object moves away from its known function, transforming into a metaphor that opens the viewer to different interpretations. The visual language of the series combines strong typographic arrangements with the layered structure of collage. Torn paper pieces, limited color spaces, emptiness, halftone effects, and controlled aging create a sense of physical surface in the posters while supporting the meaning-generating power of the main object. The relationship between word and image is established differently in each work; sometimes typography takes shape around the object, and sometimes it functions as a second visual layer guiding the meaning carried by the object. The tension between the visible and the hidden, the whole and the part, the past and the present forms the common structure of the series. Instead of offering the viewer a single, closed meaning, METAPHOR proposes a visual space open to personal associations through objects. The series aims to make visible the intellectual potential behind everyday images by moving the familiar into a different context. Each poster opens up a new field of meaning between the visible and the imagined.

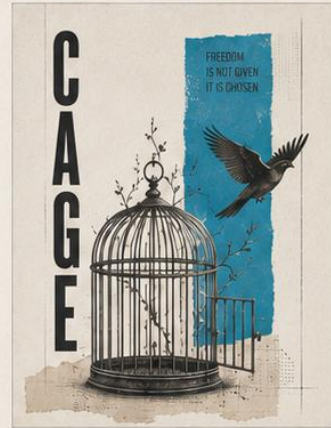
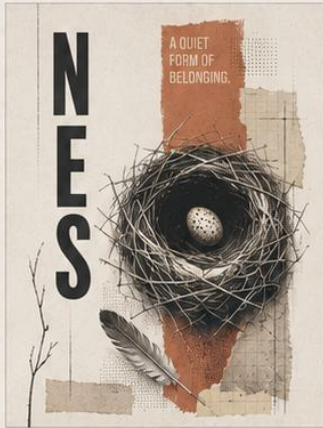
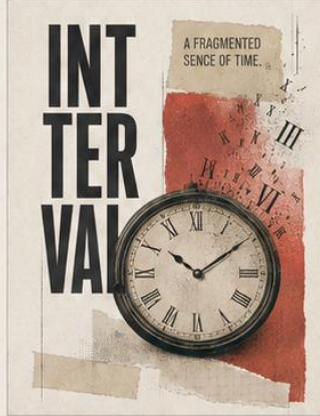
* Dr. Öğr. Üyesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, merve.ekiz@gop.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6323-3969.

METAFOR

Kişisel Poster Sergisi

Merve Ekiz Kaya

METAFOR, gündelik nesneleri taşıdıkları çağrışım, duygu ve düşünsel katmanlar üzerinden ele alan bir kişisel poster sergisidir. Kağıt gemi, saat, ayna, yuva, merdiven ve kafes gibi nesneler; kimlik, zaman, aidiyet, kırılabilirlik, özgürlük ve dönüşüm kavramlarının görsel karşılıklarına dönüşmektedir. Seri, tipografi, kolaj ve kontrollü eskime aracılığıyla yalın ama çok katmanlı bir görsel dil önermektedir.

10-12 Eylül 2026	utakongre@gmail.com
Yüz Yüze	www.utakongre.com

UYKUDA GELEN HABER: GILGAMIŞ DESTANI'NDA RÜYA, SEMBOL VE KEHANET

Sevgi DAL*

Özet: Rüya, insanın bilinmeyenle ilişki kurma ve geleceğe ilişkin bilgi edinme arayışının en eski biçimlerinden biri olarak farklı kültürlerin anlatı geleneklerinde önemli bir yere sahiptir. Eski Mezopotamya'da rüyaların yalnızca bireysel bir deneyim olarak görülmediği, özellikle belirli rüyaların tanrısal iradeye ilişkin mesajlar taşıyabileceği ve gelecekte gerçekleşecek olaylara yönelik işaretler sunabileceği düşünülmüştür. Bu nedenle rüya, Mezopotamya'nın kehanet anlayışı içerisinde değerlendirilebilecek önemli bilgi kaynaklarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, söz konusu rüya anlayışının Gılgamış Destanı'ndaki yansımalarını rüya, sembol ve kehanet ilişkisi üzerinden incelemektir. Çalışmada, ünlü Asurolog Jean Bottéro'nun Gılgamış Destanı metni esas alınmıştır. Metinde yer alan rüya anlatıları, rüyaların anlatı içerisindeki işlevleri ve geleceğe ilişkin bilgi üretme biçimleri değerlendirilmiştir. Çalışmanın kuramsal çerçevesini ise Victor Turner'ın liminalite ve sembol kavramları oluşturmaktadır. Turner'ın liminalite kavramından hareketle rüya, gündelik gerçeklik ile olağanüstü bilgi arasında yer alan geçici bir eşik alanı olarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda rüya deneyiminin, karakterleri bilinen ile bilinmeyen, şimdi ile gelecek ve insanî gerçeklik ile tanrısal alan arasında nasıl konumlandığı incelenmiştir. Turner'ın sembol yaklaşımı doğrultusunda ise rüyalarda ortaya çıkan imgeler tek anlamlı göstergeler olarak değerlendirilmemiş; anlatı bağlamında farklı anlamları bir araya getiren ve olayların gelişimine ilişkin anlam üreten sembolik unsurlar olarak ele alınmıştır. İncelemede ayrıca rüya ile kehanet arasındaki ilişki üzerinde durulmuş; rüya görüntülerinin nasıl yorumlandığı, yorumlayıcı figürlerin anlatıdaki konumu ve rüyadan elde edilen bilginin sonraki olaylarla nasıl ilişkilendirildiği araştırılmıştır. Böylece rüyanın yalnızca geleceği önceden haber veren bir anlatı unsuru olmadığı; sembolik bir deneyimin yorumlanması aracılığıyla bilgiye dönüşen ve anlatının gelecekteki gelişimini anlamlandıran bir yapı oluşturduğu ileri sürülmüştür. Çalışmanın, Gılgamış Destanı'ndaki rüya anlatılarını Mezopotamya'nın kehanet anlayışı ile Turner'ın liminalite ve sembol yaklaşımını bir araya getiren bir perspektiften değerlendirmesi bakımından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uyku, Haber, Gılgamış, Rüya, Sembol, Kehanet.

A MESSAGE IN SLEEP: DREAMS, SYMBOLS, AND DIVINATION IN THE EPIC OF GILGAMESH

Abstract: Dreams occupy a significant place in the narrative traditions of different cultures as one of the earliest means through which human beings have sought to engage with the unknown and acquire knowledge concerning the future. In ancient Mesopotamia, dreams were not regarded merely as individual experiences; certain dreams were believed to convey messages concerning divine will and to provide signs relating to events yet to occur. Accordingly, dreams constituted an important source of knowledge within the Mesopotamian system of divination. This study aims to examine the reflections of this conception of dreams in the Epic of Gilgamesh through the relationship between dream, symbol, and divination. The study is based on the Epic of Gilgamesh text presented by the renowned Assyriologist Jean Bottéro. The dream narratives in the text were evaluated in terms of their narrative functions and the ways in which they generate knowledge concerning the future. The theoretical framework of the study is grounded in Victor Turner's concepts of liminality and symbol. Drawing on Turner's concept of liminality, the dream is approached as a temporary liminal space situated between everyday reality and

*

Dr. Öğr. Üyesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi ABD,
<https://orcid.org/0000-0003-4226-4031>, sevgi.dal@deu.edu.tr

extraordinary knowledge. Accordingly, the study examines how the dream experience positions the characters between the known and the unknown, the present and the future, and human reality and the divine realm. In accordance with Turner's approach to symbols, the images appearing in dreams are not treated as univocal signs; rather, they are analyzed as symbolic elements that bring together multiple layers of meaning within the narrative context and generate meanings concerning the development of subsequent events. The study also focuses on the relationship between dreams and divination by examining how dream images are interpreted, the position of interpretive figures within the narrative, and the ways in which knowledge derived from dreams is related to subsequent events. It is argued that the dream in the Epic of Gilgamesh is not merely a narrative device that foretells future events; rather, it constitutes a structure through which a symbolic experience is transformed into knowledge through interpretation and contributes to the construction of meaning concerning the subsequent development of the narrative. The study is expected to contribute to the literature by approaching dream narratives in the Epic of Gilgamesh through a perspective that brings together the Mesopotamian conception of divination and Turner's conceptualization of liminality and symbol.

Key Words: Sleep, Message, Gilgamesh, Dream, Symbol, Divination.

UTAK-İZMİR (ÇEŞME)
10-12 EYLÜL / SEPTEMBER 2026

E-ISBN: 978-625-96784-6-7